

Europeiska unionens officiella tidning

L 217

Svensk utgåva

Lagstiftning

femtionionde årgången

12 augusti 2016

Innehållsförteckning

II Icke-lagstiftningsakter

FÖRORDNINGAR

- ★ **Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1368 av den 11 augusti 2016 om inrättande av en förteckning över kritiska referensvärden som används på finansmarknader i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 ⁽¹⁾** 1
- ★ **Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1369 av den 11 augusti 2016 om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/388 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av rör av duktilt gjutjärn (även kallat gjutjärn med sfäroidiserad grafit) med ursprung i Indien** 4
- Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1370 av den 11 augusti 2016 om fastställande av schablonimportvärden för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker 7

BESLUT

- ★ **Kommissionens beslut (EU) 2016/1371 av den 10 augusti 2016 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till persondatorer, bärbara datorer och datorplattor [delgivet med nr C(2016) 5010] ⁽¹⁾** 9
- ★ **Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/1372 av den 10 augusti 2016 om ändring av bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU om djurhälsoåtgärder för att bekämpa afrikansk svinpest i vissa medlemsstater vad gäller posterna för Lettland och Polen [delgivet med nr C(2016) 5319] ⁽¹⁾** 38
- ★ **Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2016/1373 av den 11 augusti 2016 om godkännande av prestationsplanen för nätverket för den andra referensperioden avseende prestations-systemet för det gemensamma europeiska luftrummet (2015–2019) ⁽¹⁾** 51

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fet stil och föregås av en asterisk.

REKOMMENDATIONER

★ Kommissionens rekommendation (EU) 2016/1374 av den 27 juli 2016 angående rättsstatsprincipen i Polen	53
--	----

ARBETSORDNINGAR OCH RÄTTEGÅNGSREGLER

★ Utkast till ändring i domstolens rättegångsregler	69
★ Ändring i tribunalens rättegångsregler	71
★ Ändring i tribunalens rättegångsregler	72
★ Ändringar i tribunalens rättegångsregler	73
★ Ändringar i de praktiska genomförandebestämmelserna till tribunalens rättegångsregler	78

Rättelser

★ Rättelse till rådets genomförandeförordning (EU) 2016/466 av den 31 mars 2016 om genomförande av artikel 21.2 i förordning (EU) 2016/44 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Libyen (EUT L 85, 1.4.2016)	81
---	----

II

(Icke-lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2016/1368

av den 11 augusti 2016

om inrättande av en förteckning över kritiska referensvärden som används på finansmarknader i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011**(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1011 av den 8 juni 2016 om index som används som referensvärden för finansiella instrument och finansiella avtal eller för att mäta investeringsfonders resultat, och om ändring av direktiven 2008/48/EG och 2014/17/EU och förordning (EU) nr 596/2014 ⁽¹⁾, särskilt artikel 20.1, och

av följande skäl:

- (1) Referensvärden spelar en viktig roll för att fastställa priset på många finansiella instrument och finansiella avtal och för att mäta många investeringsfonders resultat. Rapportering och administration av referensvärden är i många fall känsliga för manipulation och inblandade personer är ofta föremål för intressekonflikter.
- (2) För att uppfylla sin ekonomiska roll måste referensvärden vara representativa för den underliggande marknad och den ekonomiska verklighet som de återspeglar. Om ett referensvärde inte längre är representativt för en underliggande marknad, till exempel interbankräntan, finns det risk för negativa effekter för bland annat marknadsintegriteten, finansieringen av hushåll (lån och bolån) och företag i unionen.
- (3) Riskerna för användare, marknader och ekonomin i unionen ökar generellt om det totala värdet av finansiella instrument, finansiella avtal och investeringsfonder som ligger till grund för ett visst referensvärde är högt. Förordning (EU) 2016/1011 inrättar därför olika kategorier av referensvärden och föreskriver ytterligare krav för att säkerställa integritet och robusthet hos vissa referensvärden som betraktas som kritiska, inbegripet befogenheten för behöriga myndigheter att, på vissa villkor, besluta om inrapportering eller administration av ett kritiskt referensvärde.
- (4) De behöriga myndigheternas ytterligare skyldigheter och befogenheter när det gäller administratörer av kritiska referensvärden nödvändiggör ett formellt förfarande för att fastställa kritiska referensvärden. I enlighet med artikel 20.1 i förordning (EU) 2016/1011 ska ett referensvärde anses som varande ett kritiskt referensvärde om det används direkt eller indirekt inom en kombination av referensvärden som en referens för finansiella instrument eller finansiella avtal eller för att mäta resultatet hos investeringsfonder som har ett totalt värde på högst 500 miljarder EUR, baserat på referensvärdets alla olika slags löptider, i tillämpliga fall.

⁽¹⁾ EUT L 171, 29.6.2016, s. 1.

- (5) EURIBOR mäter osäkrade interbankräntor i euro i euroområdet och är ett av världens viktigaste referensvärden för räntor. Det beräknas att det referensvärdet ligger till grund för avtal med ett samlat värde på över 180 000 miljarder EUR. Även om flertalet av dessa avtal är ränteswappar gäller referensvärdet också för hypotekslån till privatpersoner till ett värde av mer än 1 000 miljarder EUR.
- (6) Värdet av de finansiella instrument och finansiella avtal som använder det referensvärdet i unionen överstiger därmed klart tröskeln på 500 miljarder EUR.
- (7) Mot bakgrund av EURIBOR:s avgörande betydelse för lån och bolån i unionen bör denna förordning träda i kraft så snart som möjligt.
- (8) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från europeiska värdepapperskommittén.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det referensvärde som anges i bilagan ska anses vara ett kritiskt referensvärde.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 11 augusti 2016.

På kommissionens vägnar
Jean-Claude JUNCKER
Ordförande

*BILAGA***FÖRTECKNING ÖVER KRITISKA REFERENSVÄRDEN ENLIGT ARTIKEL 20.1 I FÖRORDNING (EU)
2016/1011**

Interbankränta i euro (EURIBOR[®]), förvaltd av European Money Markets Institute (EMMI), Bryssel, Belgien

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2016/1369

av den 11 augusti 2016

om ändring av kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/388 om införande av en slutgiltig antidumpningstull på import av rör av duktilt gjutjärn (även kallat gjutjärn med sfäroidiserad grafit) med ursprung i Indien

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1036 av den 8 juni 2016 om skydd mot dumpad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen ⁽¹⁾ (nedan kallad *den grundläggande antidumpningsförordningen*), särskilt artikel 9.4, och

av följande skäl:

- (1) Den 20 december 2014 inledde Europeiska kommissionen (nedan kallad *kommissionen*) en antidumpningsundersökning avseende import till unionen av rör av duktilt gjutjärn (även kallat gjutjärn med sfäroidiserad grafit) med ursprung i Indien. Den 11 mars 2015 inledde kommissionen en antisubventionsundersökning avseende import till unionen av samma produkt med ursprung i Indien.
- (2) Den 18 september 2015 antog kommissionen genomförandeförordning (EU) 2015/1559 ⁽²⁾ (nedan kallad *den preliminära antidumpningstullen*). Kommissionen införde inte någon provisorisk utjämningstull på import av rör av duktilt gjutjärn med ursprung i Indien.
- (3) Den 17 mars 2016 antog kommissionen genomförandeförordning (EU) 2016/388 ⁽³⁾ (nedan kallad *förordningen om slutgiltig antidumpningstull*) och genomförandeförordning (EU) 2016/387 ⁽⁴⁾ (nedan kallad *förordningen om slutgiltig utjämningstull*).
- (4) I linje med den grundläggande antidumpningsförordningen och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1037 ⁽⁵⁾ (nedan kallad *den grundläggande antisubventionsförordningen*) kan exportsubventioner och dumpningsmarginaler inte kumuleras eftersom exportsubventioner ger upphov till dumpning. Exportsubventioner sänker exportpriserna och ökar dumpningsmarginalerna. Kommissionen beaktade därför det faktum att tre av de undersökta subventionssystemen utgjorde exportsubventioner. Kommissionen minskade de slutgiltiga antidumpningstullarna i antidumpningsundersökningen med de exportsubventionsbelopp som konstaterades i den parallella antisubventionsundersökningen ⁽⁶⁾.
- (5) Den slutgiltiga antidumpningstullen fastställdes till 0 % för Electrosteel Castings Ltd (nedan kallat *ECL*) och till 14,1 % för Jindal Saw Ltd (nedan kallat *Jindal*) och alla övriga företag i förordningen om slutgiltig antidumpningstull ⁽⁷⁾. Dumpningsmarginalen fastställdes till 4,1 % för ECL och till 19,0 % för Jindal och alla övriga företag i samma förordning ⁽⁸⁾. Den fastställda slutgiltiga antidumpningstull var därför lägre än den slutgiltiga dumpningsmarginal som konstaterats för de två företagen.
- (6) I artikel 2 i förordningen om slutgiltig antidumpningstull anges att de belopp för vilka säkerhet ställts utöver antidumpningstullsatserna och utjämningstullarna ska frisläppas. Ett antal nationella tullmyndigheter har dock uppgett för kommissionen att denna bestämmelse i sin nuvarande lydelse skapar viss förvirring om hur den faktiskt ska tillämpas under de särskilda omständigheter som råder i detta fall.

⁽¹⁾ EUT L 176, 30.6.2016, s. 21.

⁽²⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2015/1559 av den 18 september 2015 om införande av en preliminär antidumpningstull på import av rör av duktilt gjutjärn (även kallat gjutjärn med sfäroidiserad grafit) med ursprung i Indien (EUT L 244, 19.9.2015, s. 25).

⁽³⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/388 av den 17 mars 2016 om införande av en preliminär antidumpningstull på import av rör av duktilt gjutjärn (även kallat gjutjärn med sfäroidiserad grafit) med ursprung i Indien (EUT L 73, 18.3.2016, s. 53).

⁽⁴⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/387 av den 17 mars 2016 om införande av en slutgiltig utjämningstull på import av rör av duktilt gjutjärn (även kallat gjutjärn med sfäroidiserad grafit) med ursprung i Indien (EUT L 73, 18.3.2016, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1037 av den 8 juni 2016 om skydd mot subventionerad import från länder som inte är medlemmar i Europeiska unionen (EUT L 176, 30.6.2016, s. 55).

⁽⁶⁾ Se skäl 160 i förordningen om slutgiltig antidumpningstull.

⁽⁷⁾ Se artikel 1.2 i förordningen om slutgiltig antidumpningstull.

⁽⁸⁾ Se skäl 160 i förordningen om slutgiltig antidumpningstull.

- (7) Artikel 2 i förordningen om slutgiltig antidumpningstull bör följaktligen ändras, så att det tydligt framgår att de belopp för vilka säkerhet ställts utöver enbart dumpningsmarginalen ska frisläppas, eftersom någon provisorisk utjämningstull inte har införts.
- (8) Om de preliminära tullar som slutgiltigt tagits ut i enlighet med artikel 2 i förordningen om slutgiltig utjämningstull går utöver de tullar som ska tas ut enligt denna förordning, bör det överskjutande beloppet återbetalas eller efterges.
- (9) Kommissionen har med avseende på den berörda produkten uteslutit rör av duktilt gjutjärn utan invändigt eller utvändigt överdrag (slätrör) i förordningarna om slutgiltig antidumpnings- och utjämningstull ⁽¹⁾. Kommissionen anser att övervakning lämpligen bör ske av importen av slätrören till unionen. Separata Taric-nummer kommer därför att införas för slätrör.
- (10) Denna ändring har meddelats berörda parter som fått tillfälle att lämna kommentarer. Inga synpunkter inkom med invändningar mot ändringen.
- (11) De åtgärder som föreskrivs i denna förordning är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats genom artikel 15.1 i förordning (EU) 2016/1036.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/388 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 ska ersättas med följande:

"Artikel 2

De belopp för vilka säkerhet ställts i form av preliminära antidumpningstullar i enlighet med genomförandeförordning (EU) 2015/1559 ska slutgiltigt tas ut med nedanstående tullsats, som motsvarar de slutgiltiga dumpningsmarginaler som konstaterats:

Företag	
Electrosteel Castings Ltd	4,1 %
Jindal Saw Limited	19 %
Alla övriga företag	19 %"

2. Följande artiklar ska införas som artiklarna 1a och 1b:

"Artikel 1a

Rör av duktilt gjutjärn utan invändigt eller utvändigt överdrag (slätrör) ska omfattas av Taric-nummer 7303 00 10 20 och 7303 00 90 20.

Artikel 1b

De tullbelopp som betalats eller bokförts i enlighet med artikel 2 och som överskrider de belopp som fastställs i enlighet med artikel 1 ska återbetalas eller efterges.

⁽¹⁾ Se artikel 1 och skälen 13– 18 i förordningen om slutgiltig antidumpningstull samt artikel 1 och skälen 24–29 i förordningen om slutgiltig utjämningstull.

Ansökan om återbetalning eller eftergift ska göras hos de nationella tullmyndigheterna i enlighet med tillämplig tullagstiftning inom den tidsfrist som anges i artikel 236 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 (*) och i artikel 121 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 952/2013 (**).

(*) Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (EGT L 302, 19.10.1992, s. 1).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 av den 9 oktober 2013 om fastställande av en tullkodex för unionen (EUT L 269, 10.10.2013, s. 1)."

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas retroaktivt från och med den 19 mars 2016, med undantag för införandet av Taric-numren 7303 00 10 20 och 7303 00 90 20.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 11 augusti 2016.

På kommissionens vägnar

Jean-Claude JUNCKER

Ordförande

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEFÖRORDNING (EU) 2016/1370**av den 11 augusti 2016****om fastställande av schablonimportvärden för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 av den 17 december 2013 om upprättande av en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter och om upphävande av rådets förordningar (EEG) nr 922/72, (EEG) nr 234/79, (EG) nr 1037/2001 och (EG) nr 1234/2007 ⁽¹⁾,

med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 av den 7 juni 2011 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 1234/2007 vad gäller sektorn för frukt och grönsaker och sektorn för bearbetad frukt och bearbetade grönsaker ⁽²⁾, särskilt artikel 136.1, och

av följande skäl:

- (1) I genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 fastställs, i enlighet med resultatet av de multilaterala handelsförhandlingarna i Uruguayrundan, kriterierna för kommissionens fastställande av schablonvärden vid import från tredjeländer, för de produkter och de perioder som anges i del A i bilaga XVI till den förordningen.
- (2) Varje arbetsdag fastställs ett schablonimportvärde i enlighet med artikel 136.1 i genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 med hänsyn till varierande dagliga uppgifter. Denna förordning bör därför träda i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De schablonimportvärden som avses i artikel 136 i genomförandeförordning (EU) nr 543/2011 fastställs i bilagan till denna förordning.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft samma dag som den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 11 augusti 2016.

På kommissionens vägnar

För ordföranden

Jerzy PLEWA

Generaldirektör för jordbruk och landsbygdsutveckling

⁽¹⁾ EUT L 347, 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ EUT L 157, 15.6.2011, s. 1.

BILAGA

Schablonimportvärden för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker

(euro/100 kg)		
KN-nummer	Kod för tredjeland ⁽¹⁾	Schablonimportvärde
0702 00 00	MA	131,8
	ZZ	131,8
0707 00 05	TR	116,3
	ZZ	116,3
0709 93 10	TR	134,4
	ZZ	134,4
0805 50 10	AR	182,4
	CL	152,2
	MA	115,2
	TR	156,0
	UY	153,5
	ZA	150,3
	ZZ	151,6
	EG	223,0
	MA	178,5
	TR	158,2
0806 10 10	ZZ	186,6
	AR	145,1
	BR	102,1
	CL	123,4
	CN	90,3
	NZ	135,1
	PE	106,8
	US	167,6
	UY	92,2
	ZA	96,7
0808 10 80	ZZ	117,7
	AR	197,7
	CL	127,1
	TR	147,9
	ZA	133,0
	ZZ	151,4
0808 30 90	TR	135,1
	ZZ	135,1
	ZZ	135,1
0809 30 10, 0809 30 90	TR	135,1
	ZZ	135,1
	ZZ	135,1

⁽¹⁾ Landsbeteckningar som fastställs i kommissionens förordning (EU) nr 1106/2012 av den 27 november 2012 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 471/2009 om gemenskapsstatistik över utrikeshandeln med icke-medlemsstater vad gäller uppdateringen av nomenklaturen avseende länder och territorier (EUT L 328, 28.11.2012, s. 7). Koden ZZ står för "övrigt ursprung".

BESLUT

KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2016/1371

av den 10 augusti 2016

om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till persondatorer, bärbara datorer och datorplattor

[delgivet med nr C(2016) 5010]

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 av den 25 november 2009 om ett EU-miljömärke ⁽¹⁾, särskilt artiklarna 6.7 och 8.2,

efter samråd med Europeiska unionens miljömärkningsnämnd, och

av följande skäl:

- (1) Enligt förordning (EG) nr 66/2010 får EU-miljömärket tilldelas produkter som har reducerad miljöpåverkan under hela sin livscykel.
- (2) Enligt förordning (EG) nr 66/2010 ska specifika kriterier för EU-miljömärket fastställas för varje produktgrupp.
- (3) För att bättre återspegla den aktuella tekniska nivån på marknaden för denna produktgrupp och beakta innovationer är det lämpligt att ge produktgruppen en ny avgränsning och fastställa en reviderad uppsättning ekologiska kriterier.
- (4) I kommissionens beslut 2011/330/EU ⁽²⁾ och kommissionens beslut 2011/337/EU ⁽³⁾ behandlas bärbara datorer och persondatorer separat. För att minska det administrativa arbetet för behöriga organ och sökande bör de kriterier som anges i besluten 2011/330/EU och 2011/337/EU slås samman. De reviderade kriterierna återspeglar också en breddning av produktgruppen till nya produkter som datorplattor och bärbara allt-i-ett-datorer, samt nya krav beträffande farliga ämnen som införts efter besluten 2011/330/EU och 2011/337/EU genom förordning (EG) nr 66/2010.
- (5) Syftet med kriterierna är framför allt att främja produkter som har en reducerad miljöpåverkan och bidrar till hållbar utveckling under hela sin livscykel, och som är energieffektiva, hållbara, möjliga att reparera och uppgradera, lätta att demontera och återvinna resurser från efter användningstiden och som innehåller mindre mängder farliga ämnen ⁽⁴⁾. Produkter med bättre prestanda beträffande dessa aspekter bör främjas genom

⁽¹⁾ EUT L 27, 30.1.2010, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens beslut 2011/330/EU av den 6 juni 2011 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till bärbara datorer (EUT L 148, 7.6.2011, s. 5).

⁽³⁾ Kommissionens beslut 2011/337/EU av den 9 juni 2011 om fastställande av ekologiska kriterier för tilldelning av EU:s miljömärke till persondatorer (EUT L 151, 10.6.2011, s. 5).

⁽⁴⁾ Ämnen som har faroklassificeringar enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008, s. 1) (CLP-förordningen) och som identifierats i enlighet med artikel 59.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1) (Reach-förordningen).

miljömärket. Det bör därför fastställas kriterier för EU-miljömärket för produktgruppen "persondatorer, bärbara datorer och datorplattor".

- (6) Kriterierna främjar också den sociala dimensionen av hållbar utveckling genom att införa krav beträffande arbetsvillkoren på anläggningar för slutmontering, med hänvisning till Internationella arbetsorganisationens (ILO) trepartsförklaring om principer för multinationella företag och socialpolitik, FN:s Global Compact-initiativ, FN:s vägledande principer om företag och mänskliga rättigheter och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.
- (7) Med tanke på innovationscykeln för den berörda produktgruppen bör de reviderade kriterierna och de tillhörande bedömnings- och kontrollkraven gälla i tre år från och med den dag då detta beslut antas.
- (8) Besluten 2011/330/EU och 2011/337/EU bör därför ersättas av det här beslutet.
- (9) En övergångsperiod bör medges för tillverkare vars produkter tilldelats EU-miljömärket för persondatorer och bärbara datorer utifrån kriterierna i besluten 2011/330/EU och 2011/337/EU, så att de har tillräckligt med tid för att anpassa sina produkter till de reviderade kriterierna och kraven.
- (10) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från den kommitté som inrättats enligt artikel 16 i förordning (EG) nr 66/2010.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Produktgruppen "persondatorer, bärbara datorer och datorplattor" ska omfatta stationära datorer, stationära datorer med integrerad bildskärm, bärbara allt-i-ett-datorer, bärbara datorer, bärbara två-i-ett-datorer, datorplattor, tunna klienter, arbetsstationer och enkla servrar.
2. Spelkonsoler och digitala fotoramar ska inte anses vara datorer vid tillämpningen av detta beslut.

Artikel 2

I detta beslut gäller följande definitioner, i enlighet med vad som specificeras i kommissionens förordning (EU) nr 617/2013 ⁽¹⁾ och det avtal mellan Förenta staterna och unionen som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 ⁽²⁾, ändrat genom Energy Star, version 6.1 ⁽³⁾:

1. *dator*: en anordning som utför logiska operationer och behandlar data och som vanligen innehåller en centralprocessor (cpu) för utförandet av operationerna eller som, i det fall centralprocessor saknas, utgör klientport till en server som fungerar som databehandlingsenhet. Även om datorer kan använda inenheter, t.ex. tangentbord, mus eller styrplatta, och skicka utdata till en bildskärm behöver sådana enheter inte följa med datorn vid leverans.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 617/2013 av den 26 juni 2013 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG vad gäller krav på ekodesign för datorer och datorservrar (EUT L 175, 27.6.2013, s. 13).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett unionsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning (EUT L 39, 13.2.2008, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens beslut (EU) 2015/1402 av den 15 juli 2015 om fastställande av Europeiska unionens ståndpunkt avseende förvaltningsorganens beslut om ändring av de specifikationer för datorer som ingår i bilaga C till avtalet mellan Amerikas förenta staters regering och Europeiska unionen om samordning av program för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning (EUT L 217, 18.8.2015, s. 9).

2. *stationär dator*: en dator vars huvudenhet är avsedd att stå på en permanent plats och inte är utformad för att vara bärbar, och som är avsedd att användas tillsammans med en extern bildskärm, ett tangentbord och en mus. Stationära datorer är avsedda för en mängd olika hem- och kontorsapplikationer.

stationär dator med integrerad bildskärm: en stationär dator i vilken dator och bildskärm är integrerade i ett enda hölje och där dessa fungerar som en enda enhet och försörjs med växelström från elnätet via en enda kabel. Stationära datorer med integrerad bildskärm kan vara utformade på två olika sätt:

- a) Ett system där bildskärm och dator är fysiskt kombinerade till en enda enhet.
 - b) Ett system som förpackas som ett enda system med en separat bildskärm som är förbunden med huvudhöljet genom en likströmskabel och där både dator och bildskärm strömförsörjs från ett gemensamt nätaggregat.
3. *bärbar allt-i-ett-dator*: en enhet som utformats för viss bärbarhet och som uppfyller samtliga följande kriterier:
- a) Den har en integrerad bildskärm med ett diagonalmått på minst 17,4 tum.
 - b) Den har inte ett tangentbord integrerat i produktens fysiska hölje när den levereras.
 - c) Den är försedd med pekskärm, som är den primära inenheten (tangentbord kan ingå).
 - d) Den har trådlös nätverksanslutning.
 - e) Den har ett internt batteri men är främst avsedd att drivas genom anslutning till växelströmsnätet.
4. *bärbar dator*: en dator som är utformad med det särskilda syftet att vara bärbar och i drift under lång tid med eller utan direktanslutning till växelströmsnätet. Bärbara datorer har en integrerad bildskärm, ett icke löstagbart mekaniskt tangentbord (med fysiska, rörliga tangenter) och ett pekdon, och de kan strömförsörjas genom ett inbyggt uppladdningsbart batteri eller någon annan bärbar strömkälla. Bärbara datorer är vanligtvis utformade så att de har ungefär samma funktioner som stationära datorer, bland annat genom användning av program med liknande funktioner som hos stationära datorer.

En dator som kan bäras och som har en vändbar, men inte löstagbar, pekskärm och ett integrerat fysiskt tangentbord anses vara en bärbar dator.

- a) *rörlig tunn klient*: en dator som motsvarar definitionen av en tunn klient men som är speciellt utformad för att vara bärbar och också motsvarar definitionen av en bärbar dator. I detta beslut anses dessa produkter vara bärbara datorer.
 - b) *bärbar två-i-ett-dator*: en dator som liknar en bärbar dator av musselskalstyp med fysiskt tangentbord, men som är försedd med en löstagbar pekskärm vilken kan fungera som en oberoende datorplatta när den kopplats loss, och där produktens tangentbord och bildskärm måste levereras som en integrerad enhet. I detta beslut anses bärbara två-i-ett-datorer vara bärbara datorer.
5. *datorplatta* (även kallad *pekplatta*): en enhet som utformats för bärbarhet och som uppfyller samtliga följande kriterier:
- a) Den har en integrerad bildskärm med ett diagonalmått på mer än 6,5 tum men mindre än 17,4 tum.
 - b) Den har i den levererade konfigurationen inte något integrerat, fysiskt tangentbord.
 - c) Den är försedd med pekskärm, som är den primära inenheten (tangentbord kan ingå).

- d) Dess huvudsakliga nätverksanslutning är av trådlös typ (t.ex. wi-fi, 3G).
- e) Den drivs primärt av ett uppladdningsbart internt batteri (anslutningen till växelströmsnätet är avsedd för laddning av batteriet, inte för direkt drift av enheten).
6. *enkel server*: en dator som i typfallet har samma komponenter och formfaktor som en stationär dator men som i första hand fungerar som lagringsvärd för andra datorer. Enkla servrar är utformade för uppgifter som t.ex. att tillhandahålla nätinfrastruktur och fungera som värddatorer för data och media. Dessa produkter är inte i första hand utformade för att behandla information för andra system eller driva webbservrar. En enkel server har följande egenskaper:
- a) Den har pelar- eller tornform eller någon annan formfaktor som liknar dem som används för stationära datorer, så att all databehandling och lagring sker i samma låda/produkt där också nätgränssnittet finns.
- b) Den är utformad för drift 24 timmar per dag, 7 dagar i veckan, med minimal oplanerad driftavbrottstid (ca 65 timmar per år).
- c) Den kan användas i en miljö med flera användare samtidigt, och där betjäna flera användare genom klientenheter i nät.
- d) Operativsystemet (t.ex. Windows Home Server, Mac OS X Server, Linux, Unix, Solaris) är utformat för hemapplikationer eller serverapplikationer som kräver låg kapacitet.
7. *tunn klient*: en dator med egen strömförsörjning som är beroende av fjärranslutna resurser för sina primära funktioner. Dess viktigaste funktioner tillhandahålls av de fjärranslutna resurserna. Tunna klienter som omfattas av denna specifikation är begränsade till enheter utan inbyggda roterande lagringsmedier, och de är avsedda att användas på en och samma plats och inte vara bärbara.
- a) *integrerad tunn klient*: en tunn klient där datorhårdvara och bildskärm är anslutna till växelströmsnätet genom en enda kabel. En integrerad tunn klientdator kan vara antingen ett system där bildskärm och dator är fysiskt kombinerade till en enda enhet eller ett system som förpackas som ett enda system med en separat bildskärm som är förbunden med huvudhöljet genom en likströmskabel och där både dator och bildskärm strömförsörjs från ett gemensamt nätaggregat. Integrerade tunna klienter är en undergrupp inom kategorin tunna klienter, och de är vanligtvis utformade så att de har ungefär samma funktioner som andra tunna klienter.
- b) *ultratunn klient*: en dator som har mindre lokala resurser än en tunn klient av standardtyp och som skickar obehandlade indata från mus och tangentbord till en fjärransluten resurs och får tillbaka obehandlad video från den fjärranslutna resursen. Ultratunna klienter kan inte arbeta mot flera enheter samtidigt eller köra fjärrtillämpningar i fönster, eftersom de saknar ett klientoperativsystem som användaren har åtkomst till (dvs. de arbetar på en nivå som ligger under de fasta programmen och därför är oåtkomlig för användaren).
8. *arbetsstation*: en enanvändardator med hög prestanda som vanligtvis används för grafik, datorstödd konstruktion (CAD), programutveckling, finansiella och vetenskapliga applikationer och andra datorintensiva uppgifter. Arbetsstationer som omfattas av denna specifikation ska marknadsföras som arbetsstationer, ha en genomsnittlig tid mellan driftsfel (mean time between failures, MTBF) på minst 15 000 timmar baserat på antingen Bellcore TR-NWT-000332, utgåva 6, 12/97 eller data som insamlats på fältet, och stödja felkorrigering kod (error-correcting code, ECC) och/eller buffrat minne. En arbetsstation ska dessutom uppfylla minst tre av följande kriterier:
- a) Den har kompletterande strömförsörjning för högkapacitetsgrafik (t.ex. kompletterande 12 V strömförsörjning med PCI-E, 6 stift).
- b) Den är förberedd för mer än x4 PCI-E-seriekopplingar (peripheral component interconnect express) på moderkortet utöver kontakterna för grafikkort och/eller PCI-X-stöd.
- c) Den stöder inte grafik med enhetlig minnesåtkomst (uniform memory access, UMA).
- d) Den har minst fem kortkontakter för PCI, PCI-E eller PCI-X.

- e) Den kan ge multiprocessorstöd för minst två processorer och stödja fysiskt separata processorpaket/-socklar; detta krav uppfylls alltså inte om en enda flerkärnig processor stöds.
 - f) Den ska ha minst två produktcertifieringar från oberoende programvaruförsäljare (independent software vendor, ISV).
9. Följande kompletterande definition ska användas för en underkategori produkter inom de definierade produkttyperna "bärbar dator" och "bärbar två-i-ett-dator":

liten bärbar dator: en bärbar dator som är tunnare än 21 mm och väger mindre än 1,8 kg. Bärbara två-i-ett-datorer (se separat definition i artikel 2.4 b) som är utformade som en liten bärbar dator är tunnare än 23 mm. Små bärbara datorer har lågeffektprocessorer och SSD-minnen. Optiska diskenheter ingår i allmänhet inte. Det uppladdningsbara batteriet hos små bärbara datorer har längre drifttid än det hos vanliga bärbara datorer, vanligtvis mer än 8 timmar.

Artikel 3

Kriterierna för att tilldela EU-miljömärket enligt förordning (EG) nr 66/2010 till en produkt som enligt definitionen i artikel 1 i detta beslut ingår i produktgruppen "persondatorer, bärbara datorer och datorplattor" samt tillhörande bedömnings- och kontrollkrav anges i bilagan till detta beslut.

Artikel 4

De kriterier och tillhörande bedömnings- och kontrollkrav som anges i bilagan ska gälla i tre år från och med den dag då detta beslut antas.

Artikel 5

För administrativa ändamål ska produktgruppen "persondatorer, bärbara datorer och datorplattor" ha kodnummer 050.

Artikel 6

Besluten 2011/330/EU och 2011/337/EU ska upphöra att gälla.

Artikel 7

1. Detta beslut ska börja tillämpas två månader efter det att det antagits. Ansökningar om EU-miljömärket för produkter inom produktgruppen "persondatorer, bärbara datorer och datorplattor" som lämnas in inom två månader från och med den dag då detta beslut antas kan dock grundas antingen på kriterierna i beslut 2011/330/EU eller beslut 2011/337/EU eller på kriterierna i det här beslutet. Ansökningarna ska bedömas i enlighet med de kriterier som de bygger på.

2. EU-miljömärken som tilldelats enligt kriterierna i besluten 2011/330/EU och 2011/337/EU får användas i tolv månader från och med den dag då detta beslut antas.

Artikel 8

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 10 augusti 2016.

På kommissionens vägnar

Karmenu VELLA

Ledamot av kommissionen

BILAGA

KRITERIER OCH BEDÖMNINGS- OCH KONTROLLKRAV FÖR EU-MILJÖMÄRKET

Kriterier för tilldelning av EU-miljömärket till persondatorer, bärbara datorer och datorplattor:

1. Energiförbrukning
 - a) Datorns totala energiförbrukning
 - b) Strömsparfunktioner
 - c) Grafikprestanda
 - d) Interna nätaggregat
 - e) Bildskärmar med förbättrad prestanda
2. Farliga ämnen och blandningar i produkten, underenheter och komponenter
 - a) Begränsningar för ämnen som inger mycket stora betänkligheter (SVHC-ämnen)
 - b) Begränsningar för förekomsten av vissa farliga ämnen
 - c) Begränsningar baserade på faroklassificeringar enligt CLP-förordningen
3. Förlängd livslängd
 - a) Hållbarhetstester för bärbara datorer
 - b) Det uppladdningsbara batteriets kvalitet och livslängd
 - c) Datalagringsenhetens tillförlitlighet och skydd
 - d) Uppgraderings- och reparationsmöjligheter
4. Utformning, materialval och omhändertagande av uttjänta produkter
 - a) Materialval och återvinningsbarhet
 - b) Utformning som underlättar demontering och återvinning
5. Företagens sociala ansvar
 - a) Anskaffning av "konfliktfria" mineraler
 - b) Arbetsvillkor och mänskliga rättigheter vid tillverkning
6. Användarinformation
 - a) Bruksanvisning
 - b) Information på EU-miljömärket

Bedömning och kontroll: De särskilda bedömnings- och kontrollkraven anges för varje kriterium.

När det krävs att sökanden tillhandahåller intyg, dokumentation, analyser eller testrapporter, eller på annat sätt styrker att kriterierna uppfylls, kan dessa dokument komma från sökanden själv, dennes leverantörer eller underleverantörer eller från tredje parts certifierings- och testorgan.

Där så är möjligt ska kontrollerna utföras av organ för bedömning av överensstämmelse som har ackrediterats av ett nationellt ackrediteringsorgan i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 ⁽¹⁾ om krav för ackreditering och marknadskontroll. Behöriga organ ska företrädesvis erkänna följande:

- Testrapporter som utfärdats av organ för bedömning av överensstämmelse som är ackrediterade enligt den relevanta harmoniserade standarden för test- och kalibreringslaboratorier.
- Kontroller som genomförs av organ för bedömning av överensstämmelse som är ackrediterade enligt den relevanta harmoniserade standarden för organ som certifierar produkter, processer och tjänster.
- Kontroller som genomförs av organ för bedömning av överensstämmelse som är ackrediterade enligt den relevanta harmoniserade standarden för organ som genomför inspektioner.

Där så är lämpligt får andra testmetoder än de som anges för varje kriterium användas, om de finns beskrivna i användarhandboken för tillämpning av kriterierna för miljömärket och godkänns som likvärdiga av det behöriga organ som bedömer ansökan.

I förekommande fall får behöriga organ begära in kompletterande dokumentation och genomföra oberoende kontroller eller besök på plats.

Förändringar avseende leverantörer eller produktionsanläggningar för produkter som tilldelats miljömärket ska anmälas till de behöriga organen tillsammans med kompletterande information som gör det möjligt att kontrollera att kriterierna fortfarande uppfylls.

Kriterium 1. Energiförbrukning

1 a) Datorns totala energiförbrukning

Datorns totala energiförbrukning ska uppfylla kraven på energieffektivitet enligt förordning (EG) nr 106/2008, ändrade genom Energy Star, version 6.1.

De prestandajusteringar som anges i avtalet, ändrat genom Energy Star version 6.1, får tillämpas med följande undantag:

- Diskreta grafikprocessorer (GPU): Se delkriterium 1 c.
- Interna nätaggregat: Se delkriterium 1 d.

Ett särskilt tilläggskrav ska gälla för integrerade bildskärmar med hög prestanda; detta anges i delkriterium 1 e.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska lämna in en testrapport för datormodellen, på grundval av testmetoderna för datorer enligt Energy Star version 6.1. Registreringar som gjorts i Förenta staterna i enlighet med Energy Star version 6.1 ska godtas under förutsättning att tester enligt europeiska krav på ineffekt har genomförts.

1 b) Strömsparfunktioner

Strömsparfunktioner ska finnas som standardinställning. När användaren eller ett program försöker avaktivera denna standardinställning ska användaren få upp ett varningsmeddelande om att en strömsparfunktion kommer att stängas av och då ges möjlighet att behålla standardfunktionen.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla den beskrivning av inställningarna för strömsparfunktioner som finns med i bruksanvisningen för modellen, tillsammans med bildexempel på de varningsmeddelanden som kommer upp.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 (EUT L 218, 13.8.2008, s. 30).

1 c) *Grafikprestanda*

De i tabell 1 angivna tillåtna TEC_{grafik} -värdena avseende tilläggsfunktioner för diskreta grafikkort (dGfx) i stationära datorer, stationära datorer med integrerad bildskärm och bärbara datorer ska gälla i stället för kriterierna i Energy Star version 6.1. Diskreta grafikkort ska ha en strömsparfunktion som stänger av grafikprocessorn (GPU) om den inte används under en längre tid.

Tabell 1

Tillåten TEC avseende tilläggsfunktioner för diskreta grafikkort (dGfx) i stationära datorer, stationära datorer med integrerad bildskärm och bärbara datorer

Kategori av dGfx (gigabyte/sekund) ⁽¹⁾	Tillåten TEC (kWh/år)	
	Stationära datorer och stationära datorer med integrerad bildskärm	Bärbara datorer
G1 (FB_BW ≤ 16)	30	9
G2 (16 < FB_BW ≤ 32)	37	12
G3 (32 < FB_BW ≤ 64)	47	20
G4 (64 < FB_BW ≤ 96)	62	25
G5 (96 < FB_BW ≤ 128)	76	38
G6 (FB_BW > 128 med databredd < 192 bitar)	76	38
G7 (FB_BW > 128 med databredd ≥ 192 bitar)	90	48

⁽¹⁾ Kategorierna definieras enligt rambuffertens bandbredd i gigabyte/sekund (GB/s).

Bedömning och kontroll: Sökanden ska intyga överensstämmelse med Energy Star version 6.1 på grundval av lägre tillåtna TEC-värden och tillhandahålla en kompletterande beräkning av $E_{\text{TEC_MAX}}$ samt prestandavärden från modellens testrapport.

1 d) *Interna nätaggregat*

Interna nätaggregat i stationära datorer och stationära datorer med integrerad bildskärm ska uppfylla kraven för tillåten TEC_{PSU} enligt Energy Star version 6.1 och ha en minsta effektivitet, mätt som andel av den nominella utströmmen, på 0,84 vid 10 %, 0,87 vid 20 %, 0,90 vid 50 % och 0,87 vid 100 %.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska intyga att modellens interna nätaggregat uppfyller kraven, kompletterat med en beräkning av produktens $E_{\text{TEC_MAX}}$ enligt Energy Star version 6.1 samt antingen prestandavärden från modellens testrapport eller oberoende intyg om nätaggregatets prestanda.

1 e) *Bildskärmar med hög prestanda*

Stationära datorer med integrerad bildskärm och bärbara datorer som har bildskärmar med hög prestanda, enligt definitionen i Energy Star version 6.1, och därigenom uppfyller kraven för tillåten $TEC_{\text{INT_DISPLAY}}$ ska automatiskt kunna anpassa bildens ljusstyrka efter omgivningsljuset. En sådan automatisk inställning av ljusstyrkan ska finnas som standardinställning och det ska vara möjligt för användaren att justera och kalibrera den. Den automatiska standardinställningen av ljusstyrkan ska valideras enligt följande:

$$\text{Test i) } \left(\frac{P_{50} - P_{10}}{P_{10}} \right) \geq 5 \%$$

$$\text{Test ii) } \left(\frac{P_{100} - P_{50}}{P_{50}} \right) \geq 5 \%$$

$$\text{Test iii) } P_{300} \geq P_{100}$$

där P_n är effektförbrukningen i påläge med den automatiska inställningen av ljusstyrka aktiverad, vid n lux och med en direkt ljuskälla.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska lämna in en testrapport för datormodellen som visar att det fastställda testförfarandet följts.

Kriterium 2. Farliga ämnen och blandningar i produkten, underenheter och komponenter

Förekomsten i produkten, eller i dess definierade underenheter och komponenter, av ämnen som identifierats enligt artikel 59.1 i förordning (EG) nr 1907/2006 (Reach-förordningen) eller ämnen och blandningar som uppfyller kriterierna för klassificering enligt förordning (EG) nr 1272/2008 (CLP-förordningen) beträffande de faror som anges i tabell 2, ska begränsas i enlighet med delkriterierna 2 a, b och c. För tillämpningen av detta kriterium anges i tabell 2 ämnen i kandidatförteckningen för SVHC-ämnen och faroklassificeringar enligt CLP-förordningen utifrån ämnenas farliga egenskaper.

Tabell 2

Grupper av ämnen i kandidatförteckningen för SVHC-ämnen och faroklassificeringar enligt CLP-förordningen

Grupp 1-faror

Faror som innebär att ett ämne eller en blandning tillhör grupp 1:

- Ämnen som finns upptagna i kandidatförteckningen för SVHC-ämnen
 - Cancerframkallande, mutagena och/eller reproduktionstoxiska (CMR) i kategori 1A eller 1B CMR: H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df
-

Grupp 2-faror

Faror som innebär att ett ämne eller en blandning tillhör grupp 2:

- Kategori 2 – CMR: H341, H351, H361f, H361d, H361fd, H362
 - Kategori 1 – akvatisk toxicitet: H400, H410
 - Kategori 1 och 2 – akut toxicitet: H300, H310, H330
 - Kategori 1 – aspirationstoxicitet: H304
 - Kategori 1 – specifik organtoxicitet (STOT): H370, H372
-

Grupp 3-faror

Faror som innebär att ett ämne eller en blandning tillhör grupp 3:

- Kategori 2, 3 och 4 – akvatisk toxicitet: H411, H412, H413
 - Kategori 3 – akut toxicitet: H301, H311, H331, EUH070
 - Kategori 2 – ämnen med specifik organtoxicitet: H371, H373
-

2 a) Begränsningar för ämnen som inger mycket stora betänkligheter (SVHC-ämnena)

Ämnena som identifierats enligt det förfarande som beskrivs i artikel 59.1 i Reach-förordningen och förts in i kandidatförteckningen för ämnen som inger mycket stora betänkligheter (SVHC-ämnena), får inte förekomma i produkten i koncentrationer på mer än 0,10 viktprocent. Samma begränsning gäller för de underenheter och komponenter av produkten som förtecknas i tabell 3.

Inga undantag från detta krav får beviljas för ämnena i kandidatförteckningen för SVHC-ämnena som ingår i produkten eller förtecknade underenheter eller komponenter i koncentrationer på mer än 0,10 viktprocent.

Tabell 3

Underenheter och komponenter som omfattas av kriterium 2 a

-
- Bestyckat moderkort (inklusive centralprocessor, RAM, grafikenheter)
 - Datalagringsenheter (HDD och SSD)
 - Optisk enhet (cd och dvd)
 - Bildskärmsenhet (inklusive bakgrundsbelysning)
 - Höljen och fästen
 - Datorlådor och frontpaneler
 - Externt tangentbord, mus och/eller styrplatta
 - Interna och externa nätaggregat
 - Externa växelströms- och likströmskablar
 - Uppladdningsbara batteripaket
-

När sökandena informerar leverantörerna av förtecknade underenheter och komponenter om detta krav kan de gå igenom Reach-kandidatförteckningen med hjälp av IEC 62474-förteckningen över ämnen som ska deklarerats⁽¹⁾. Genomgången ska baseras på en bedömning av potentialen för att ämnena förekommer i produkten.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska sammanställa intyg om att SVHC-ämnena inte förekommer vid eller över den angivna koncentrationsgränsen för produkten i fråga och för de underenheter och komponenter som anges i tabell 3. Intygen ska baseras på den senaste versionen av den kandidatförteckning som offentliggjorts av Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa)⁽²⁾. När intygen utfärdas på grundval av en genomgång av kandidatförteckningen med hjälp av IEC 62474 ska sökanden även tillhandahålla den genomgångna förteckning som skickats till leverantörerna av underenheter och komponenter. Den version av IEC 62474-ämnesförteckningen som används ska återspegla den senaste versionen av kandidatförteckningen.

2 b) Begränsningar för förekomsten av vissa farliga ämnen

De underenheter och komponenter som anges i tabell 4 får inte innehålla de angivna farliga ämnena i koncentrationer som motsvarar eller överskrider de fastställda koncentrationsgränserna.

⁽¹⁾ Internationella elektrotekniska kommissionen (IEC), IEC 62474: Material Declaration for Products of and for the Electrotechnical Industry, <http://std.iec.ch/iec62474>

⁽²⁾ Echa, Candidate List of substances of very high concern for Authorisation, <http://www.echa.europa.eu/candidate-list-table>

Tabell 4

Begränsningar för ämnen som ska tillämpas på underenheter och komponenter

Grupp av ämnen	Begränsningens omfattning	Koncentrationsgränser (om tillämpligt)	Bedömning och kontroll
i) Lödningar och kontakter av metall	Undantag 7b enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU ⁽¹⁾ beträffande användning av bly i lödmetall för enkla servrar ska inte tillämpas.	0,1 viktprocent	Intyg som ska tillhandahållas av tillverkaren eller slutmontören med stöd av en giltig testrapport. <i>Testmetod:</i> IEC 62321-5
	Undantag 8b enligt direktiv 2011/65/EU beträffande användning av <i>kadmium i elektriska kontakter</i> ska inte tillämpas.	0,01 viktprocent	
ii) Polymerstabilisatorer, färgämnen och föroreningar	Följande tennorganiska stabilisatorer som klassificeras i farogrupperna 1 och 2 får inte förekomma i <i>externa växelströms- och likströmskablar eller i strömförsörjningsenheter</i> : — dibutyltennoxid — dibutyltenndiacetat — dibutyltenndilaurat — dibutyltennmaleat — dioktyltennoxid — dioktyltenndilaurat	Ej tillämpligt	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören för underenheten.
	<i>Datorlådor och frontpaneler i plast</i> får inte innehålla följande färgämnen: — Azofärgämnen som kan brytas ned till de cancerframkallande arylaminer som förtecknas i tillägg 8 till Reach-förordningen. — Färgämnen bestående av föreningar som är upptagna i förteckningen IEC 62474 över ämnen som ska deklarerar.	Ej tillämpligt	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören för underenheten.
	Polycykliska aromatiska kolväten (PAH) som klassificeras i farogrupperna 1 och 2 får inte förekomma i koncentrationer som är lika med eller högre än de enskilda och totala koncentrationsgränserna i ytterytor av plast eller syntetgummi på — bärbara datorer och datorplattor, — externa tangentbord, — möss, — styluspennor och styrplattor, — externa strömkablar.	De individuella koncentrationsgränserna för sådana PAH som begränsas genom Reach ska vara 1 mg/kg. Summan av koncentrationerna för de 18 förtecknade PAH får inte vara större än 10 mg/kg.	Sökanden ska tillhandahålla en testrapport för relevanta delar av de identifierade delarna i produkten. <i>Testmetod:</i> AfPS GS 2014:01 PAK.

Grupp av ämnen	Begränsningens omfattning	Koncentrationsgränser (om tillämpligt)	Bedömning och kontroll
	Förekomst och koncentration av följande PAH ska kontrolleras: PAH som begränsas genom Reach-förordningen: — benso[a]pyren — benso[e]pyren — benso[a]antracen — krysen — benso[b]fluoranten — benso[j]fluoranten — benso[k]fluoranten — dibenso[a,h]antracen Ytterligare PAH som omfattas av restriktioner: — acenaften — acenaftylen — antracen — benso[ghi]perylene — fluoranten — fluoren — indeno[1,2,3-cd]pyren — naftalen — fenantren — pyren		
iii) Biocidprodukter	Biocidprodukter som är avsedda att ha antibakteriell funktion får inte tillsättas i plast- eller gummidelar av tangentbord eller kringutrustning.	Ej tillämpligt	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören för underenheten.
iv) Kvicksilver i bakgrundsbelysning	Undantag 3 enligt direktiv 2011/65/EU beträffande användning av kvicksilver i <i>kallkatodlysrör och lysrör med extern elektrod (CCFL och EEFL)</i> ska inte tillämpas.	Ej tillämpligt	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören för underenheten.
v) Luttringsmedel	Arsenik och arsenikföreningar får inte användas vid tillverkning av glas för enheter till lcd-skärmar, täckglas för bildskärmar eller glas som används i ytan på styrplattor.	0,0050 viktprocent	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören av glaset i skärmen, kompletterat av en analytisk testrapport.

(¹) Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (omarbetning) (EUT L 174, 1.7.2011, s. 88).

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla intyg om överensstämmelse samt testrapporter enligt kraven i tabell 4. Vid ansökningstillfället ska rapporterna, i förekommande fall, vara giltiga för produktmodellen i fråga och för alla inblandade leverantörer. Om underenheter eller komponenter med samma tekniska specifikation härrör från flera olika leverantörer ska tester i tillämpliga fall utföras på delar från samtliga leverantörer.

2 c) Begränsningar baserade på faroklassificeringar enligt CLP-förordningen

Flamskyddsmedel, mjukgörare, tillsatsmedel och beläggningar för stål, katodmaterial, lösningsmedel och salter som uppfyller kriterierna för klassificering enligt CLP-farorna i tabell 2 får inte förekomma i de underenheter och komponenter som anges i tabell 5 i halter som ligger på eller över koncentrationsgränsen på 0,10 viktprocent.

Tabell 5

Underenheter och komponenter som omfattas av kriterium 2 c

Delar som innehåller flamskyddsmedel

- Moderkort (PCB)
- Centralprocessorer (CPU)
- Anslutningsdon och uttag
- Datalagringsenheter (HDD och SSD)
- Datorlådor och frontpaneler i plast
- Interna och externa nätaggregat
- Externa växelströms- och likströmskablar

Delar som innehåller mjukgörare

- Interna kablar och sladdar
- Externa växelströms- och likströmskablar
- Externa nätaggregat
- Datorlådor och frontpaneler i plast

Delar som innehåller rostfria stållegeringar och/eller nickelbeläggningar

- Höljen, datorlådor, bultar, muttrar, skruvar och fästen

Uppladdningsbara batteripaket

- Uppladdningsbara battericeller
-

i) Undantag för användning av farliga flamskyddsmedel och mjukgörare

Genom undantag från kraven i kriterium 2 c får flamskyddsmedel och mjukgörare som uppfyller kriterierna för faroklassificering enligt CLP (se tabell 2) användas om de uppfyller villkoren i tabell 6. Materialen i externa växelströms- och likströmskablar med goda flamskyddsegenskaper ska också uppfylla villkoren i tabell 6.ii b.

Tabell 6

Villkor för undantag beträffande användning av flamskyddsmedel och mjukgörare

Ämnen och blandningar	Underenhet eller komponent	Undantagets omfattning	Bedömning och kontroll
Flamskyddsmedel	i) Moderkort	Användning av flamskyddsmedel i moderkorts laminat undantas om något av följande villkor är uppfyllt: a) Flamskyddsmedlet klassificeras i farogrupp 3. Om en deklaration görs i enlighet med IEC 61249-2-21 ⁽¹⁾ ska ett brandtest av moderkortet med simulering av felaktigt omhändertagande av WEEE visa att utsläppen av cancerframkallande polycykliska aromatiska kolväten (PAH) är $\leq 0,1$ mg TEQ/g. b) Flamskyddsmedlet har reagerat med polymerhartsen, och ett brandtest av moderkortet med simulering av felaktigt omhändertagande av WEEE ska visa att utsläppen av polybromerade dibenso-p-dioxiner och polybromerade dibensofuraner (PBDD/DF) är $\leq 0,4$ ng TEQ/g och utsläppen av cancerframkallande PAH $\leq 0,1$ mg TEQ/g.	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören av underenheten, kompletterat med dokumentation som styrker faroklassificeringarna, och där så krävs: En testrapport från tredje part för kombinationen av kortmaterial, komponenter och flamskyddsmedel. <i>Testmetod:</i> ISO 5660 vid förhållanden med oxidativ pyrolys (IEC 60695-7-1 brandtyp 1b med ett värmefflöde på 50 kW/m²). Kvantifieringen ska göras enligt EN 1948 (PBDD/DF) och/eller ISO 11338 (PAH).
	ii) Externa växelströms- och likströmskablar	Användning av flamskyddsmedel och synergister till dessa undantas om något av följande villkor är uppfyllt: a) Flamskyddsmedlet och synergister till detta klassificeras i farogrupp 3. Om en deklaration görs enligt IEC 62821 ⁽²⁾ ska ett brandtest av polymeren i strömkabeln visa att utsläppen av halogensyragas är mindre än 5,0 mg/g. b) Resultaten av brandtest av strömkablar med simulering av felaktigt omhändertagande av WEEE ska visa att utsläppen av polyklorerade dibenso-p-dioxiner och polyklorerade dibensofuraner (PCDD/DF) är $\leq 0,3$ ng TEQ/g. Strömkablar som är isolerade med material med goda flamskyddsegenskaper ska omfattas av kravet avseende brandtest i del ii b.	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören av underenheten, kompletterat med dokumentation som styrker faroklassificeringarna, och där så krävs: En testrapport från tredje part för strömkabeln. <i>Testmetod:</i> IEC 60754-1 eller ISO 19700 vid underventilerade förhållanden (IEC 60695-7-1 brandtyp 3a med ett värmefflöde på 50 kW/m²). Kvantifieringen av PCDD/DF ska göras enligt EN 1948.
	iii) Yttre datorlådor och frontpaneler i plast	Flamskyddsmedel och synergister till dessa som klassificeras i farogrupp 2 och 3 är undantagna och får användas.	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören av underenheten, kompletterat med dokumentation som styrker faroklassificeringarna.

Ämnen och blandningar	Underenhet eller komponent	Undantagets omfattning	Bedömning och kontroll
	iv) Diverse underenheter och delar: — Centralprocessorenheten — Datalagringsenheter — Interna anslutningsdon och uttag — Nätaggregat	Flamskyddsmedel som klassificeras i farogrupp 3 är undantagna och får användas.	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören av underenheten, kompletterat med dokumentation som styrker faroklassificeringarna.
Mjukgörare	i) Externa strömkablar och strömförsörjningsenheter, yttre datorlådor och interna kablar	Mjukgörare som klassificeras i farogrupp 3 är undantagna och får användas.	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören av underenheten, kompletterat med dokumentation som styrker faroklassificeringarna.

⁽¹⁾ Enligt IEC 61249-2-21 kan deklarationer göras för "halogenfri" sammansättning av material i kretskort.

⁽²⁾ Enligt IEC 62821 kan deklarationer göras för halogenfria kablar med liten rökutveckling.

ii) *Undantag för användning av tillsatser, beläggningar, katodmaterial, lösningsmedel och salter*

Genom undantag från kraven i kriterium 2 c får metalltillsatser och -beläggningar, batterikatodmaterial, batterilösningar och salter som uppfyller kriterierna för faroklassificering enligt CLP (se tabell 2) användas om de uppfyller villkoren i tabell 7.

Tabell 7

Komponenter och underenheter med särskilda undantag

Ämnen och blandningar	Underenhet eller komponent	Undantagets omfattning	Bedömning och kontroll
Metalltillsatser och -beläggningar	i) Metallkomponenter	Rostfria ställegeringar och repningsbeständiga beläggningar som innehåller nickelmetall som klassificeras enligt H351, H372 och H412. Villkor för undantag Frisättning av metalliskt nickel från repningsbeständiga beläggningar på delar av datorlådor där de kan komma i direkt och långvarig kontakt med hud får inte överstiga 0,5 g/cm ² /vecka.	Identifiering av relevanta delar genom uppgifter om vikt och placering i produkten. Om delar i yttre datorlådor kommer i direkt och långvarig kontakt med hud ska en testrapport tillhandahållas. Testmetod: EN 1811
Battericell-katodmaterial	ii) Litiumjonbatterier och litumpolymerbatterier	Cellkatodmaterial som klassificeras i farogrupperna 2 och 3. Dessa ska inbegripa — Litiumkoboltoxid — Litiummangandioxid — Litiumjärnfosfat — Litiumkoboltnickelmanganoxid	Intyg som ska tillhandahållas av leverantören av batteriet eller battericellen, kompletterat med dokumentation som styrker faroklassificeringarna.

Ämnen och blandningar	Underenhet eller komponent	Undantagets omfattning	Bedömning och kontroll
Batterielektrolytlösningar och -salter		Elektrolytlösningar och -salter som klassificeras i farogrupperna 2 och 3. Dessa ska inbegripa — propylenkarbonat — etylenkarbonat — dietylkarbonat — dimetylkarbonat — etylmetylkarbonat — litiumhexafluorofosfat	

Bedömning och kontroll: Sökanden ska lämna ett intyg om överensstämmelse med kriterium 2 c. Intyget ska kompletteras med information om de flamskyddsmedel, mjukgörare, tillsatsmedel och beläggningar för stål, katodmaterial, lösningsmedel och salter som används i de underenheter och komponenter som förtecknas i tabell 5, tillsammans med intyg om faroklassificering eller avsaknad av faroklassificering.

Följande information ska tillhandahållas för att komplettera intyg om faroklassificering eller avsaknad av faroklassificering för varje ämne eller blandning:

- CAS-nummer, EG-nummer eller nummer i förteckningar (även för blandningar med sådana nummer).
- Fysikalisk form och fysikaliskt tillstånd som ett ämne används i.
- Harmoniserade CLP-faroklassificeringar för ämnen.
- Självklassificeringsuppgifter i Echas databas för Reach-registrerade ämnen ⁽¹⁾ (om harmoniserad klassificering saknas).
- Klassificeringar för blandningar i enlighet med kriterierna i CLP-förordningen.

Vid bedömning av självklassificeringsuppgifter i databasen för Reach-registrerade ämnen ska uppgifter som lämnats in gemensamt prioriteras.

Om en klassificering är registrerad som "uppgifter saknas" eller "osäker" enligt databasen för Reach-registrerade ämnen, eller om ett ämne ännu inte har registrerats i Reach-systemet ska det tillhandahållas toxikologiska data som uppfyller kraven i bilaga VII till Reach-förordningen och som är tillräckliga för att styrka tillförlitliga självklassificeringar i enlighet med bilaga I till CLP-förordningen och den kompletterande vägledningen från Echa. Om uppgifter saknas i databasen, eller om befintliga uppgifter är osäkra, ska självklassificeringarna kontrolleras. Följande informationskällor får användas i samband med detta:

- Toxikologiska studier och farlighetsbedömningar utförda av tillsynsorgan på samma nivå som Echa ⁽²⁾, medlemsstaternas tillsynsmyndigheter eller mellanstatliga organ.
- Ett fullständigt ifyllt säkerhetsdatablad i enlighet med bilaga II till Reach-förordningen.
- En dokumenterad expertbedömning som tillhandahålls av en professionell toxikolog. Bedömningen ska grundas på en genomgång av den vetenskapliga litteraturen och befintliga testdata, vid behov kompletterat av resultat från nya tester utförda av oberoende laboratorier med användning av metoder som godkänts av Echa.
- Ett intyg, där så är lämpligt baserat på en expertbedömning, som utfärdats av ett ackrediterat organ för bedömning av överensstämmelse som utför farlighetsbedömningar enligt det globala harmoniserade systemet för klassificering och märkning av kemikalier (GHS) eller enligt CLP-förordningens faroklassificeringssystem.

⁽¹⁾ Echa, REACH registered substances database, <http://www.echa.europa.eu/information-on-chemicals/registered-substances>

⁽²⁾ Echa, Cooperation with peer regulatory agencies, <http://echa.europa.eu/en/about-us/partners-and-networks/international-cooperation/cooperation-with-peer-regulatory-agencies>

Information om ämnens eller blandningars farliga egenskaper får i enlighet med bilaga XI till Reach-förordningen tas fram på annat sätt än genom tester, till exempel genom användning av alternativa metoder såsom in vitro-metoder, modeller för kvantitativa struktur-aktivitetssamband eller genom gruppering eller jämförelse med strukturlika ämnen.

För de undantagna ämnen och blandningar som anges i tabellerna 6 och 7 ska sökanden visa att samtliga villkor för undantag är uppfyllda. Om det krävs testrapporter ska dessa vara giltiga då ansökan för den berörda produktmodellen görs.

Kriterium 3. Förlängd livslängd hos produkten

3 a) Hållbarhetstester för bärbara datorer

i) Tester som ska utföras på bärbara datorer

Den bärbara datormodellen ska klara hållbarhetstester. Efter att de obligatoriska testerna enligt tabell 8 och minst ett tilläggstest enligt tabell 9 har utförts ska det kontrolleras att varje modell fungerar enligt specifikationen och uppfyller de fastställda prestandakraven.

Tabell 8

Specifikationer för obligatoriska hållbarhetstester för bärbara datorer

Test	Testförhållanden och funktionella prestandakrav	Testmetod
Stöttålighet	Specifikation: Datorns ovansida, undersida, högra sida, vänstra sida, framsida och baksida ska tre gånger och under minst 6 ms utsättas för impulser av halva sinusvågor med toppvärden på minst 40 G. Funktionskrav: Den bärbara datorn ska startas och sedan få köra en programvara under testet. Datorn ska fortfarande fungera efter testet.	IEC 60068 Del 2-27: Ea Del 2-47
Vibrationstålighet	Specifikation: Randomiserade sinusformade vibrationer i frekvensområdet 5–250 Hz under minst 1 svepcykel ska appliceras i änden av varje axel på ovansidan, undersidan, höger sida, vänster sida, framsidan och baksidan av produkten. Funktionskrav: Den bärbara datorn ska startas och sedan få köra en programvara under testet. Datorn ska fortfarande fungera efter testet.	IEC 60068 Del 2-6: Fc Del 2-47
Falltest	Specifikation: Den bärbara datorn ska släppas från 76 cm höjd mot ett fast underlag som är täckt av ett minst 30 mm tjockt träskikt. Ett sådant falltest ska göras för ovansidan, undersidan, höger sida, vänster sida, framsidan och baksidan, samt för varje hörn på undersidan. Funktionskrav: Den bärbara datorn ska vara avstängd under testet och ska starta utan problem efter varje fall. Datorlådan ska fortfarande vara hel och skärmen oskadad efter varje test.	IEC 60068 Del 2-31: Ec (fritt fall, metod 1)

Tabell 9

Specifikationer för ytterligare hållbarhetstester för bärbara datorer

Test	Testförhållanden och riktmärken för prestanda	Testmetod
Temperaturtålighet	Specifikation: Den bärbara datorn ska genomgå minst fyra 24-timmars exponeringscykler i en testkammare. Den ska sättas på under en cykel med kyla vid $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$ och en cykel med torr värme vid $+40\text{ }^{\circ}\text{C}$. Den ska stängas av under en cykel med kyla vid $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$ och en cykel med torr värme på mellan $+35$ och $+60\text{ }^{\circ}\text{C}$. Funktionskrav: Efter var och en av de fyra exponeringscyklerna ska det kontrolleras att den bärbara datorn fungerar.	IEC 60068 Del 2-1: Ab/e Del 2-2: B
Bildskärmens tålighet	Specifikation: Två belastningstester ska utföras. En minimibelastning på 50 kg ska appliceras jämnt över skärmen. En minimibelastning på 25 kg ska appliceras på mitten av skärmen. Den bärbara datorn ska stå på en plan yta under testerna. Funktionskrav: Efter varje belastning ska det kontrolleras om skärmytan och pixlarna uppvisar några linjer, fläckar eller sprickor.	Testutrustningen och testuppställningen ska bekräftas av sökanden.
Inträngande vatten	Specifikation: Testet ska utföras två gånger. Minst 30 ml vätska ska hällas ut jämnt över den bärbara datorns tangentbord eller på tre specifika, åtskilda ställen och därefter aktivt avlägsnas efter högst 5 sekunder. Datorns funktioner testas sedan efter 3 minuter. Testet ska utföras med en varm och en kall vätska. Funktionskrav: Den bärbara datorn ska vara påslagen under och efter testet. Den bärbara datorn ska därefter demonteras och en okulär kontroll göras för att säkerställa att den uppfyller IEC 60529-kraven beträffande inträngande vatten.	Villkor för godkännande: IEC 60529 (inträngande vatten)
Tangentbordets livslängd	Specifikation: Tangentbordet ska utsättas för 10 miljoner slumpvisa tangenttryckningar. Antalet nedtryckningar per tangent ska viktas för att återspegla hur ofta olika tangenter används. Funktionskrav: Efter testet ska det kontrolleras att tangenterna fortfarande är hela och fungerar.	Testutrustningen och testuppställningen ska bekräftas av sökanden.
Livslängd för skärmens gångjärn	Specifikation: Skärmen ska öppnas helt och sedan stängas 20 000 gånger. Funktionskrav: En inspektion ska göras av huruvida skärm och gångjärn är mindre stabila än tidigare.	Testutrustningen och testuppställningen ska bekräftas av sökanden.

ii) Tester som ska utföras på datorplattor och två-i-ett-datorer

Datorplattmodellen eller datorplattan i en två-i-ett-datormodell ska klara hållbarhetstester. Det ska kontrolleras att varje modell fungerar enligt specifikationen och uppfyller de fastställda prestandakraven för varje test enligt vad som anges i tabell 10.

Tabell 10

Specifikationer för obligatoriska hållbarhetstester för datorplattor och bärbara två-i-ett-datorer

Test	Testförhållanden och funktionella prestandakrav	Testmetod
Falltest	Specifikation: Datorplattan ska släppas från 76 cm höjd mot ett fast underlag som är täckt av ett minst 30 mm tjockt träskikt. Ett sådant falltest ska göras för ovansidan, undersidan, höger sida, vänster sida, framsidan och baksidan, samt för varje hörn på undersidan. Funktionskrav: Datorplattan ska vara avstängd under testet men ska starta utan problem efter varje fall. Datorlådan ska fortfarande vara hel och skärmen oskadad efter varje test.	IEC 60068 Del 2-31: Ec (fritt fall, metod 1)
Bildskärmens tålighet	Specifikation: Två belastningstester ska utföras. En minimibelastning på 50 kg ska appliceras jämnt över skärmen. En minimibelastning på 25 kg ska appliceras på mitten av skärmen. Den bärbara datorn ska stå på en plan yta under testerna. Funktionskrav: Efter varje belastning ska det kontrolleras om skärmytan och pixlarna uppvisar några linjer, fläckar eller sprickor.	Testutrustningen och testuppställningen ska bekräftas av sökanden.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla testrapporter som visar att modellen har testats och uppfyller de funktionella prestandakraven för hållbarhet. Tester ska kontrolleras av en tredje part. Befintliga tester för samma modell som utförs med samma eller strängare specifikationer ska godtas utan krav på nya tester.

3 b) *Det uppladdningsbara batteriets kvalitet och livslängd*

- i) *Minsta drifttid för batteriet:* Det uppladdningsbara batteriet i bärbara datorer, datorplattor och två-i-ett-datorer ska ha minst 7 timmars drifttid efter den första fulla uppladdningen.

Vid prestandabedömningar ska något av följande användas som riktmärke:

— För hem- och konsumentprodukter: Futuremark PCMark 8 "Home"-scenariot.

— För affärs- och företagsprodukter: BAPCo Mobilemark 2012 "Office productivity"-scenariot. För modeller med tillåtna Energy Star TEC_{grafik}-värden ska i stället "Media creation & consumption"-scenariot användas.

- ii) *Prestanda för laddningscykler*: Uppladdningsbara batterier för bärbara datorer, datorplattor och två-i-ett-datorer ska uppfylla följande prestandakrav, som är beroende av om det går att byta ut det uppladdningsbara batteriet utan verktyg (enligt kriterium 3 d) eller ej:

- Modeller där de uppladdningsbara batterierna kan bytas utan användning av verktyg ska behålla minst 80 % av den angivna ursprungliga minimikapaciteten efter 750 laddningscykler.
- Modeller där de uppladdningsbara batterierna inte kan bytas utan användning av verktyg ska behålla minst 80 % av den angivna ursprungliga minimikapaciteten efter 1 000 laddningscykler.

Dessa prestanda ska verifieras för uppladdningsbara batteripaket eller enskilda celler i dessa i enlighet med IEC EN 61960-testet "endurance in cycles" (uthållighet i cykler), som ska utföras vid 25 °C och antingen 0,2 I_L A eller 0,5 I_L A (accelererat testförfarande). Ofullständig uppladdning får användas för att uppfylla detta krav (enligt vad som anges i delkriterium 3 b.iii).

- iii) *Ofullständig uppladdning för att uppnå prestanda för laddningscykler*: De prestandakrav som beskrivs i delkriterium 3 b.ii får uppnås med hjälp av fabriksinstallerad programvara och fasta program som gör en ofullständig uppladdning av batteriet till maximalt 80 % av dess kapacitet. I detta fall ska ofullständig uppladdning ställas in som förvald uppladdningsmetod och batteriets prestanda ska sedan kontrolleras vid upp till 80 % uppladdning enligt kraven i delkriterium 3 b.ii. Vid maximal ofullständig uppladdning ska batteriets drifttid uppfylla delkriterium 3 b.i.

- iv) *Minimigaranti*: Sökanden ska lämna en garanti på minst två år för batterifel (⁽¹⁾).

- v) *Användarinformation*: Information om kända faktorer som påverkar livslängden hos uppladdningsbara batterier samt instruktioner för hur användaren kan förlänga batteriernas drifttid ska ingå i den fabriksinstallerade programvaran för energihushållning och i den skriftliga bruksanvisningen. Informationen ska också finnas tillgänglig på tillverkarens webbplats.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla en testrapport från tredje part som visar att produktens uppladdningsbara batteripaket, eller de celltyper som paketet består av, uppfyller de fastställda kraven för drifttid och prestanda för laddningscykler. Ofullständig uppladdning och den accelererade testmetod som specificeras genom IEC EN 61960 får användas för att visa på överensstämmelse. Sökanden ska också tillhandahålla en demoversion av programvaran för energihushållning och texten till bruksanvisningen samt webbplatsens innehåll.

3 c) Datalagringsenhetens tillförlitlighet och skydd

- i) *Stationära datorer, arbetsstationer, tunna klienter och enkla servrar*

Datalagringsenheter och enheter som används i stationära datorer, arbetsstationer och tunna klienter som säljs för affärsmässigt bruk ska ha en uppskattad årlig felintensitet (annualised failure rate, AFR) (⁽²⁾) på mindre än 0,25 %.

Enkla servrar ska ha en uppskattad AFR på mindre än 0,44 % och en bitfelsfrekvens för icke återvinningsbara data som är mindre än 1 på 10¹⁶ bitar.

- ii) *Bärbara datorer*

Den primära datalagringsenheten i bärbara datorer ska ha specifikationer som innebär att både enheten och data skyddas från stötar och vibrationer. Enheten ska uppfylla ett av följande kriterier:

- Hårddisken (HDD-enheten) ska vara utformad för att motstå stötar i form av halva sinusvågor på 400 G (när den är i drift) och 900 G (när den inte är i drift) i 2 ms utan att vare sig data eller enhetens funktion påverkas negativt.

(⁽¹⁾) Om batteriet inte kan laddas eller om batteriets anslutning inte kan upptäckas ska detta betraktas som ett fel. En gradvis minskning av batteriets kapacitet till följd av användning ska inte anses utgöra ett fel, såvida inte detta omfattas av en specifik bestämmelse i garantin.

(⁽²⁾) AFR ska beräknas utifrån den genomsnittliga tiden mellan driftsfel (MTBF). MTBF ska bestämmas med hjälp av Bellcore TR-NWT-000332, utgåva 6, 12/97 eller data som insamlats på fältet.

- HDD-enhetens läshuvud ska dras undan från skivans yta högst 300 millisekunder efter att det upptäckts att den bärbara datorn tappats.
- En SSD-lagringsteknik som t.ex. SSD (solid state drive) eller eMMC (embedded multi media card) ska användas.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla en specifikation för de enheter som är integrerade i produkten. Specifikationen ska komma från enhetens tillverkare. Stöttåligheten och läshuvudets förmåga att dras undan ska styrkas av en teknisk rapport som certifierats av en oberoende part och som visar att enheten uppfyller de angivna prestandakraven.

3 d) Uppgraderings- och reparationsmöjligheter

När det gäller uppgradering av äldre komponenter eller reparation och ersättning av uttjänta komponenter eller delar ska följande kriterier vara uppfyllda:

- i) *Utformning som underlättar uppgradering och reparation:* Följande komponenter i datorer ska vara lätta att komma åt och byta ut med hjälp av standardverktyg (dvs. allmänt använda verktyg som finns tillgängliga i handeln, t.ex. skruvmejslar, spatlar, tänger och pincetter):
 - Datalagringsenheter (HDD, SSD eller eMMC),
 - Minne (RAM),
 - Bildskärmsenhet och LCD-bakgrundsbelysningsenheter (om dessa är integrerade),
 - Tangentbord och styrplatta (i förekommande fall),
 - Kylfläktssystem (i stationära datorer, arbetsstationer och enkla servrar).
- ii) *Byte av uppladdningsbara batterier:* Det uppladdningsbara batteripaketet ska lätt kunna avlägsnas av en enda person (antingen en icke-professionell användare eller en professionell reparatör) i enlighet med vad som anges nedan (⁽¹⁾). Uppladdningsbara batterier får inte vara fastlimmade eller fastlödda i en produkt, och det får inte finnas metallband, tejp eller kablar som gör det omöjligt att ta ut batterierna. Dessutom ska följande krav och definitioner för att underlätta demontering tillämpas:
 - För bärbara datorer och bärbara allt-i-ett-datorer ska det vara möjligt att avlägsna det uppladdningsbara batteriet manuellt utan att använda verktyg.
 - För små bärbara datorer ska det vara möjligt att avlägsna det uppladdningsbara batteriet i högst tre moment med hjälp av en skruvmejsel.
 - För datorplattor och bärbara två-i-ett-datorer ska det vara möjligt att avlägsna det uppladdningsbara batteriet i högst fyra moment med hjälp av en skruvmejsel och en spudger.

Enkla instruktioner om hur det uppladdningsbara batteripaketet avlägsnas ska finnas i reparationshandboken eller vara åtkomliga via tillverkarens webbplats.

- iii) *Reparationshandbok:* Sökanden ska tillhandahålla tydliga instruktioner om reparation och demontering (i pappersform/elektronisk form eller genom en video) för att möjliggöra icke-förstörande demontering av produkten för att ersätta viktiga komponenter eller delar i samband med uppgraderingar eller reparationer. Materialet ska vara allmänt tillgängligt eller kunna konsulteras genom att man anger produktens unika serienummer på en webbplats. Det ska också finnas ett diagram på insidan av datorlådan på stationära datorer som visar placeringen för de komponenter som anges i led i) samt hur man kommer åt dem och byter ut dem. För bärbara datorer ska det finnas ett diagram som visar placeringen av batteriet, datalagringsenheterna och minnet. Diagrammet ska återges i den förinstallerade bruksanvisningen och vara tillgängligt på tillverkarens webbplats i minst fem år.
- iv) *Reparationsservice/information:* Det ska finnas information i bruksanvisningen eller på tillverkarens webbplats om vart användaren kan vända sig för professionellt utförda reparationer och service på datorn, inklusive kontaktuppgifter. Under den garantiperiod som avses i led vi kan informationen begränsas till uppgifter om sökandens auktoriserade serviceställen.

(¹) Ett moment består av en operation som avslutas med att en komponent eller del av produkten avlägsnas och/eller att ett verktyg byts ut.

- v) *Tillgänglighet för reservdelar*: Sökanden ska se till att originalreservdelar eller bakåtkompatibla reservdelar, inklusive uppladdningsbara batterier (i förekommande fall) är allmänt tillgängliga i minst fem år efter det att modellen slutat tillverkas.
- vi) *Garanti*: Sökanden ska tillhandahålla en kostnadsfri produktgaranti på minst tre år, räknat från försäljningsdagen. Denna garanti ska omfatta ett serviceavtal enligt vilket konsumenten kan få produkten hämtad och tillbakaskickad eller reparerad på plats. Garantin ska tillhandahållas utan att det påverkar tillverkarens och säljarens skyldigheter enligt nationell lagstiftning.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska intyga för det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav. Sökanden ska dessutom tillhandahålla följande:

- Ett exemplar av bruksanvisningen.
- Ett exemplar av reparationshandboken och förklarande diagram.
- En beskrivning kompletterad med fotografier som visar att kraven för avlägsnande av batteriet är uppfyllda.
- Ett exemplar av garantin och serviceavtalet.
- Bilder på alla diagram, märkningar och instruktioner på datorlådan.

Kriterium 4. Utformning, materialval och omhändertagande av uttjänta produkter

4 a) Materialval och återvinningsmöjligheter

Sökande ska uppfylla åtminstone del i samt antingen del ii eller del iii av kriteriet. *Datorplattor, små bärbara datorer, bärbara två-i-ett-datorer och produkter med datorlådor och höljen i metall är undantagna från delkriterierna ii och iii.*

- i) *Information om material för att underlätta återvinning*: Plastdelar som väger mer än 25 gram (datorplattor) eller 100 gram (övriga datortyper) ska märkas i enlighet med ISO 11469 och ISO 1043, avsnitten 1–4. Märkningarna ska vara tillräckligt stora och placerade på ett synligt ställe för att lätt kunna identifieras. Undantag görs i följande fall:
- För kretskort, kort av polymetylmetakrylat (PMMA) och optisk plast som ingår i bildskärmsenheter.
 - Om märkningen skulle påverka plastdelens prestanda eller funktionalitet.
 - Om märkningen inte är tekniskt möjlig på grund av den produktionsmetod som används.
 - Om märkningen leder till högre felfrekvenser i kvalitetskontrollen och därigenom onödigt materialspill.
 - Om delar inte kan märkas eftersom det inte finns någon lämplig yta som är tillräckligt stor för att märkningen ska vara läsbar och kunna identifieras av ett återvinningsföretag.

ii) Förbättrad återvinningsbarhet för datorlådor, höljen och frontpaneler i plast;

Delarna får inte innehålla ingjutna eller fastlimmade metallinsatser om dessa inte kan avlägsnas med vanliga standardverktyg. Det ska framgå av demonteringsanvisningarna hur man avlägsnar dem (se delkriterium 3 d).

För delar som väger mer än 25 gram (datorplattor) eller 100 gram (övriga datortyper) får följande behandlingar och tillsatser inte leda till mer än 25 % minskning av slagfastheten hos återvunna hartser vid izodprovning enligt ISO 180:

- Färger och beläggningar
- Flamskyddsmedel och synergister till dessa

Befintliga testresultat för återvunnen harts ska godtas under förutsättning att den återvunna hartsen kommer från samma insatsmaterial som produktens plastdelar består av.

- iii) *Minimandel återvunnen plast: Produkten ska i genomsnitt innehålla minst 10 % plast som återvunnits efter konsumentledet, mätt i viktprocent av all plast i produkten exklusive kretskort och optisk plast i bildskärmen. Om den återvunna andelen är högre än 25 % får en uppgift om detta anges i den textruta som kompletterar miljömärket (se kriterium 6 b).*

Bedömning och kontroll: Sökanden ska styrka återvinningsbarheten genom att tillhandahålla giltiga mekaniska/ fysiska testrapporter enligt ISO 180 samt demonteringsanvisningar. Giltiga testrapporter från plaståtervinningsföretag eller hartstillverkare eller från oberoende pilottester ska godtas.

Sökanden ska förse det behöriga organet med en sprängskiss av datorn eller en genomgång av dess delar i skriftlig eller audiovisuell form. I denna dokumentation ska plastdelarnas vikt, polymersammansättning och märkning enligt ISO 11469 och ISO 1043 anges. Märkningens dimensioner och läge ska åskådliggöras visuellt. Vid undantag från denna regel ska en teknisk motivering ges.

Sökanden ska tillhandahålla intyg från tredje part beträffande spårbarheten tillbaka till leverantörerna av plastkomponenter, för den andel av plasten som återvunnits efter konsumentledet. Den genomsnittliga andelen återvunnen plast får beräknas för en viss period eller på årsbasis för den berörda modellen.

Kriterium 4 b) Utformning som underlättar demontering och återvinning

För att underlätta återvinning ska datorerna vara utformade så att komponenter och delar lätt kan avlägsnas. En demonteringstest ska utföras i enlighet med förfarandet i tillägget. I testet ska man registrera antalet moment som krävs och de verktyg och åtgärder som behövs för att avlägsna de komponenter och delar som anges i leden i och ii.

- i) Följande komponenter och delar ska, om tillämpligt för produkten, avlägsnas under demonteringstestet:

Alla produkter

- Kretskort > 10 cm² för databehandlingsfunktioner

Stationära datorer

- Interna nätaggregat
- HDD-enhet(er)

Bärbara datorer

- Uppladdningsbara batterier

Bildskärmar (om dessa är integrerade i produktens hölje)

- Kretskort > 10 cm²
- Tunnfilmstransistorer och ledande filmskikt i bildskärmsenheter > 100 cm²
- Enheter för LED-bakgrundsbelysning

- ii) Minst två av följande komponenter och delar, beroende på vilken produkt det gäller, ska också avlägsnas under testet, i anslutning till testet av de komponenter och delar som anges i led i:

- HDD-enhet (bärbara produkter)
- Optiska enheter (om sådana ingår)

- Kretskort $\leq 10 \text{ cm}^2$ och $> 5 \text{ cm}^2$
- Högtalarenheter (bärbara datorer, stationära datorer med integrerad bildskärm och bärbara allt-i-ett-datorer)
- Ljusledare i form av en film av polymetylmetakrylat (PMMA) (för skärmar $> 100 \text{ cm}^2$)

Bedömning och kontroll: Sökanden ska lämna en testrapport om demontering till det behöriga organet, med angivande av vilken demonteringssekvens som använts och med en detaljerad beskrivning av särskilda moment och metoder, för de delar och komponenter som förtecknas i leden i och ii.

Demonteringstestet får utföras av

- sökanden eller en utsedd leverantör, i ett eget laboratorium, eller
- ett oberoende testorgan i form av en tredje part, eller
- ett återvinningsföretag som har tillstånd för behandling av elavfall i enlighet med artikel 23 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG ⁽¹⁾ eller som är certifierat enligt nationella bestämmelser.

Kriterium 5. Företagens sociala ansvar

5 a) Anskaffning av "konfliktfria" mineraler

Sökanden ska främja en ansvarsfull anskaffning av tenn, tantal och volfram samt malmer av dessa metaller, liksom av guld från konflikttrabbade områden och högriskområden genom att

- i) visa tillbörlig aktsamhet i enlighet med OECD-dokumentet *Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Areas* (riktlinjer beträffande tillbörlig aktsamhet för ansvarsfulla leveranskedjor för mineraler från konflikttrabbade områden och högriskområden), och
- ii) främja ansvarsfull produktion av och handel med mineraler i konflikttrabbade områden och högriskområden för de identifierade mineraler som används i produktens komponenter, i enlighet med OECD:s riktlinjer.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla ett intyg om överensstämmelse med dessa krav kompletterat med följande information:

- En rapport som beskriver sökandens åtgärder för tillbörlig aktsamhet i leveranskedjan för de fyra mineraler som identifierats. Styrkande handlingar i form av t.ex. intyg om överensstämmelse som utfärdats inom ramen för EU:s system ska också godtas.
- Identifiering av komponenter som innehåller de identifierade mineralerna, leverantörerna för dessa, samt en redogörelse för leveranskedjans struktur eller projekt för en ansvarsfull anskaffning av råvaror.

5 b) Arbetsvillkor och mänskliga rättigheter vid tillverkning

Med beaktande av Internationella arbetsorganisationens (ILO) trepartsförklaring om principerna för multinationella företag och socialpolitik, FN:s Global Compact-initiativ (pelare 2), FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och OECD:s riktlinjer för multinationella företag, ska sökanden bli föremål för tredjepartskontroller kompletterade med inspektioner på plats av att de tillämpliga principerna i ILO:s grundläggande konventioner och i tillägsbestämmelserna nedan har iakttagits vid den anläggning där slutmonteringen av produkten äger rum.

ILO:s grundläggande konventioner:

i) Barnarbete:

- Konventionen om minimiålder för tillträde till arbete, 1973 (nr 138)
- Konventionen om förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete, 1999 (nr 182)

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

ii) *Tvångsarbete och obligatoriskt arbete:*

- Konventionen angående tvångs- eller obligatoriskt arbete, 1930 (nr 29) och 2014 års protokoll till denna konvention
- Konventionen angående avskaffande av tvångsarbete, 1957 (nr 105)

iii) *Föreningsfrihet och kollektiv förhandlingsrätt:*

- Konvention angående föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten, 1948 (nr 87)
- Konventionen angående tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten, 1949 (nr 98)

iv) *Diskriminering:*

- Konventionen angående lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde, 1951 (nr 100)
- Konventionen angående diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning, 1958 (nr 111)

Tilläggsbestämmelser:

v) *Arbetstider:*

- ILO:s konvention angående arbetstid i industrin, 1919 (nr 1)

vi) *Lön:*

- ILO:s konvention om fastställande av minimilöner, 1970 (nr 131)
- Levnadslön: Sökanden ska se till att den lön som betalas för en normal arbetsvecka alltid minst uppfyller rättsliga eller branschspecifika miniminormer och att den är tillräcklig för att uppfylla de anställdas grundläggande behov med viss marginal. Genomförandet ska kontrolleras utifrån råden om ersättning i SA 8000 ⁽¹⁾.

vii) *Hälsa och säkerhet*

- ILO-konventionen om arbetarskydd och arbetsmiljö, 1981 (nr 155)
- ILO-konventionen om säkerhet vid användning av kemiska produkter i arbetslivet, 1990 (nr 170)

På platser där föreningsfriheten och den kollektiva förhandlingsrätten är begränsade enligt lag ska företaget erkänna legitima personalorganisationer som det kan diskutera arbetsplatsfrågor med.

Kontrollprocessen ska inbegripa samråd med externa intressenter i produktionsanläggningarnas närområde, t.ex. fackföreningar, samhällsorganisationer, icke-statliga organisationer och arbetsrättsliga experter. Sökanden ska lägga ut de samlade resultaten och de viktigaste slutsatserna från kontrollerna på internet, så att intresserade konsumenter kan få belägg för leverantörernas insatser.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska visa att dessa krav är uppfyllda genom att tillhandahålla kopior av intyg om överensstämmelse och kompletterande kontrollrapporter för varje monteringsanläggning för slutprodukter beträffande de modeller som ska miljömärkas, samt en länk till den webbplats där resultat och slutsatser offentliggörs.

Tredjepartskontroller på plats ska utföras av kontrollanter som är behöriga att bedöma om elektronikindustrins leveranskedja motsvarar sociala standarder eller uppförandekoder eller – i länder där ILO:s konvention om yrkesinspektion av år 1947 (nr 81) har ratificerats och där ILO:s övervakning visar att det nationella systemet för yrkesinspektion är effektivt och inspektionssystemet täcker de områden som förtecknas ovan ⁽²⁾ – av yrkesinspektörer som utnämnts av offentliga myndigheter.

Giltiga intyg som inte är äldre än 12 månader, räknat från ansökningsdagen, och som är baserade på system eller processer vilka, tillsammans eller delvis, granskar förenligheten med tillämpliga principer i de angivna grundläggande ILO-konventionerna samt kompletterande bestämmelser om arbetstid, lön samt hälsa och säkerhet, ska godtas.

⁽¹⁾ Social Accountability International, *Social Accountability 8000 International Standard*, <http://www.sa-intl.org>

⁽²⁾ Se ILO:s Normlex (<http://www.ilo.org/dyn/normlex/en>) och kompletterande råd i användarhandboken.

Kriterium 6. Användarinformation6 a) *Bruksanvisning*

Datorn ska vid köpet åtföljas av användarinformation med råd om produktens miljöprestanda. Informationen ska finnas samlad på en väl synlig plats i bruksanvisningen och på tillverkarens webbplats. Informationen ska omfatta minst följande:

- i) Energiförbrukning: TEC-värdet enligt Energy Star version 6.1 samt maximal energiförbrukning i varje driftsläge. Dessutom ska det finnas anvisningar om hur man använder produktens energisparläge och information om att energieffektivitet minskar energiförbrukningen och därigenom ger lägre elkostnader.
- ii) Följande information om hur elförbrukningen kan minskas när datorn inte används:
 - Om datorn försätts i frånläge blir energiförbrukningen lägre, men en viss mängd el förbrukas fortfarande.
 - Om bildskärmens ljusstyrka minskas blir energiförbrukningen lägre.
 - Skärmläckare kan förhindra att bildskärmen går ned i energisparläge när den inte används. Energiförbrukningen kan därför minskas om skärmläckaren avaktiveras.
 - Laddning av en datorplatta från en stationär eller bärbar dator via usb-gränssnittet kan öka energiförbrukningen om den stationära eller bärbara datorn lämnas i ett energiförbrukande viloläge enbart i syfte att ladda datorplattan.
- iii) För bärbara datorer, datorplattor och två-i-ett-datorer: information om att förlängning av datorns livslängd minskar produktens totala miljöpåverkan.
- iv) Följande råd om hur man förlänger datorns livslängd:
 - Information till användaren om vilka faktorer som påverkar de uppladdningsbara batteriernas livslängd och hur man gör för att de ska hålla längre (gäller bara för mobila datorer som drivs med uppladdningsbara batterier).
 - Tydliga instruktioner om reparation och demontering för att möjliggöra icke-förstörande demontering av produkten för att ersätta viktiga komponenter eller delar i samband med uppgraderingar eller reparationer.
 - Information om vart användaren ska vända sig för professionell reparation av och service på datorn, inklusive kontaktuppgifter. Servicen bör inte begränsas till enbart sökandens auktoriserade serviceställen.
- v) Information om korrekt omhändertagande av uttjänta datorer, inklusive separata instruktioner för korrekt omhändertagande av uppladdningsbara batterier, vid återvinningsstationer eller genom system för återtagande på försäljningsstället, i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU ⁽¹⁾.
- vi) Information om att produkten har tilldelats EU:s miljömärke, med en kortfattad beskrivning av vad detta innebär, och att ytterligare information om miljömärket finns på webbplatsen <http://www.ecolabel.eu>
- vii) Bruksanvisningen och reparationshandboken ska finnas dels i pappersform, dels i elektronisk form på internet under minst fem år.

Bedömning och kontroll: Sökanden ska intyga för det behöriga organet att produkten uppfyller dessa krav och tillhandahålla en länk till den elektroniska versionen eller en papperskopia av bruksanvisningen och reparationshandboken.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE) (EUT L 197, 24.7.2012, s. 38).

6 b) *Information på EU-miljömärket*

Den valfria etiketten med textruta ska innehålla tre av följande texter:

- Hög energieffektivitet
- Konstruerad för längre livstid (gäller bara för bärbara datorer, bärbara två-i-ett-datorer och datorplattor)
- Begränsningar för farliga ämnen
- Utformad för att lätt kunna repareras, uppgraderas och återvinnas
- Kontrollerade arbetsvillkor vid tillverkningen

Följande uppgift kan anges om andelen återvunnen plast är mer än 25 viktprocent av all plast i produkten:

- $\frac{3}{4}$ Innehåller xy % plast som återvunnits efter konsumentledet

Riktlinjer för användningen av den valfria etiketten med textruta finns i *EU Ecolabel Logo Guidelines*:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Bedömning och kontroll: Sökanden ska tillhandahålla ett provexemplar av produktens etikett eller bildmaterial som visar den grafiska utformningen av den förpackning där EU-miljömärket är placerat, samt ett intyg om överensstämmelse med detta kriterium.

TILLÄGG

PROTOKOLL FÖR ETT DEMONTERINGSTEST FÖR EN PRODUKT

a) *Termer och definitioner*

- i) *Berörda delar och komponenter*: delar och/eller komponenter som ska avlägsnas.
- ii) *Demonteringsmoment*: en operation som avslutas med att en komponent eller del av produkten avlägsnas och/eller att ett verktyg byts ut.

b) *Villkor för testets utförande*

- i) *Personal*: Testet ska utföras av en enda person.
- ii) *Testexemplar*: Den produkt som valts ut för testet ska vara oskadad.
- iii) *Verktyg för demontering*: Demontringen ska utföras med hjälp av manuella eller motordrivna standardverktyg som finns tillgängliga i handeln (t.ex. tänger, skruvmejslar, skärverktyg och hammare enligt definitionerna i ISO 5742, ISO 1174 och ISO 15601).
- iv) *Demonteringssekvens*: Demonteringssekvensen ska dokumenteras. Om testet utförs av tredje part ska de som utför arbetet få denna information.

c) *Dokumentation av testförhållanden och testmoment*

- i) *Dokumentation av testmoment*: De enskilda momenten i utvinningsförfarandet ska dokumenteras, och de verktyg som används för varje moment ska anges.
 - ii) *Dokumentationsmedier*: Avlägsnandet av komponenterna ska fotograferas och videofilmas. Videon och fotografierna ska göra det möjligt att tydligt identifiera de olika momenten i demonteringssekvensen.
-

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2016/1372**av den 10 augusti 2016****om ändring av bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU om djurhälsoåtgärder för att bekämpa afrikansk svinpest i vissa medlemsstater vad gäller posterna för Lettland och Polen***[delgivet med nr C(2016) 5319]***(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets direktiv 89/662/EEG av den 11 december 1989 om veterinära kontroller vid handeln inom gemenskapen i syfte att fullborda den inre marknaden ⁽¹⁾, särskilt artikel 9.4,med beaktande av rådets direktiv 90/425/EEG av den 26 juni 1990 om veterinära och avelstekniska kontroller i handeln med vissa levande djur och varor inom gemenskapen med sikte på att förverkliga den inre marknaden ⁽²⁾, särskilt artikel 10.4,med beaktande av rådets direktiv 2002/99/EG av den 16 december 2002 om fastställande av djurhälsoregler för produktion, bearbetning, distribution och införsel av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel ⁽³⁾, särskilt artikel 4.3, och

av följande skäl:

- (1) I kommissionens genomförandebeslut 2014/709/EU ⁽⁴⁾ fastställs djurhälsoåtgärder för att bekämpa afrikansk svinpest i vissa medlemsstater. I delarna I, II, III och IV i bilagan till det genomförandebeslutet avgränsas och förtecknas vissa områden i dessa medlemsstater uppdelade efter risknivå utifrån den epidemiologiska situationen. Förteckningen omfattar vissa områden i Lettland och Polen.
- (2) I augusti 2016 påvisades fall av afrikansk svinpest hos populationer av viltlevande svin i området Tukums i Lettland. Detta område förtecknas i del I i bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU och ligger i närheten av de områden i Lettland som inte omfattas av några restriktioner. I augusti 2016 påvisades ett utbrott av afrikansk svinpest hos tamsvin i Gulbenes i Lettland i del II i bilagan till det beslutet. Detta andra utbrott utgör en ökning av risknivån som måste tas i beaktande. Vissa områden i Lettland som förtecknas i del I bör därför nu förtecknas i del II, vissa nya områden i Lettland bör tas med i förteckningen i del I och vissa områden i Lettland som förtecknas i del II bör tas med i förteckningen i del III i bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU.
- (3) I augusti 2016 påvisades ett utbrott av afrikansk svinpest hos tamsvin i Wysokomazowiecki i Polen i ett område som för närvarande förtecknas i del I i bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU. Utbrottet i samband med det faktum att det inte förekommer någon cirkulation av virus för sjukdomen i populationerna av viltlevande svin i närheten av utbrottet utgör en ökning av risknivån som måste tas i beaktande. I augusti 2016 påvisades ytterligare ett utbrott av afrikansk svinpest hos tamsvin i Siemiatycki i Polen i närheten av gränsen till Vitryssland. Detta andra utbrott i samband med att situationen i det angränsande tredjelandet är okänd utgör en ökning av risknivån som måste tas i beaktande. Vissa områden i Polen som förtecknas i del I bör därför nu förtecknas i del II och vissa nya områden i Polen bör tas med i förteckningen i del I i bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU.
- (4) Utvecklingen av den aktuella epidemiologiska situationen vad gäller afrikansk svinpest hos drabbade populationer av viltlevande svin i unionen bör beaktas vid bedömningen av den djurhälsorisk som situationen avseende denna

⁽¹⁾ EGT L 395, 30.12.1989, s. 13.⁽²⁾ EGT L 224, 18.8.1990, s. 29.⁽³⁾ EGT L 18, 23.1.2003, s. 11.⁽⁴⁾ Kommissionens genomförandebeslut 2014/709/EU av den 9 oktober 2014 om djurhälsoåtgärder för att bekämpa afrikansk svinpest i vissa medlemsstater och om upphävande av genomförandebeslut 2014/178/EU (EUT L 295, 11.10.2014, s. 63).

sjukdom utgör i Lettland och Polen. För att fokusera bekämpningsåtgärderna i genomförandebeslut 2014/709/EU och förhindra att afrikansk svinpest sprids ytterligare samt för att förhindra onödiga störningar i handeln inom unionen och undvika att tredjeländer inför omotiverade handelshinder, bör unionsförteckningen över de områden som omfattas av de djurhälsoåtgärder för sjukdomsbekämpning som fastställs i bilagan till det genomförandebeslutet ändras med beaktande av förändringarna i den aktuella epidemiologiska situationen vad gäller denna sjukdom i Lettland och Polen.

- (5) Bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU bör därför ändras i enlighet med detta.
- (6) De åtgärder som föreskrivs i detta beslut är förenliga med yttrandet från ständiga kommittén för växter, djur, livsmedel och foder.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Bilagan till genomförandebeslut 2014/709/EU ska ersättas med texten i bilagan till det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 10 augusti 2016.

På kommissionens vägnar
Vytenis ANDRIUKAITIS
Ledamot av kommissionen

BILAGA

”BILAGA

DEL I

1. Lettland

Följande områden i Lettland:

- I Bauskas novads: Īslīces, Gailīšu, Brunavas och Ceraukstes pagasts.
- I Dobeles novads: Bikstu, Zebrenes, Annenieku, Naudītes, Penkules, Auru och Krimūnu, Dobeles och Berzes pagasts, den del av Jaunbērzes pagasts som ligger väster om väg P98, samt Dobeles pilsēta.
- I Jelgavas novads: Glūdas, Svētes, Platones, Vircavas, Jaunsvirlaukas, Zaļenieku, Vilces, Lielplatones, Elejas och Sesavas pagasts.
- I Kandavas novads: Vānes och Matkules pagasts.
- I Talsu novads: Lubes, Īves, Valdgales, Ģibuļu, Lībagu, Laidzes, Ārlavas och Abavas pagasts, samt Sabile, Talsi, Stende och Valdemārpils pilsēta.
- Brocēnu novads.
- Dundagas novads.
- Jaunpils novads.
- Rojas novads.
- Rundāles novads.
- Stopiņu novads.
- Tērvetes novads.
- Bauska pilsēta.
- Jelgava republikas pilsēta.
- Jūrmala republikas pilsēta.

2. Litauen

Följande områden i Litauen:

- I Jurbarkas rajono savivaldybė: Raudonės, Veliuonos, Seredžiaus och Juodaičių seniūnija.
- I Pakruojis rajono savivaldybė: Klovainių, Rozalimo och Pakruojo seniūnija.
- I Panevėžys rajono savivaldybė: den del av Krekenavos seniūnija som ligger väster om floden Nevėžis.
- I Raseiniai rajono savivaldybė: Ariogalos, Ariogalos miestas, Betygalos, Pajūjū och Šiluvos seniūnija.

- I Šakiai rajono savivaldybė: Plokščių, Kriūkų, Lekėčių, Lukšių, Griškabūdžio, Barzdų, Žvirgždaičių, Sintautų, Kudirkos Naumiesčio, Slavikų och Šakių seniūnija.
- Pasvalys rajono savivaldybė.
- Vilkaviškis rajono savivaldybė.
- Radviliškis rajono savivaldybė.
- Kalvarija savivaldybė.
- Kazlų Rūda savivaldybė.
- Marijampolė savivaldybė.

3. Polen

Följande områden i Polen:

I województwo podlaskie:

- Gminy Augustów med staden Augustów, Nowinka, Płaska, Sztabin och Bargłów Kościelny i powiat augustowski.
- Gminy Brańsk med staden Brańsk, Boćki, Rudka, Wyszki, den del av gmina Bielsk Podlaski som ligger väster om den linje som skapas av väg nr 19 (som går norrut från staden Bielsk Podlaski) och som förlängs av staden Bielsk Podlaskis östra gräns och väg nr 66 (som går söderut från staden Bielsk Podlaski), staden Bielsk Podlaski samt den del av gmina Orla som ligger väster om väg nr 66 i powiat bielski.
- Gminy Choroszcz, Juchnowiec Kościelny, Suraz, Turośń Kościelna, Tykocin, Łapy, Poświętne, Zawady och Dobrzyniewo Duże i powiat białostocki.
- Gminy Drohiczyn, Dziadkowice, Grodzisk, Milejczyce och Perlejewo i powiat siemiatycki.
- Gminy Rutka-Tartak, Szypliszki, Suwałki och Raczki i powiat suwalski.
- Gminy Suchowola och Korycin i powiat sokólski.
- De delar av gminy Kleszczele och Czeremcha som ligger väster om väg nr 66 i powiat hajnowski.
- Powiat łomżyński.
- Powiat M. Białystok.
- Powiat M. Łomża.
- Powiat M. Suwałki.
- Powiat moniecki.
- Powiat sejneński.
- Powiat wysokomazowiecki.
- Powiat zambrowski.

I województwo mazowieckie:

- Gminy Ceranów, Jabłonna Lacka, Sterdyń och Repki i powiat sokołowski.
- Gminy Korczew, Przesmyki och Paprotnia i powiat siedlecki.
- Gminy Rzekuń, Troszyn, Czerwin och Goworowo i powiat ostrołęcki.
- Powiat łosicki.
- Powiat ostrowski.

I województwo lubelskie:

- Gmina Hanna i powiat włodawski.
- Gminy Konstantynów, Janów Podlaski, Leśna Podlaska, Rokitno, Biała Podlaska, Zalesie, Terespol med staden Terespol, Piszczac, Kodeń, Tuczna, Sławatycze och Sosnówka i powiat bialski.
- Powiat M. Biała Podlaska.

DEL II

1. Estland

Följande områden i Estland:

- Kallaste linn.
- Rakvere linn.
- Tartu linn.
- Viljandi linn.
- Harjumaa maakond (utom den del av Kuusalu vald som ligger söder om väg 1 (E20), Aegviidu vald och Anija vald).
- Ida-Virumaa maakond.
- Läänemaa maakond.
- Pärnumaa maakond.
- Põlvamaa maakond.
- Raplamaa maakond.
- Den del av Kuusalu vald som ligger norr om väg 1 (E20).
- Den del av Pärsti vald som ligger väster om väg 24126.
- Den del av Suure-Jaani vald som ligger väster om väg 49.
- Den del av Tamsalu vald som ligger nordost om järnvägen Tallinn–Tartu.
- Den del av Tartu vald som ligger öster om järnvägen Tallinn–Tartu.
- Den del av Viiratsi vald som ligger väster om en linje som fastställs av den västra delen av väg 92 fram till korsningen med väg 155, därefter väg 155 fram till korsningen med väg 24156, därefter väg 24156 fram till att den korsar floden Verilaske, därefter floden Verilaske fram till att den når Viiratsi valds södra gräns.
- Abja vald.
- Alatskivi vald.
- Avanduse vald.
- Haaslava vald.
- Haljala vald.
- Halliste vald.
- Kambja vald.
- Karksi vald.

- Koonga vald.
- Kõpu vald.
- Laekvere vald.
- Luunja vald.
- Mäksa vald.
- Märjamaa vald.
- Meeksi vald.
- Peipsiääre vald.
- Piirissaare vald.
- Rägavere vald.
- Rakvere vald.
- Saksi vald.
- Sõmeru vald.
- Vara vald.
- Vihula vald.
- Võnnu vald.

2. Lettland

Följande områden i Lettland:

- I Balvu novads: Vīksnas, Bērzkalnes, Vectilžas, Lazdulejas, Briežuciema, Tilžas, Bērzpils och Krišjāņu pagasts.
- I Bauskas novads: Mežotnes, Codes, Dāviņu och Vecsaules pagasts.
- I Dobeles novads: den del av Jaunbērzes pagasts som ligger öster om väg P98.
- I Gulbenes novads: Lejasciema, Lizuma, Rankas, Druvienas, Tirzas och Līgo pagasts.
- I Jelgavas novads: Kalnciema, Līv bērzes och Valgundes pagasts.
- I Kandavas novads: Cēres, Kandavas, Zemītes och Zantes pagasts samt Kandava pilsēta.
- I Limbažu novads: Skultes, Vidrižu, Limbažu och Umurgas pagasts.
- I Rugāju novads: Lazdukalna pagasts.
- I Salacgrīvas novads: Liepupes pagasts.
- I Talsu novads: Kūļciema, Balgales, Vandzenes, Laucienes, Virbu och Strazdes pagasts.
- Ādažu novads.

-
- Aizkraukles novads.
 - Aknīstes novads.
 - Alūksnes novads.
 - Amatas novads.
 - Apes novads.
 - Babītes novads.
 - Baldones novads.
 - Baltinavas novads.
 - Carnikavas novads.
 - Cēsu novads.
 - Cesvaines novads.
 - Engures novads.
 - Ērgļu novads.
 - Garkalnes novads.
 - Iecavas novads.
 - Ikšķiles novads.
 - Ilūkstes novads.
 - Inčukalna novads.
 - Jaunjelgavas novads.
 - Jaunpiebalgas novads.
 - Jēkabpils novads.
 - Ķeguma novads.
 - Ķekavas novads.
 - Kocēnu novads.
 - Kokneses novads.
 - Krimuldas novads.
 - Krustpils novads.
 - Lielvārdes novads.
 - Līgatnes novads.
 - Līvānu novads.
 - Lubānas novads.
 - Madonas novads.

- Mālpils novads.
- Mārupes novads.
- Mērsraga novads.
- Neretas novads.
- Ogres novads.
- Olaines novads.
- Ozolnieki novads.
- Pārgaujas novads.
- Pļaviņu novads.
- Priekule novads.
- Raunas novads.
- Ropažu novads.
- Salas novads.
- Salaspils novads.
- Saulkrastu novads.
- Sējas novads.
- Siguldas novads.
- Skrīveru novads.
- Smiltenes novads.
- Tukuma novads.
- Varakļānu novads.
- Vecpiebalgas novads.
- Vecumnieku novads.
- Viesītes novads.
- Viļakas novads.
- Limbaži pilsēta.
- Jēkabpils republikas pilsēta.
- Valmiera republikas pilsēta.

3. Litauen

Följande områden i Litauen:

- I Anykščiai rajono savivaldybė: Kavarskas och Kurkliai seniūnija samt den del av Anykščiai seniūnija som ligger sydväst om väg nr 121 och väg nr 119.
- I Jonava rajono savivaldybė: Šilų och Bukonių seniūnija samt i Žeminių seniūnija: byarna Biliušiai, Drobiškiai, Normainiai II, Normainėliai, Juškonys, Pauliukai, Mitėniškiai, Zofijauka och Naujokai.
- I Kaunas rajono savivaldybė: Akademijos, Alšėnų, Babtų, Batniavos, Čekiškės, Domeikavos, Ežerėlio, Garliavos, Garliavos apylinkių, Kačerginės, Kulautuvos, Linksmakalnio, Raudondvario, Ringaudų, Rokų, Samylų, Taurakiemio, Užliedžių, Vilkių, Vilkių apylinkių och Zapyškio seniūnija.

- I Kėdainiai rajono savivaldybė: Josvainių, Pernaravos, Krakių, Dotnuvos, Gudžiūnų, Surviliškio, Vilainių, Truskavos, Šėtos och Kėdainių miesto seniūnija.
- I Panevėžys rajono savivaldybė: Karsakiškio, Naujamiesčio, Pajstrio, Panevėžio, Ramygalos, Smilgių, Upytės, Vadoklių och Velžio seniūnija samt den del av Krekenavos seniūnija som ligger öster om floden Nevėžis.
- I Prienai rajono savivaldybė: Veiverių, Šilavoto, Naujosios Ūtos, Balbieriškio, Ašmintos, Išlaužo och Pakuonių seniūnija.
- I Šalčininkai rajono savivaldybė: Jasiūnų, Turgelių, Akmenynės, Šalčininkų, Gerviškų, Butrimonių, Eišiškų, Poškonių och Dieveniškų seniūnija.
- I Varėna rajono savivaldybė: Kaniavos, Marcinkonių och Merkinės seniūnija.
- I Vilnius rajono savivaldybė: de delar av Sudervė och Dūkštai seniūnija som ligger nordost om väg nr 171, Maišiagala, Zujūnų, Avižienių, Riešės, Paberžės, Nemenčinės, Nemenčinės miesto, Sužionių, Buivydžių, Bezdonių, Lavoriškių, Mickūnų, Šatrininkų, Kalvelių, Nemėžių, Rudaminos, Rūkainių, Medininkų, Marijampolio, Pagirių och Juodšilių seniūnija.
- Alytus miesto savivaldybė.
- I Utena rajono savivaldybė: Sudeikių, Utenos, Utenos miesto, Kuktiškių, Daugailių, Tauragnų och Saldutiškio seniūnija.
- I Alytus miesto savivaldybė: Pivašiūnų, Punios, Daugų, Alovės, Nemunaičio, Raitininkų, Miroslavo, Krokialaukio, Simno och Alytaus seniūnija.
- Kaunas miesto savivaldybė.
- Panevėžys miesto savivaldybė.
- Prienai miesto savivaldybė.
- Vilnius miesto savivaldybė.
- Biržai rajono savivaldybė.
- Druskininkai savivaldybė.
- Ignalina rajono savivaldybė.
- Lazdijai rajono savivaldybė.
- Molėtai rajono savivaldybė.
- Rokiškis rajono savivaldybė.
- Širvintos rajono savivaldybė.
- Švenčionys rajono savivaldybė.
- Ukmergė rajono savivaldybė.
- Zarasai rajono savivaldybė.
- Birštonas savivaldybė.
- Visaginas savivaldybė.

4. Polen

Följande områden i Polen:

I województwo podlaskie:

- Gminy Czarna Białostocka, Gródek, Michałowo, Supraśl, Wasilków och Zabłudów i powiat białostocki.
- Gminy Dąbrowa Białostocka, Janów, Krynki, Kuźnica, Nowy Dwór, Sidra, Sokółka och Szudziałowo i powiat sokółski.
- Gmina Lipsk i powiat augustowski.
- Gmina Dubicze Cerkiewne, de delar av gminy Kleszczewo och Czeremcha som ligger öster om väg nr 66 i powiat hajnowski.
- Den del av gmina Bielsk Podlaski som ligger öster om den linje som skapas av väg nr 19 (som går norrut från staden Bielsk Podlaski) och som förlängs av staden Bielsk Podlaskis östra gräns och väg nr 66 (som går söderut från staden Bielsk Podlaski) samt den del av gmina Orla som ligger öster om väg nr 66 i powiat bielski.

DEL III

1. Estland

Följande områden i Estland:

- Elva linn.
- Võhma linn.
- Jõgevamaa maakond.
- Järvamaa maakond.
- Valgamaa maakond.
- Võrumaa maakond.
- Den del av Kuusalu vald som ligger söder om väg 1 (E20).
- Den del av Pärsti vald som ligger öster om väg 24126.
- Den del av Suure-Jaani vald som ligger öster om väg 49.
- Den del av Tamsalu vald som ligger sydväst om järnvägen Tallinn–Tartu.
- Den del av Tartu vald som ligger väster om järnvägen Tallinn–Tartu.
- Den del av Viiratsi vald som ligger öster om en linje som fastställs av den västra delen av väg 92 fram till korsningen med väg 155, därefter väg 155 fram till korsningen med väg 24156, därefter väg 24156 fram till att den korsar floden Verilaske, därefter floden Verilaske fram till att den når Viiratsi valds södra gräns.
- Aegviidu vald.
- Anija vald.
- Kadrina vald.
- Kolga-Jaani vald.
- Konguta vald.
- Kõo vald.
- Laeva vald.

- Nõo vald.
- Paistu vald.
- Puhja vald.
- Rakke vald.
- Rannu vald.
- Rõngu vald.
- Saarepeedi vald.
- Tapa vald.
- Tähtvere vald.
- Tarvastu vald.
- Ülenurme vald.
- Väike-Maarja vald.

2. Lettland

Följande områden i Lettland:

- I Balvu novads: Kubuļu och Balvu pagasts.
- I Gulbenes novads: Beļavas, Galgauskas, Jaungulbenes, Daukstu, Stradu, Litenes och Stāmerienas pagasts.
- I Limbažu novads: Viļķenes, Pāles och Katvaru pagasts.
- I Rugāju novads: Rugāju pagasts.
- I Salacgrīvas novads: Ainažu och Salacgrīvas pagasts.
- Aglonas novads.
- Alojās novads.
- Beverīnas novads.
- Burtnieku novads.
- Ciblas novads.
- Dagdas novads.
- Daugavpils novads.
- Kārsavas novads.
- Krāslavas novads.
- Ludzas novads.
- Mazsalacas novads.
- Naukšēnu novads.
- Preiļu novads.
- Rēzeknes novads.
- Riebiņu novads.

- Rūjienas novads.
- Strenču novads.
- Valkas novads.
- Vārkavas novads.
- Viļānu novads.
- Zilupes novads.
- Ainaži pilsēta.
- Salacgrīva pilsēta.
- Daugavpils republikas pilsēta.
- Rēzekne republikas pilsēta.

3. Litauen

Följande områden i Litauen:

- I Anykščiai rajono savivaldybė: Debeikių, Skiemonių, Viešintų, Andrioniškio, Svėdasų, Troškūnų och Traupio seniūnija samt den del av Anykščiai seniūnija som ligger nordost om väg nr 121 och väg nr 119.
- I Alytus rajono savivaldybė: Butrimonių seniūnija.
- I Jonava rajono savivaldybė: Upninkų, Ruklos, Dumsių, Užusalių och Kulvos seniūnija samt i Žeimiai seniūnija: byarna Akliai, Akmeniai, Barsukinė, Blauzdžiai, Gireliai, Jagėlava, Juljanava, Kuigaliai, Liepkalniai, Martynišķiai, Milašiškiai, Mimaliai, Naujasodis, Normainiai I, Paduobiai, Palankesiai, Pamelnytėlė, Pėdžiai, Skrynės, Svalkeniai, Terespolis, Varpėnai, Žemių gst., Žievelišķiai och Žemių miestelis.
- Kaišiadorys rajono savivaldybė.
- I Kaunas rajono savivaldybė: Vandžiogalos, Lapių, Karmėlavos och Neveronių seniūnija.
- I Kėdainiai rajono savivaldybė: Pelėdnagių seniūnija.
- I Prienai rajono savivaldybė: Jiezno och Staklišķių seniūnija.
- I Panevėžys rajono savivaldybė: Miežiškų och Raguvos seniūnija.
- I Šalčininkai rajono savivaldybė: Baltosios Vokės, Pabarės, Dainavos och Kalesninkų seniūnija.
- I Varėna rajono savivaldybė: Valkininkų, Jakėnų, Matuizų, Varėnos och Vydenių seniūnija.
- I Vilnius rajono savivaldybė: de delar av Sudervė och Dūkštai seniūnija som ligger sydväst om väg nr 171.
- I Utena rajono savivaldybė: Užpalių, Vyžuonų och Leliūnų seniūnija.
- Elektrėnai savivaldybė.
- Jonava miesto savivaldybė.
- Kaišiadorys miesto savivaldybė.
- Kupiškis rajono savivaldybė.
- Trakai rajono savivaldybė.

4. Polen

Följande områden i Polen:

- Gminy Czyże, Białowieża, Hajnówka med staden Hajnówka, Narew och Narewka i powiat hajnowski.
- Gminy Mielnik, Nurzec-Stacja, Siemiatycze med staden Siemiatycze i powiat siemiatycki.

DEL IV**Italien**

Följande områden i Italien:

— Alla områden på Sardinien.”

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2016/1373**av den 11 augusti 2016****om godkännande av prestationsplanen för nätverket för den andra referensperioden avseende prestationssystemet för det gemensamma europeiska luftrummet (2015–2019)****(Text av betydelse för EES)**

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 om ramen för inrättandet av det gemensamma europeiska luftrummet (ramförordning) ⁽¹⁾, särskilt artikel 11.1,

med beaktande av kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 390/2013 av den 3 maj 2013 om inrättande av ett prestationssystem för flygtrafiktjänster och nätverksfunktioner ⁽²⁾, särskilt artikel 6 d, och

av följande skäl:

- (1) Enligt kommissionens förordning (EU) nr 677/2011 ⁽³⁾ ska nätverksförvaltaren bidra till genomförandet av prestationssystemet.
- (2) I enlighet med genomförandeförordning (EU) nr 390/2013 utarbetade nätverksförvaltaren prestationsplanen för nätverket för den andra referensperioden avseende prestationssystemet för det gemensamma europeiska luftrummet (2015–2019) och lade fram den för kommissionen.
- (3) Kommissionen, biträdd av organet för prestationsgranskning, har bedömt hur prestationsplanen för nätverket överensstämmer med de unionsomfattande prestationsmålen och, i tillämpliga delar, med kriterierna i bilaga IV till genomförandeförordning (EU) nr 390/2013 samt med övriga krav i den förordningen.
- (4) Bedömningen visade att prestationsplanen för nätverket överensstämmer med dessa mål, kriterier och krav. Särskilt vad gäller nyckelområdena säkerhet, miljö och kapacitet motsvarar målen i planen de unionsomfattande målen och överensstämmer därmed med dessa unionsomfattande mål. Vad avser nyckelområdet kostnadseffektivitet överensstämmer målen i planen också med de unionsomfattande målen, eftersom prognoserna för de minskade kostnaderna per enhet ligger över det unionsomfattande målet.
- (5) Kommissionen bör därför godkänna den slutliga versionen av prestationsplanen för nätverket i versionen från juni 2015, som utarbetats av nätverksförvaltaren och lagts fram för kommissionen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Prestationsplanen för nätverket för den andra referensperioden avseende prestationssystemet för det gemensamma europeiska luftrummet (2015–2019), i dess version från juni 2015, som lagts fram av nätverksförvaltaren, godkänns.

⁽¹⁾ EUT L 96, 31.3.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 128, 9.5.2013, s. 1.

⁽³⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 677/2011 av den 7 juli 2011 om genomförandebestämmelser för nätverksfunktioner för flygledningstjänst (ATM) och om ändring av förordning (EU) nr 691/2010 (EUT L 185, 15.7.2011, s. 1).

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den 11 augusti 2016.

På kommissionens vägnar
Jean-Claude JUNCKER
Ordförande

REKOMMENDATIONER

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION (EU) 2016/1374

av den 27 juli 2016

angående rättsstatsprincipen i Polen

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292, och

av följande skäl:

- (1) Europeiska unionen bygger på en uppsättning gemensamma värden som fastställs i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen, och som innefattar respekten för rättsstaten. Kommissionen ansvarar, utöver sin uppgift att säkerställa efterlevnaden av EU-rätten, också tillsammans med Europaparlamentet, rådet och medlemsstaterna som garant för unionens gemensamma värden.
- (2) Kommissionen antog därför, med hänvisning till sina ansvarsområden enligt fördraget, den 11 mars 2014 ett meddelande med titeln *En ny EU-ram för att stärka rättsstatsprincipen* ⁽¹⁾. I denna EU-ram redogörs för hur kommissionen kommer att agera i det fall tydliga tecken på ett hot mot rättsstatsprincipen skulle uppstå i en av unionens medlemsstater och vidare ges en beskrivning av vilka principer en rättsstat vilar på.
- (3) I EU-ramen lämnas vägledning till en dialog mellan kommissionen och den berörda medlemsstaten för att undvika eskalering av systemhot mot rättsstatsprincipen.
- (4) Syftet med denna dialog är att kommissionen ska kunna hitta en lösning tillsammans med den berörda medlemsstaten för att förhindra att ett systemhot uppstår mot rättsstatsprincipen som skulle kunna utvecklas till en "klar risk för allvarligt åsidosättande", som kan leda till att ett förfarande på grundval av artikel 7 i EU-fördraget inleds. När tydliga tecken på systemhot mot rättsstatsprincipen finns i en medlemsstat kan kommissionen inleda en dialog med den aktuella medlemsstaten inom ramen för EU-ramen för rättsstatsprincipen.
- (5) EU-domstolens och Europadomstolens rättspraxis, samt dokument från Europarådet, som bl.a. bygger på sakkunskap från Europeiska kommissionen för demokrati genom lag (*Venedigkommissionen*), ger en icke-uttömmande förteckning av dessa principer och definierar därmed rättsstatsprincipens centrala betydelse som ett gemensamt värde i unionen i enlighet med artikel 2 i EU-fördraget. Bland dessa grundsatser återfinns lagenlighet, som förutsätter att lagar stiftas i en öppen, redovisningsskyldig, demokratisk och pluralistisk process, rättssäkerhet, förbud mot godtyckligt utövande av exekutiva befogenheter, oberoende och opartiska domstolar, effektiv rättslig prövning, med bl.a. respekt för grundläggande rättigheter, samt likhet inför lagen ⁽²⁾. Förutom att upprätthålla dessa principer och värden är statliga institutioner även förpliktade till lojalt samarbete.
- (6) Ramen ska aktiveras då en medlemsstats myndigheter vidtar åtgärder eller tolererar situationer som sannolikt på ett systematiskt och negativt sätt kommer att påverka institutionernas integritet, stabilitet eller vederbörliga funktion och de skyddsmekanismer som inrättats på nationell nivå för att säkra rättsstaten ⁽³⁾. Syftet är att åtgärda hot mot rättsstatsprincipen som är av systemnatur ⁽⁴⁾. En medlemsstats politiska och institutionella ordning och/eller rättsordning, dess konstitutionella struktur, maktindelning, rättsväsendets oberoende och opartiskhet, eller dess system för rättslig prövning, i förekommande fall även på det författningsrättsliga området, måste vara hotade ⁽⁵⁾. Ramen ska aktiveras i situationer då nationella "mekanismer till skydd för rättsstaten" inte förefaller räcka till för att reellt avvärja dessa hot.

⁽¹⁾ COM(2014) 158 final, nedan kallat *meddelandet*.

⁽²⁾ Se COM(2014) 158 final, avsnitt 2, bilaga I.

⁽³⁾ Se punkt 4.1 i meddelandet.

⁽⁴⁾ Ibid.

⁽⁵⁾ Ibid.

- (7) EU-ramen inbegriper tre steg. I det första steget (*kommissionens bedömning*) samlar kommissionen in och analyserar all relevant information och bedömer huruvida tydliga tecken finns på ett systemhot mot rättsstatsprincipen. Om kommissionen, till följd av denna preliminära bedömning, anser att rättsstatsprincipen är hotad, inleder den en dialog med medlemsstaten genom att skicka ett "yttrande om rättsstatsprincipen" där farhågor underbyggs, med möjlighet för berörd medlemsstat att yttra sig. Yttrandet kan vara ett resultat av skriftväxling och möten med relevanta myndigheter och kan följas av ytterligare åsiktsutbyten. I det andra steget (*kommissionens rekommendation*) kan kommissionen om ärendet inte reglerats på ett tillfredsställande sätt utfärda en "rekommendation gällande rättsstatsprincipen" riktad till medlemsstaten. I så fall anger kommissionen skälen till sin oro och rekommenderar medlemsstaten att lösa de fastställda problemen inom en viss tidsfrist och därefter meddela kommissionen de åtgärder som vidtagits i detta avseende. I ett tredje steg (*uppföljning av kommissionens rekommendation*) övervakar kommissionen hur den aktuella medlemsstaten följer upp rekommendationen. Hela processen bygger på en fortlöpande dialog mellan kommissionen och berörd medlemsstat. Om någon tillfredsställande uppföljning inte sker inom den satta tidsfristen kan ett förfarande enligt artikel 7 i EUF-fördraget tillgripas. Förfarandet kan utlösas genom ett motiverat förslag från en tredjedel av medlemsstaterna, från Europaparlamentet eller från kommissionen.
- (8) I november 2015 blev kommissionen medveten om en pågående tvist i Polen gällande i synnerhet författningsdomstolens sammansättning, samt även förkortningen av mandatperioderna för denna domstols sittande president och vice president. Författningsdomstolen meddelade två utslag i denna fråga, den 3 och den 9 december 2015.
- (9) Den 22 december 2015 antog sejmen, Polens parlament, en lag om ändring av lagen om författningsdomstolen, som avser denna domstols arbetssätt, liksom även dess domares oavhängighet ⁽¹⁾.
- (10) I en skrivelse av den 23 december 2015 till den polska regeringen ⁽²⁾ bad kommissionen att få bli informerad om den konstitutionella situationen i Polen, bl.a. om de mått och steg som de polska myndigheterna planerade att vidta med avseende på författningsdomstolens två ovan nämnda utslag. Vad beträffar de lagändringar som antagits den 22 december 2015 om författningsdomstolen förväntade sig kommissionen att denna inte slutgiltigt skulle antas eller åtminstone inte sättas i kraft förrän alla frågor rörande dess verkningar på författningsdomstolens oavhängighet och arbetssätt till fullo och ordentligt hade bedömts. Kommissionen rekommenderade också de polska myndigheterna att nära samarbeta med Europarådets Venedigkommission.
- (11) Den 23 december 2015 bad den polska regeringen Venedigkommissionen att yttra sig om den lag som antagits den 22 december 2015. Det polska parlamentet, sejmen, inväntade emellertid inte detta yttrande innan vidare steg vidtogs, och lagen offentliggjordes i det offentliga kungörelseorganet och trädde i kraft den 28 december 2015.
- (12) Den 30 december 2015 efterfrågade kommissionen i en skrivelse till den polska regeringen ⁽³⁾ ytterligare upplysningar om de föreslagna reformerna av ledningen av polsk public service-radio/tv. Den 31 december 2015 antog den polska senaten den "mindre medielagen" gällande styrelser och tillsynsnämnder för public service-radio och public service-tv. Den 7 januari 2016 mottog kommissionen svar från den polska regeringen ⁽⁴⁾ på skrivelsen om medielagen, där eventuella menliga verkningar på mediernas mångfald förnekades. Den 11 januari mottog kommissionen svar från polska regeringen angående reformen av författningsdomstolen ⁽⁵⁾. Dessa svar undanröjde inte de farhågor som väckts.
- (13) Den 13 januari 2016 höll kommissionskollegiet en första orienteringsdebatt för att bedöma situationen i Polen. Kommissionen beslöt att undersöka situationen med stöd i EU-ramen för rättsstatsprincipen och gav förste vice ordförande Timmermans i uppdrag att inleda en dialog med de polska institutionerna i syfte att klargöra de aktuella frågorna och fastställa eventuella lösningar. Samma dag skrev kommissionen till polska regeringen ⁽⁶⁾ och informerade denna om att situationen undersöktes med stöd i EU-ramen för rättsstatsprincipen och att den

⁽¹⁾ Lag av den 22 december 2015 om ändring av lag av den 25 juni 2015 om författningsdomstolen. Ändringslagen offentliggjordes i det officiella kungörelseorganet den 28 december, punkt 2217.

⁽²⁾ Skrivelse av den 23 december 2015 från förste vice ordförande Timmermans till utrikesminister Waszczykowski och justitieminister Ziobro.

⁽³⁾ Skrivelse av den 30 december 2015 från förste vice ordförande Timmermans till utrikesminister Waszczykowski och justitieminister Ziobro.

⁽⁴⁾ Skrivelse av den 7 januari 2016 från understatssekreterare Stepkowski till förste vice ordförande Timmermans.

⁽⁵⁾ Skrivelse av den 11 januari 2016 från justitieminister Ziobro till förste vice ordförande Timmermans.

⁽⁶⁾ Skrivelse av den 13 januari 2016 från förste vice ordförande Timmermans till justitieminister Ziobro.

önskade inleda en dialog med Polens institutioner för att klargöra de aktuella frågorna och fastställa eventuella lösningar. Den 19 januari 2016 erbjöd kommissionen den polska regeringen ⁽¹⁾ i en skrivelse att bidra med sakkunskap och diskutera frågor rörande den nya medielagen.

- (14) Den 19 januari 2016 redogjorde den polska regeringen för kommissionen ⁽²⁾ i en skrivelse för sina åsikter om tvisten gällande utnämningen av domare och hänvisade bl.a. till konstitutionell sedvanerätt avseende domarutnämningar. Polska regeringen pekade på en rad positiva effekter som den ansåg hade uppstått genom ändringen av lagen om författningsdomstolen.
- (15) Samma dag höll Europaparlamentet en plenardebatt om situationen i Polen.
- (16) Den 1 februari 2016 noterade kommissionen i en skrivelse till den polska regeringen ⁽³⁾ att författningsdomstolens utslag rörande utnämningen av domare ännu inte hade genomförts. I skrivelsen betonades även att ytterligare undersökningar behövs av ändringen av lagen om förefattningsdomstolen, i synnerhet den "kombinerade effekt" som uppstått genom olika ändringar, och begärde mer ingående klargöranden. Genom skrivelsen begärdes även upplysningar om andra lagar som nyligen antagits, i synnerhet om den nya lagen om offentlig förvaltning, lagen om ändring av polislagen och vissa andra lagar samt lagen om allmänna åklagarmyndigheten, och vidare om planerade lagstiftningsreformer, framför allt de ytterligare reformerna av medielagstiftningen.
- (17) Den 29 februari 2016 lämnade den polska regeringen i en skrivelse till kommissionen ⁽⁴⁾ ytterligare klargöranden om ämbetsperioden för författningsdomstolens president. I skrivelsen klargjordes att författningsdomstolens utslag av den 9 december 2015 anger att de interimistiska bestämmelser i ändringslagen som föreskrev att presidentens ämbetsperiod skulle upphöra, hade införts på författningsstridigt sätt och förlorat sin rättsliga verkan. Till följd av detta skulle författningsdomstolens nuvarande president fortsätta att utöva sitt ämbete i kraft av de tidigare bestämmelserna fram till dess att hans ämbetsperiod löper ut den 19 december 2016. I skrivelsen angavs även att nästa presidents ämbetsperiod skulle vara i tre år. Genom skrivelsen ombads kommissionen vidare att klargöra varför den vidhöll att författningsdomstolens bindande och slutliga utslag fortfarande inte hade genomförts samt även att klargöra varför den ansåg att resolutionerna om val av tre domare till författningsdomstolen den 2 december 2015 stred mot författningsdomstolens senare utslag.
- (18) Den 3 mars 2016 klargjorde kommissionen i en skrivelse till den polska regeringen ⁽⁵⁾ frågan om domarutnämningar såsom den polska regeringen begärt i skrivelsen av den 29 februari 2016. Beträffande ändringen av lagen om författningsdomstolen konstaterades i skrivelsen att vissa ändringar enligt en preliminär bedömning både var för sig och sammantagna gjorde det svårare för författningsdomstolen att pröva författningsenligheten hos nyligen antagna lagar och mer ingående klargöranden begärdes angående detta. Genom skrivelsen efterfrågades även upplysningar om andra nyligen antagna lagar och ytterligare planerade lagstiftningsreformer.
- (19) Den 9 mars 2016 slog författningsdomstolen fast att lagen av den 22 december 2015 var författningsstridig. Regeringen har hittills inte offentliggjort utslaget i det officiella kungörelseorganet med följd att det inte har någon rättslig verkan.
- (20) Den 11 mars 2016 antog Venedigkommissionen sitt yttrande om "ändringarna av lagen av den 25 juni 2015 om författningsdomstolen" ⁽⁶⁾. Vad beträffar domarutnämningarna uppmanades det polska parlamentet i yttrandet att hitta en lösning som utgår från rättsstatsprincipen, och att respektera författningsdomstolens utslag. Den ansåg också bl.a. att domförhet först vid hög närvarograd, krav på två tredjedels majoritet för antagande av utslag och en strikt regel som omöjliggör handläggning av brådskande ärenden, i all synnerhet när detta kombineras, skulle ha fråntagit författningsdomstolen dess verkningfullhet. Slutligen ansåg den att vägran att offentliggöra utslaget av den 9 mars 2016 ytterligare fördjupar den konstitutionella krisen i Polen.

⁽¹⁾ Skrivelse av den 19 januari 2016 från kommissionsledamotten Oettinger till justitieminister Ziobro.

⁽²⁾ Skrivelse av den 19 januari 2016 från justitieminister Ziobro till förste vice ordförande Timmermans.

⁽³⁾ Skrivelse av den 1 februari 2016 från förste vice ordförande Timmermans till justitieminister Ziobro.

⁽⁴⁾ Skrivelse av den 29 februari 2016 från utrikesminister Waszczykowski till förste vice ordförande Timmermans.

⁽⁵⁾ Skrivelse av den 3 mars 2016 från förste vice ordförande Timmermans till utrikesminister Waszczykowski.

⁽⁶⁾ Yttrande nr 833/2015, CDL-AD(2016)001.

- (21) I en skrivelse av den 21 mars 2016 till kommissionen inbjöd den polska regeringen förste vice ordförande Timmermans till ett möte i Polen för att bedöma den hittills förda dialogen mellan den polska regeringen och kommissionen och för att avgöra dess fortsatta gång på ett opartiskt, faktabaserat och samarbetsinriktat sätt.
- (22) Den 31 mars 2016 lämnade polska regeringen i en skrivelse till kommissionen de senaste upplysningarna och rättsbedömningarna rörande tvisten om den polska författningsdomstolen. Den 5 april 2016 ägde möten rum i Warszawa mellan förste vice ordförande Timmermans och den polske utrikesministern, justitieministern, vice premiärministern samt författningsdomstolens president och vice president. Efter dessa sammanträffanden ägde flera möten även rum mellan den polska regeringen, företrädare av justitieministern, och kommissionen.
- (23) Efter sitt utslag av den 9 mars 2016 har författningsdomstolen återupptagit sitt arbete med att avgöra mål. Den polska regeringen har inte deltagit i dessa förfaranden och de utslag som författningsdomstolen meddelat sedan den 9 mars 2016 har regeringen hittills inte offentliggjort i det officiella kungörelseorganet ⁽¹⁾.
- (24) Den 13 april 2016 antog Europaparlamentet en resolution om situationen i Polen och uppmanade bl.a. den polska regeringen att utan dröjsmål rätta sig efter författningsdomstolens utslag av den 9 mars 2016 och att offentliggöra det och genomföra det till fullo samt att genomföra utslagen av den 3 och den 9 december 2015, och uppmanade den polska regeringen att fullständigt genomföra Venedigkommissionens rekommendationer.
- (25) Den 20 april 2016 ägde ett möte rum mellan kommissionen och företrädare för nätverket för ordförande vid högsta domstolarna i Europeiska unionen och de europeiska författningsdomstolarnas konferens för diskussioner om situationen i Polen.
- (26) Den 26 april 2016 antog Polens Högsta domstols generalförsamling en resolution som intygar att författningsdomstolens utslag är giltiga, trots att den polska regeringen vägrar att offentliggöra dem i det offentliga kungörelseorganet.
- (27) Den 29 april 2016 lämnade en grupp parlamentsledamöter ett lagförslag till sejmen om en ny lag om författningsdomstolen i syfte att ersätta den nuvarande lagen. Förslaget innehöll flera bestämmelser som redan hade kritiserats av Venedigkommissionen i dess yttrande av den 11 mars 2016 och som förklarats författningsstridiga av författningsdomstolen i dess utslag av den 9 mars 2016. Häribland kravet på två tredjedels majoritet vid antagande av beslut om "abstrakt" författningsprövning av nyligen antagna lagar. Under loppet av april sattes en grupp med sakkunniga samman i sejmen för att bistå i beredningen av den nya lagen om författningsdomstolen.
- (28) Den 24 maj 2016 sammanträffade förste vice ordförande Timmermans i Warszawa med Polens premiärminister, med författningsdomstolens president och vice president, med ombudsmannen, med Warszawas borgmästare och med medlemmar i oppositionspartierna i sejmen. Den 26 maj 2016 sammanträffade förste vice ordförande Timmermans i Bryssel med Polens vice premiärminister. Därefter ägde ytterligare åsiktsutbyten och möten rum mellan kommissionen och den polska regeringen.
- (29) Trots sin ingående och konstruktiva karaktär utmynnade åsiktsutbytet mellan kommissionen och den polska regeringen inte i någon lösning av de farhågor som kommissionen pekat på. Den 1 juni 2016 antog kommissionen ett yttrande om rättsstatsprincipen i Polen. Efter den dialog som pågått med de polska myndigheterna sedan den 13 januari ansåg kommissionen det vara nödvändigt att formalisera sin bedömning av den nuvarande situationen i det yttrandet. I yttrandet framfördes kommissionens farhågor och det tjänade som underlag för den fortlöpande dialogen med de polska myndigheterna mot en lösning.
- (30) Den 24 juni 2016 bekräftade den polska regeringen i en skrivelse till kommissionen mottagandet av yttrandet av den 1 juni ⁽²⁾. Genom skrivelsen underrättades kommissionen om läget i det parlamentariska arbetet i Polen, däribland angående den nya lagen om författningsdomstolen, och vidare framförde regeringen sin övertygelse att parlamentet i sitt arbete var på rätt väg mot en konstruktiv lösning. Dialogen mellan kommissionen och den polska regeringen har därefter fortsatt.

⁽¹⁾ Sedan den 9 mars 2016 har 20 utslag som författningsdomstolen meddelat inte blivit offentliggjorda.

⁽²⁾ Skrivelse av den 24 juni 2016 från utrikesminister Waszczykowski till förste vice ordförande Timmermans.

- (31) Den 22 juli 2016 antog sejmen en ny lag om författningsdomstolen som ersatte lagen av den 25 juni 2015. En första behandling ägde rum den 10 juni 2016, en andra behandling inleddes den 5 juli 2016 och en tredje behandling avslutades den 7 juli. Senaten antog ändringarna den 21 juli 2016. Sejmen antog lagen den 22 juli 2016 med de ändring som gjorts av senaten. Innan lagen kan träda i kraft måste den undertecknas av Polens president och offentliggöras i det officiella kungörelseorganet. Kommissionen lämnade kommentarer och diskuterade innehållet i lagutkastet med de polska myndigheterna i olika stadier i lagstiftningsprocessen.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

1. Polen bör vederbörligen beakta kommissionens analys nedan och vidta de åtgärder som anges i avsnitt 6 i föreliggande rekommendation så att fastställda problem kan lösas inom den satta tidsfristen.

1. REKOMMENDATIONENS RÄCKVIDD

2. I föreliggande rekommendation redogörs för kommissionens farhågor med avseende på rättsstatsprincipen i Polen och vidare framförs rekommendationer till de polska myndigheterna om hur de kan komma till rätta med dessa farhågor. Farhågorna avser följande spörsmål:
 1. Utnämningen av domare i författningsdomstolen och det uteblivna genomförande av författningsdomstolens utslag av den 3 och den 9 december 2015 i dessa frågor.
 2. Underlåtelsen att i det officiella kungörelseorganet offentliggöra och därefter genomföra utslaget av den 9 mars 2016 och vidare de utslag som författningsdomstolen meddelat efter den 9 mars 2016.
 3. Författningsdomstolens funktionsduglighet och verkningsfullhet med avseende på prövningen av ny lagstiftnings författningsenlighet, i synnerhet med avseende på den lag om författningsdomstolen som sejmen antog den 22 juli 2016.

2. UTNÄMNING AV DOMARE TILL FÖRFATTNINGSDOMSTOLEN

3. Före de allmänna valen till sejmen som ägde rum den 25 oktober 2015 namngav den avgående kammaren den 8 oktober fem personer som skulle "utnämnas" till domare i författningsdomstolen av Polens president. Tre domare skulle tillträda ämbeten som blivit vakanta under den föregående kammarens mandatperiod, medan två skulle tillträda ämbeten som blivit vakanta under den nya kammarens mandatperiod som inleddes den 12 november 2015.
4. Den 19 november 2015 ändrade sejmen genom ett påskyndat förfarande lagen om författningsdomstolen, varvid en möjlighet infördes att annullera utnämningar av domare som gjorts av tidigare kammare och att utnämna fem nya domare. Den 25 november 2015 godkände sejmen en motion om att annullera den tidigare kammarens utnämningar och utnämnde den 2 december fem nya domare.
5. Talan väcktes vid författningsdomstolen angående både den tidigare och den nytillträdda kammarens beslut. Författningsdomstolen meddelade därefter två utslag, den 3 respektive den 9 december 2015.
6. I sitt utslag av den 3 december ⁽¹⁾ fastställde författningsdomstolen bland annat att den föregående kammaren hade haft rätt att utnämna tre domare som ersättare för de domare vars ämbetsperiod löpte ut den 6 november 2015. Författningsdomstolen klargjorde samtidigt att sejmen inte hade haft rätt att välja de två domare som ersättare för dem vars ämbetsperiod löpte ut i december. I utslaget hänvisades det även uttryckligen den polske presidentens skyldighet att omedelbart låta en av sejmen vald domare avlägga ed.

⁽¹⁾ K 34/15.

7. Den 9 december ⁽¹⁾ ogiltigförklarade författningsdomstolen bland annat den rättsliga grunden för den nya kammarens utnämning av tre domare för de vakanser som uppstått den 6 november 2015 och för vilka den föregående kammaren på lagenligt sätt redan hade utnämnt nya domare.
8. Oaktat dessa utslag har de tre domare som utnämndes av den föregående kammaren inte tillträtt sina domarämbeten i författningsdomstolen och deras edsavläggelse har ännu inte ägt rum inför Polens president. Däremot har de tre domare som utnämnts av den nya kammaren utan giltig rättslig grund avlagt ed inför Polens president.
9. De två domare som den nya kammaren valt till ersättare för de två domare vars förordnande löpte ut i december 2015 har nu tillträtt sina domarämbeten i författningsdomstolen.
10. Den 28 april 2016 avlade en ny domare i författningsdomstolen sin ed inför Polens president. Denne domare hade sejmen utnämnt för att fylla en vakans som uppstått tidigare den månaden för en domare vars förordnande löpt ut.
11. Den 22 juli 2016 antog sejmen en ny lag om författningsdomstolen. Artikel 90 i denna lag har följande lydelse: "Domstolens president ska med verkan från och med denna lags ikraftträdande i de avdelningar som avgör mål insätta och tilldela mål till domare i domstolen som har avlagt ed inför Polens president, men som den dag denna lag träder i kraft ännu inte hade inlett sitt uppdrag som domare." I artikel 6.7 i den nya lagen föreskrivs följande: "Efter edsavläggelse ska domare infinna sig vid domstolen för att inleda sitt uppdrag, och domstolens president ska tilldela dem mål och skapa förhållanden som gör det möjligt för dem att utföra sitt uppdrag".
12. Kommissionen anser att författningsdomstolens bindande och slutliga utslag av den 3 respektive den 9 december 2015 fortfarande inte har genomförts i fråga om domarutnämningarna. Enligt dessa utslag ska Polens statliga institutioner lojalt samarbeta i syfte att, i överensstämmelse med rättsstatsprincipen, säkerställa att de tre domare som utnämnts av den föregående kammaren kan tillträda sina domarämbeten i författningsdomstolen och att de tre domare som utnämnts av den nya kammaren utan giltig rättslig grund inte tillträder. Det faktum att dessa utslag inte har genomförts, väcker allvarliga farhågor i fråga om rättsstatsprincipen, eftersom efterlevnaden av slutliga domstolsavgöranden utgör ett väsentligt krav i en rättsstat.
13. I en av sina skrivelser återopade den polska regeringen konstitutionell sedvanerätt i Polen vad gäller domarutnämningar, som skulle rättfärdiga den ståndpunkt som intagits av den nya kammaren. Kommissionen konstaterar dock, liksom även Venedigkommissionen ⁽²⁾, att det är författningsdomstolens uppgift att tolka och tillämpa nationell konstitutionell rätt och sedvanerätt, och att författningsdomstolen inte har hänvisat till någon sådan sedvanerätt i sina utslag. Utslaget av den 3 december som giltigförklarade den rättsliga grunden för den föregående kammarens utnämning av de tre domarna till de ämbeten som blev vakanta den 6 november kan inte upphävas genom återopande av en påstådd konstitutionell sedvanerätt som författningsdomstolen inte har erkänt.
14. Att dessutom begränsa verkan av dessa utslag till att endast innebära en skyldighet för regeringen att offentliggöra dem, såsom de polska myndigheterna hävdar, skulle göra att all rättslig och operativ verkan av utslagen av den 3 respektive den 9 december förfaller. I synnerhet förfaller den polske presidentens skyldighet att säkerställa de aktuella domarnas edsavläggelse, vilket har bekräftats av författningsdomstolen.
15. Kommissionen konstaterar vidare att också Venedigkommissionen anser att en lösning av den nuvarande tvisten om författningsdomstolens sammansättning "måste bygga på skyldigheten att efterleva och till fullo genomföra författningsdomstolens utslag" och "därför uppmanar samtliga statliga organ, och i synnerhet sejmen, att till fullo efterleva och genomföra utslagen" ⁽³⁾.
16. Vad slutligen gäller lagen av den 22 juli 2016 om författningsdomstolen noterar kommissionen att denna lag inte är förenlig med utslagen av den 3 respektive 9 december. Enligt artikel 90 och artikel 6.7 ska författningsdomstolens president tilldela mål till alla domare som har avlagt ed inför Polens president, men som ännu inte

⁽¹⁾ K 35/15.

⁽²⁾ Yttrande, punkt 112.

⁽³⁾ Yttrande, punkt 136.

har tillträtt domarämbetet. Denna bestämmelse synes vara avsedd för situationen med de tre domare som har utsetts av den nya kammaren i december 2015. Den skulle möjliggöra för dessa domare att inleda sitt uppdrag med hjälp av de vakanser för vilka den föregående kammaren redan lagenligt utnämnt tre domare. Dessa bestämmelser strider således mot författningsdomstolens utslag av den 3 respektive den 9 december 2015 och yttrandet från Venedigkommissionen.

17. Kommissionen anser sammanfattningsvis att de polska myndigheterna bör respektera och till fullo genomföra författningsdomstolens utslag av den 3 respektive den 9 december 2015. Enligt dessa utslag ska de statliga institutionerna lojalt samarbeta i syfte att, i överensstämmelse med rättsstatsprincipen, säkerställa att de tre domare som utnämnts av den föregående kammaren kan tillträda sina domarämbeten i författningsdomstolen och att de tre domare som utnämnts av den nya kammaren utan giltigt rättslig grund inte tillträder utan att ha blivit valda på giltigt sätt. De relevanta bestämmelserna i lagen av den 22 juli 2016 om författningsdomstolen strider mot författningsdomstolens utslag av den 3 respektive den 9 december 2015 och mot Venedigkommissionens yttrande och väcker allvarliga farhågor i fråga om rättsstatsprincipen.

3. UTEBLIVET OFFENTLIGGÖRANDE OCH GENOMFÖRANDE AV FÖRFATTNINGSDOMSTOLENS UTSLAG AV DEN 9 MARS 2016 OCH AV DE UTSLAG SOM MEDDELATS EFTER DEN 9 MARS 2016

18. Den 22 december 2015 ändrade sejmen, efter ett påskyndat förfarande, lagen om författningsdomstolen⁽¹⁾. Ändringarna behandlas närmare i avsnitt 4.1 nedan. I sitt utslag av den 9 mars 2016 förklarade författningsdomstolen att lagen av den 22 december 2015 är författningsstridig både i sin helhet och vad gäller specifika bestämmelser i den. Hittills har de polska myndigheterna underlåtit att offentliggöra utslaget i det officiella kungörelseorganet. Den polska regeringen bestrider utslagets lagenlighet eftersom författningsdomstolen inte tillämpade det förfarande som föreskrivs i lagen av den 22 december 2015. Regeringen intar samma ståndpunkt i fråga om de utslag som författningsdomstolen har meddelat efter den 9 mars 2016.
19. Kommissionen anser att utslaget av den 9 mars 2016 är bindande och måste efterlevas. Författningsdomstolen har med rätta inte tillämpat det förfarande som föreskrivs i lagen av den 22 december 2015. I detta avseende instämmer kommissionen i Venedigkommissionens åsikt om att "en enkel lagstiftningsakt, som hotar att sätta författningskontrollen ur spel, i sig måste få sin författningsenlighet utvärderad innan den kan tillämpas av domstolen. [...] Själva idén om konstitutionens företrädare innebär att en sådan lag, som påstås äventyra den konstitutionella rättsskipningen, måste kontrolleras – och om så erfordras, upphävas – av författningsdomstolen innan den träder i kraft"⁽²⁾. Kommissionen betonar vidare att eftersom det enligt lagen av den 22 december 2015 för domförhet krävs 13 domare för utslag i plenum och eftersom författningsdomstolen endast bestod av 12 domare, skulle den annars inte ha kunnat pröva författningsenligheten i ändringarna av den 22 december 2015 såsom begärdes av Högsta domstolens förste president, ombudsmannen och domstolsväsendets nationella råd. Detta skulle ha stridit mot Polens konstitution som ger författningsdomstolen i uppdrag att säkerställa författningsprövningen. På samma sätt kunde författningsdomstolen inte ha fattat beslut om det författningsenliga i kravet om kvalificerad majoritet samtidigt som den röstade i enlighet med just de krav vars författningsenlighet den höll på att granska.
20. Regeringens vägran att offentliggöra författningsdomstolens utslag av den 9 mars 2016 väcker allvarliga farhågor med avseende på rättsstatsprincipen, eftersom efterlevnaden av slutliga domstolsavgöranden utgör ett väsentligt krav i en rättsstat. I synnerhet, när ett offentliggörande av ett utslag är en förutsättning för att det ska få verkan och där offentliggörandet ankommer på en annan myndighet än den domstol som har meddelat utslaget, är en efterhandskontroll av den myndigheten angående utslagets lagenlighet oförenlig med rättsstatsprincipen. Vägran att offentliggöra utslaget hindrar ett bindande och slutligt utslags automatiska rättsliga och operativa verkan och utgör en överträdelse av legalitets- och maktodelningsprinciperna.
21. Vägran att offentliggöra utslaget av den 9 mars skapar en grad av osäkerhet och kontrovers som kommer att inverka menligt inte bara på detta utslag, utan på författningsdomstolens alla efterföljande och framtida utslag. Eftersom dessa utslag, efter utslaget av den 9 mars 2016, har meddelats i enlighet med de bestämmelser som var tillämpliga före den 22 december 2015, kommer risken för fortsatt kontrovers kring alla kommande utslag att

⁽¹⁾ Lag av den 25 juni 2015 om författningsdomstolen, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 30 juli 2015, punkt 1064, i dess ändrade lydelse. Lagen antogs den 22 december 2015 och offentliggjordes i det officiella kungörelseorganet den 28 december, punkt 2217.

⁽²⁾ Yttrande, punkt 41.

undergräva funktionsdugligheten i den konstitutionella rättsskipningen i Polen. Denna risk är redan verklighet eftersom författningsdomstolen till dags dato har meddelat 20 utslag sedan utslaget av den 9 mars 2016, och inte något av dessa utslag har blivit offentliggjort i det officiella kungörelseorganet.

22. Kommissionen konstaterar att den nya lagen av den 22 juli 2016 om författningsdomstolen inte undanröjer ovan nämnda farhågor. I artikel 80.4 i lagen krävs en "ansökan" om offentliggörande av utslag från författningsdomstolens president till premiärministern. Detta förefaller betyda att offentliggörandet av utslagen skulle vara beroende av ett beslut av premiärministern. Det väcker därför allvarliga farhågor angående författningsdomstolens oavhängighet.
23. Vidare föreskrivs i artikel 89 att "under en period av 30 dagar från och med ikraftträdandet av [denna] lag ska de utslag som domstolen har meddelat före den 20 juli 2016 i strid med lagen av den 25 juni 2015 om författningsdomstolen offentliggöras, med undantag för utslag som rör normativa rättsakter som har upphävts". Denna bestämmelse väcker farhågor eftersom offentliggörandet av utslag inte bör vara beroende av ett beslut av lagstiftaren. Indikationerna på att utslagen meddelats på lagstridigt sätt är dessutom en överträdelse av maktdelningsprincipen eftersom det inte är sejmens uppgift att avgöra en lags förenlighet med konstitutionen. Bestämmelsen är dessutom oförenlig med utslaget av den 9 mars 2016 och Venedigkommissionens slutsatser.
24. Det faktum att den polska regeringen hittills har vägrat att offentliggöra författningsdomstolens utslag av den 9 mars 2016, liksom alla påföljande utslag, i det officiella kungörelseorganet skapar sammanfattningsvis osäkerhet om vilken rättslig grund som författningsdomstolen ska agera utifrån och om rättsverkningarna av dess utslag. Denna osäkerhet undergräver författningsprövningens verkningfullhet och väcker allvarliga farhågor vad rättsstatsprincipen beträffar. Lagen av den 22 juli 2016 undanröjer inte dessa farhågor.

4. PRÖVNING AV LAGEN OM FÖRFATTNINGSDOMSTOLEN OCH VERKNINGSFULLHETEN I FÖRFATTNINGSPRÖVNINGEN AV NY LAGSTIFTNING

25. Kommissionen noterar att sejmen den 22 juli 2016 antog en ny lag om författningsdomstolens arbetssätt som ersatte lagen av den 25 juni 2015 om författningsdomstolen. Denna lag följer på den lag som antogs den 22 december 2015, som författningsdomstolen förklarade vara författningsstridig. En bedömning måste därför ske av om denna lag är förenlig med rättsstatsprincipen, med tanke på dess inverkan på författningsprövningens verkningfullhet, bl.a. prövningen av nyligen antagna lagar, och utgör därför lämpliga åtgärder för att komma tillrätta med de farhågor i fråga om rättsstatsprincipen som identifierats i kommissionens yttrande om rättsstatsprincipen av den 1 juni. Den berörda lagstiftningen och dess verkningar behandlas närmare nedan, med beaktande av verkan av bestämmelserna, både var för sig och sammantaget, liksom även författningsdomstolens tidigare rättspraxis och yttrandet från Venedigkommissionen.

4.1 Ändringen av den 22 december 2015 av lagen om författningsdomstolen

26. Den 22 december 2015 ändrade sejmen, efter ett påskyndat förfarande, lagen om författningsdomstolen ⁽¹⁾. Ändringarna innebar bl.a. en höjning av den närvarograd som behövs för domförhet vid handläggning av mål ⁽²⁾, en höjning av erforderlig majoritet i författningsdomstolen för utslag i plenum ⁽³⁾, krav på handläggning av mål i kronologisk ordning ⁽⁴⁾ och en minimifrist innan domstolsförhandlingar inleds ⁽⁵⁾. Vissa ändringar ⁽⁶⁾ utökade deltagande av andra statliga institutioner i disciplinära förfaranden som rör författningsdomstolens domare.
27. I sitt utslag av den 9 mars 2016 förklarade författningsdomstolen att lagen av den 22 december 2015 är författningsvidrig både i sin helhet och vad gäller specifika bestämmelser i den, i synnerhet de som nämns ovan. Hittills har de polska myndigheterna underlåtit att offentliggöra utslagen i det officiella kungörelseorganet (se avsnitt 3 ovan).

⁽¹⁾ Lag av den 25 juni 2015 om författningsdomstolen, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 30 juli 2015, punkt 1064, i dess ändrade lydelse. Lagen antogs den 22 december 2015 och offentliggjordes i det officiella kungörelseorganet den 28 december, punkt 2217.

⁽²⁾ Se artikel 1.9 (ny), ersätter artikel 44.1–3.

⁽³⁾ Se artikel 1.14 (ny), ersätter artikel 99.1.

⁽⁴⁾ Se artikel 1.10 (ny), som inför en ny artikel 80.2.

⁽⁵⁾ Se artikel 1.12 (ny), ersätter artikel 87.2.

⁽⁶⁾ Se artikel 1.5 (ny), som inför en ny artikel 28a samt artikel 1.7 (ny), som inför en ny artikel 31a.

28. Som redan påpekades i yttrandet av den 1 juni 2016 ansåg kommissionen att verkningarna av ändringarna på närvarograden för domförhet, röstningsmajoritet, handläggning av målen i kronologisk ordning samt en minimifrist innan förhandling inleds, i all synnerhet när detta kombineras, undergräver författningsdomstolens verkningfullhet som garant för konstitutionen. Denna slutsats delas av Venedigkommissionen. Eftersom dessa slutsatser är av betydelse för bedömningen av lagen av den 22 juli 2016 sammanfattas de viktigaste slutsatserna nedan.

4.1.1 Domförhetsregler

29. I den ändrade artikel 44.3 föreskrivs följande: "När mål avgörs i plenum krävs deltagande av minst 13 av domstolens domare" ⁽¹⁾. Enligt den ändrade artikel 44.1 ska författningsdomstolen meddela utslag i plenum, om inte annat anges i lag. Detta gällde särskilt för vad som beskrivs som "abstrakta mål" som rör författningsprövning av nyligen antagna lagar. I den ändrade artikel 44.1 föreskrivs även undantag, främst för enskilda besvär eller mål som hänskjutits av ordinarie domstolar. För utslag som meddelas i plenum krävdes enligt lagens tidigare lydelse att minst *nio* domare närvarade (artikel 44.3 punkt 3 i lagen före ändringen).
30. Kommissionen ansåg att närvarograden för domförhet på 13 av 15 domare för kunna meddela utslag i plenum ("abstrakt" prövning av nyligen antagna lagars författningsenlighet) utgör en allvarlig begränsning för författningsdomstolens beslutsfattande och riskerar att blockera den. Kommissionen konstaterade, liksom även Venedigkommissionen, att ett krav på 13 av 15 domare för domförhet är en ovanligt hög siffra i jämförelse med kraven i andra medlemsstater. Det är fullt tänkbart att en sådan närvarograd av olika skäl tillfälligtvis inte kan uppnås, vilket skulle innebära att författningsdomstolen åtminstone tillfälligt inte skulle kunna avgöra några mål. En sådan situation skulle faktiskt vara för handen under nuvarande omständigheter, eftersom författningsdomstolen nu endast har 12 domare.

4.1.2 Röstningsmajoritet

31. Enligt den ändrade artikel 99.1 krävs för utslag i plenum i författningsdomstolen (för "abstrakta mål") en majoritet på två tredjedelar av domarna. Med tanke på den nya (högre) närvarograden för domförhet (se ovan) innebär detta att ett utslag måste godkännas av minst *nio* domare om författningsdomstolen avgjorde målet i plenum ⁽²⁾. Endast om författningsdomstolen dömer i avdelningar med sju eller tre domare (enskilda besvär och begäran om förhandsavgöranden från allmänna domstolar) krävdes enkel majoritet. För utslag i plenum var det enligt lagens tidigare lydelse tillräckligt med enkel majoritet (artikel 99.1 i lagen före ändringen).
32. Utöver det höjda kravet för domförhet har kravet på två tredjedels majoritet för beslut (vid "abstrakt" prövning av nyligen antagna lagars författningsenlighet) väsentligt begränsat författningsdomstolens möjlighet att fatta beslut. Kommissionen noterade, vilket också bekräftats av Venedigkommissionen, att endast enkel majoritet behövs i de absolut största delen av de europeiska rättssystemen. Författningsdomstolen konstaterade under alla omständigheter att röstning med enkel majoritet föreskrivs i den polska konstitutionen, och att kravet på kvalificerad majoritet därför var författningsstridigt.

4.1.3 Handläggning av mål i kronologisk ordning

33. Enligt den ändrade artikel 80.2 ⁽³⁾ ska datum för domstolsförhandling eller förfaranden inom lyckta dörrar, när det gäller ansökningar rörande abstrakt författningsprövning "fastställas i den ordning som målen inkommer till domstolen". Några undantag fanns ej från denna regel och enligt ändringen är den tillämplig på alla pågående mål för vilka något datum ännu inte fastställs för förhandling ⁽⁴⁾. Den tidigare versionen av lagen innehöll inte någon sådan bestämmelse.

⁽¹⁾ Denna nya närvarograd för domförhet är också tillämplig på resolutioner som antas av domstolens generalförsamling, såvida inte annat föreskrivs i lagen, se den nya artikel 1.3, som ändrar artikel 10.1.

⁽²⁾ Enligt ändringen är samma regler – krav för domförhet och två tredjedels majoritet av rösterna – också tillämpliga på domstolens generalförsamling.

⁽³⁾ Se artikel 1.10 (ny), som inför en ny artikel 80.2.

⁽⁴⁾ Se artikel 2 (ny).

34. "Ordningsföljdsregeln" enligt vilken författningsdomstolen ska pröva målen i den ordning som de har registrerats inverkar negativt på dess förmåga att fatta snabba beslut om nya lagars författningsenlighet, särskilt med tanke på antalet pågående mål. Det faktum att det inte går att beakta ett måls karaktär (framför allt när grundläggande rättigheter berörs), betydelse och det sammanhang som det ingår i, kan ha hindrat författningsdomstolen från att uppfylla kraven på skälig handläggningstid enligt artikel 6 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och artikel 47 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna. Såsom Venedigkommissionen konstaterat skulle ordningsföljdsregeln även kunna ha avskräckt allmänna domstolar att begära förhandsavgöranden, särskilt om förhandling skulle krävas efter det att förhandsavgörandet har mottagits.

4.1.4 Minimifrist innan domstolsförhandlingar inleds

35. Den ändrade artikel 87.2 lyder ⁽¹⁾: "Domstolsförhandlingen får tidigast äga rum tre månader efter det att deltagarna i förfarandet underrättats om förhandlingsdatum – för mål som avgörs i plenum gäller sex månader". Enligt den gamla lydelsen kunde domstolsförhandlingen inte hållas förrän tidigast 14 dagar efter det att deltagarna i förfarandet hade underrättats.
36. Denna fråga måste slutligen ses i kombination med krav som rör tidsplaneringen för målen. Framför allt riskerar minimifristen innan förhandling inleds (deltagare i förfarandet ska underrättas om domstolsförhandlingen minst tre – och i viktigare mål – sex månader före förhandlingen) att fördröja förfarandet. Såsom anges ovan är avsaknaden av en allmän bestämmelse om att författningsdomstolen i brådskande fall kan förkorta dessa frister oförenlig med kraven på skälig handläggningstid enligt artikel 6 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna och artikel 47 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

4.1.5 Disciplinära förfaranden

37. I artikel 28a ⁽²⁾ föreskrivs följande: "Disciplinära förfaranden kan även inledas efter ansökan från Polens president eller justitieminister upp till tre veckor efter mottagandet av ansökan, såvida inte författningsdomstolens president beslutar att ansökan är ogrundad." Enligt den ändrade artikel 31a.1 föreskrivs vidare: ⁽³⁾ "I särskilt grova fall ska domstolens generalförsamling uppmana sejmen att avsätta domaren." En sådan åtgärd av domstolens generalförsamling skulle kunna initieras genom en ansökan från Polens president eller justitieminister i kraft av den ändrade artikel 31a.2, även om författningsdomstolen ytterst behåller sin beslutsfrihet. Det slutliga beslutet skulle fattas av sejmen. Enligt lagens tidigare lydelse hade den verkställande makten inte rätt att inleda ett disciplinärt förfarande och sejmen hade inte befogenhet att avsätta en domare vid domstolen. Författningsdomstolen hade själv befogenhet att avsätta sina domare.
38. Kommissionen konstaterade med oro att vissa ändringar utökade andra statliga instansers medverkan i disciplinära förfaranden som rör författningsdomstolens domare. I synnerhet gavs Polens president och justitieminister befogenhet att inleda disciplinära förfaranden mot domare vid författningsdomstolen ⁽⁴⁾, och i särskilt allvarliga fall, fick sejmen befogenhet att fatta det slutliga beslutet om entledigande av en domare efter en begäran om detta av författningsdomstolen ⁽⁵⁾.
39. Kommissionen ansåg att det faktum att ett politiskt organ beslutar om (och därmed kan vägra att verkställa) en disciplinär påföljd som föreslagits av författningsdomstolen kan vara problematisk för domstolsväsendets oavhängighet, eftersom parlamentet (i egenskap av politiskt organ) kan förväntas fatta beslut på grundval av politiska överväganden. På samma sätt var det oklart varför politiska institutioner som Polens president och justitieminister skulle ha befogenhet att inleda ett disciplinärt förfarande. Även om sådana förfaranden krävde godkännande av författningsdomstolen eller dess president, kunde redan det faktum att de kan inledas av

⁽¹⁾ Se artikel 1.12 (ny).

⁽²⁾ Se artikel 1.5 (ny).

⁽³⁾ Se artikel 1.7 (ny).

⁽⁴⁾ Se artikel 1.5 (ny), som inför en ny artikel 28a.

⁽⁵⁾ Se artikel 1.7 (ny), som inför en ny artikel 31a.

politiska institutioner ha haft inverkan på domstolens oavhängighet. Detta väckte farhågor angående maktindelning och författningsdomstolens oavhängighet, eftersom domstolens förslag om entledigande av en domare kan avvisas av sejmen.

4.2 Lag av den 22 juli 2016 om författningsdomstolen

40. Utöver bestämmelserna om utnämning av domare vid domstolen och offentliggörandet av dess utslag (se avsnitten 2 och 3) innehåller lagen av den 22 juli 2016 andra bestämmelser om domstolens arbetssätt. Lagen är inspirerad av lagen om författningsdomstolen av den 1 augusti 1997, men innehåller även nya bestämmelser, bl.a. angående hur många domare som behövs för domförhet, erforderlig majoritet i författningsdomstolen för utslag som meddelas in plenum, kronologisk handläggning, minimifrist innan domstolsförhandlingar inleds, riksåklagarens roll, uppskjutande av överläggningar, övergångsbestämmelser för pågående mål och rättsliga tomrum (*vacatio legis*).
41. Kommissionen anser att även om vissa förbättringar kan noteras i förhållande till ändringslagen av den 22 december 2015, och vissa farhågor har åtgärdats som visas nedan, kvarstår ett antal farhågor som påpekades redan när lagen antogs den 22 december 2015, och ett antal nya problematiska bestämmelser har tillkommit. På det hela taget väcker verkningarna av vissa bestämmelser i lagen av den 22 juli 2016, var för sig eller sammantagna, farhågor vad gäller författningsprövningens verkningsfullhet och rättsstatsprincipen.

4.2.1 Domförhållningsregler

42. I artikel 26.2 föreskrivs följande: "För prövning av mål i plenum krävs deltagande av minst elva av domstolens domare". Därtill kommer följande enligt artikel 26.1 g: "Domstolen ska träffa avgörande (...) i plenum gällande (...) mål där tre av domstolens domare inger ansökan om detta inom 14 dagar efter mottagandet av ett författningsbesvär eller en ansökan eller en rättsfråga som avses i artikel 38.1".
43. Artikel 26.2 innebär att antalet deltagande domare för att uppnå plenum höjs från nio (enligt 1997 års lag om författningsdomstolen och lagen av den 25 juni 2015 i dess lydelse före ändringen av den 22 december 2015) till elva. Detta innebär att författningsdomstolens möjlighet att fatta beslut begränsas. Antalet har minskats i förhållande till de tretton som krävdes enligt ändringslagen av den 22 december 2015. Främst eftersom författningsdomstolen för närvarande endast består av 12 domare skulle det dock kunna hända att domförhet ibland inte kan uppnås, vilket innebär att domstolen åtminstone tillfälligtvis inte skulle kunna träffa avgöranden.
44. Enligt artikel 26.1 g avgör författningsdomstolen målen i plenum bl.a. då tre domare ansöker om detta. Dessa domare behöver inte sitta i den avdelning som tilldelats det aktuella målet. Enligt lagen behöver deras ansökan inte motiveras eller uppfylla några särskilda villkor. En sådan bestämmelse öppnar för att en oförutsebar mängd mål måste prövas i plenum och skulle kunna hämma domstolens funktionsduglighet och därmed författningsprövningens verkningsfullhet.

4.2.2 Röstningsmajoritet

45. I artikel 69 föreskrivs följande: "Utslagen ska antas genom enkel majoritet." Detta utgör en förbättring jämfört med ändringslagen av den 22 december 2015 såtillvida som det författningsstridiga kravet bortfallit om två tredjedels majoritet vid beslutsfattande och sålunda åtgärdar den farhåga som kommissionen tidigare väckt.

4.2.3 Handläggning av mål i kronologisk ordning

46. Artikel 38.3 lyder som följer: "Datum för domstolsförhandling då ansökningar prövas ska fastställas i överensstämmelse med den ordning som de inkom till domstolen." I artikel 38.4 anges ett begränsat antal mål där ordningsföljden för när ansökan inkom inte ska ha någon betydelse. I artikel 38.5 föreskrivs: "Författningsdomstolens president kan fastställa datum för domstolsförhandling och åsidosätta det villkor som anges i punkt 3 [ovan] i mål där så är befogat på grund av skydd för en medborgares rättigheter och friheter, statens säkerhet eller konstitutionell ordning. Efter en ansökan från fem domare kan författningsdomstolens president ompröva sitt beslut att fastställa datum för domstolsförhandlingen."
47. Den "ordningsföljdsregel" enligt vilken författningsdomstolen ska pröva målen i den ordning ansökningarna registreras, infördes genom ändringslagen av den 22 december 2015 och har redan av författningsdomstolen förklarats vara oförenlig med bl.a. konstitutionen, på grund av att den påverkar domstolsväsendets oavhängighet och dess avskiljande från andra delar av statsmakten.
48. Enligt artikel 38.3 är ordningsföljdsregeln tillämplig på "ansökningar" och avser inte "författningsbesvär". Även om ordningsföljdsregeln endast tillämpas på ansökningar, kommer den att påverka domstolens möjlighet att snabbt fatta beslut om lagars författningsenlighet efter begäran om detta från institutionella aktörer.
49. I artikel 38.5 föreskrivs en möjlighet för författningsdomstolens president att avvika från ordningsföljdsregeln. Denna möjlighet är dock begränsad till specifika mål och kan ge upphov till förseningar, eftersom fem domare kan ansöka om att presidenten ska ompröva sitt beslut att fastställa datum för domstolsförhandlingen. Det är vidare oklart huruvida villkoren skulle tillåta författningsdomstolens president att avvika från ordningsföljdsregeln i alla mål som kräver brådska beslut.
50. Även om lagen av den 22 juli 2016 utgör en förbättring jämfört med lagen av den 22 december 2015 väcker effekterna av ordningsföljdsregeln på domstolens verkningsfullhet fortfarande vissa farhågor.

4.2.4 Minimifrist innan domstolsförhandlingar inleds

51. I artikel 61.1 föreskrivs följande: "Domstolsförhandlingen får inte äga rum tidigare än 30 dagar efter det att underrättelse om datum för domstolsförhandling har delgetts." I artikel 61.3 anges följande: "I mål som rör rättsfrågor, författningsbesvär och tvister angående jurisdiktion mellan statens centrala författningsmyndigheter kan domstolens president fatta beslut om att tidsfristen enligt punkt 1 ska halveras, såvida inte klaganden, den domstol som har hänskjutit rättsfrågan eller berörda sökande invänder mot detta inom sju dagar efter delgivning av domstolspresidentens beslut." Det faktum att författningsdomstolens president kan besluta att halvera fristen på 30 dagar utgör en förbättring jämfört med lagen av den 22 december 2015, även om klaganden, den domstol som har hänskjutit en rättsfråga eller sökanden kan invända mot att fristen förkortas.

4.2.5 Disciplinära förfaranden

52. I lagen av den 22 juli 2016 föreskrivs inte om andra statliga institutioners deltagande i disciplinära förfaranden som rör författningsdomstolens domare. Detta är en förbättring jämfört med lagen av den 22 december 2015, varför denna fråga inte längre ger anledning till oro.

4.2.6 Riksåklagarens möjlighet att förhindra prövning av mål

53. I artikel 61.6 stadgas följande: "Om riksåklagaren eller dennes företrädare är frånvarande vid förhandling, trots vederbörlig kallelse, ska detta inte hindra prövning av målet såvida inte närvaroplikt föreskrivs i lagen." I artikel 30.5 stadgas följande "Riksåklagaren eller dennes ställföreträdare ska delta i mål som prövas av författningsdomstolen i plenum."

54. I praktiken förefaller kombinationen av artiklarna 61.6 och 30.5 ge riksåklagaren, som också är justitieminister, möjlighet att fördröja eller till och med förhindra prövning av vissa mål, däribland mål som behandlas i plenum, genom att besluta sig för att inte delta i förhandlingen. Detta skulle möjliggöra en otillbörlig inblandning i domstolens arbete och skulle kränka domstolsväsendets oavhängighet och maktodelningsprincipen.

4.2.7 Uppskjutande av överläggning

55. I artikel 68.5 föreskrivs: "Under domstolens överläggning i plenum kan minst fyra domare göra invändning mot det föreslagna avgörandet om de anser att frågan är principiellt viktig av statsorganisatoriska skäl eller skäl som rör den allmänna ordningen och de inte samtycker till avgörandets lydelse." I artikel 68.6 föreskrivs: "Om invändning görs i enlighet med punkt 5 ska överläggningen skjutas upp i tre månader och när den återupptas ska de domare som gjorde invändning lägga fram sitt gemensamt föreslagna avgörande." I artikel 68.7 föreskrivs: "Om minst fyra domare, under den nya överläggningen som avses i punkt 6, åter gör invändningar, ska överläggningen skjutas upp i ytterligare tre månader. Vid slutet av den perioden ska ny överläggning och omröstning äga rum."
56. För mål som provas i plenum, vilket kan avse ett stort antal mål (se ovan) ger lagen av den 22 juli 2016 möjlighet för minst fyra av domstolens domare att göra invändning mot ett utkast till avgörande. Detta skulle kunna medföra att överläggningen i ett mål skjuts upp i minst tre månader och i vissa fall sex månader efter den tidpunkt då domstolen når överläggningsstadiet. I lagen föreskrivs inte några undantag för att påskynda handläggningen av brådskande mål.
57. Effekten av dessa bestämmelser på författningsprövningen utgör en källa till oro med avseende på rättsstatsprincipen, eftersom de hindrar författningsdomstolen från att till fullo och verkningsfullt genomföra en författningsprövning, och snabbt och effektivt rättsligt pröva samtliga mål.

4.2.8 Övergångsbestämmelser för pågående mål

58. I artikel 83.1 föreskrivs följande: "Bestämmelserna i denna lag ska vara tillämpliga på mål som inletts men inte avslutats före det datum denna lag träder i kraft." I artikel 83.2 föreskrivs följande: "Domstolen måste fatta avgörande i mål som avses i punkt 1 inom ett år efter denna lags ikraftträdande. Tidsfristen på ett år ska inte vara tillämplig på mål som anges i artikel 84." I artikel 84.1 föreskrivs följande: "Om ansökningar ingivna av de instanser som anges i artikel 191.1–5 i konstitutionen är pågående före dagen för denna lags ikraftträdande, ska domstolen (...) skjuta upp förfarandet i sex månader och uppmana sökandena att komplettera sina ansökningar i enlighet med kraven i artikel 33.2–5." I artikel 84.2 föreskrivs följande: "Om en ansökan enligt punkt 1 kompletteras i enlighet med kraven i artikel 33.2–5 ska domstolen besluta om återupptagande av det uppskjutna förfarandet när den period som anges i punkt 1 har löpt ut. I annat fall ska förfarandet avbrytas."
59. I artikel 85.1 föreskrivs följande: "Om ett datum för förhandling har fastställts före denna lags ikraftträdande ska förhandlingen skjutas upp och behörig avdelning anpassas efter denna lag." I artikel 85.2 föreskrivs följande: "Ett nytt datum ska fastställas för förhandling. Förhandling ska äga rum i enlighet med denna lag." I artikel 86 föreskrivs följande: "Om dag för offentliggörandet av ett utslag har fastställts före denna lags ikraftträdande ska offentliggörandet skjutas upp och behörig avdelning och krav gällande utslaget ska anpassas efter denna lag."
60. Å ena sidan fastställs i artikel 83.2 en tidsfrist på ett år från och med dagen för lagens ikraftträdande för att handlägga pågående mål. Å andra sidan föreskrivs dock i artikel 84, genom undantag från artikel 83.2, att pågående ansökningar (dvs. institutionella instansers ansökningar om författningsprövning av lagstiftning) ska förklaras vilande i sex månader. Författningsdomstolen skulle begära att sökandena kompletterar sina ansökningar så att de uppfyller de nya procedurkraven, och skulle kunna återuppta arbetet med dessa ansökningar först sedan denna tidsfrist på sex månader har löpt ut (även om sökandena har kompletterat sin ansökan dessförinnan). I lagen föreskrivs inte några undantag för att påskynda handläggningen av brådskande mål.

61. Artiklarna 85 och 86 utgör lagstiftningsmässig inblandning i pågående mål, i synnerhet i sådana som redan befinner sig i ett långt framskridet skede, och skulle kunna verka hämmande på domstolens arbetssätt.
62. Dessa övergångsbestämmelser väcker sammantagna allvarliga farhågor eftersom de avsevärt kommer att försinka författningsdomstolens arbete med ansökningar och förhindra domstolen från att till fullo och verkningsfullt genomföra sin prövning av författningsenlighet. Detta är särskilt relevant mot bakgrund av alla de känsliga nya lagstiftningsakter som kommissionen nämner i sitt yttrande (se avsnitt 4.3 nedan).

4.2.9 *Vacatio legis* (rättsligt tomrum)

63. I artikel 92 i lagen av den 22 juli 2016 föreskrivs: "Denna lag ska träda i kraft 14 dagar efter det att den har offentliggjorts." Såvida inte preventiv författningsprövning av lagen tillgrips, är en *vacatio legis*-period på 14 dagar alltför kort för att lagens författningsenlighet ska kunna prövas på ett verkningsfullt sätt. Av rättssäkerhetsskäl är det viktigt att författningsdomstolen har tillräcklig tid att pröva lagens författningsenlighet innan den träder i kraft.
64. I detta avseende erinras om att Venedigkommissionen i sitt yttrande av den 11 mars 2016 betonade att författningsdomstolen måste ha möjlighet att pröva ordinarie lagstiftning som reglerar dess arbetsätt innan den träder i kraft.

4.3 Följderna av bristande verkningsfullhet i författningsprövning av ny lagstiftning

65. Ett antal särskilt känsliga nya lagstiftningsakter har antagits av sejmen, ofta genom påskyndade lagstiftningsförfaranden, exempelvis en medielag ⁽¹⁾, en ny lag om offentlig förvaltning ⁽²⁾, en lag om ändring av polislagen och vissa andra lagar ⁽³⁾, lagar om allmänna åklagarmyndigheten ⁽⁴⁾, och en ny lag om ombudsmannen och ändring av vissa andra lagar ⁽⁵⁾. Kommissionen tillställde de polska myndigheterna en förfrågan om läget för dessa rättsliga reformer och deras innehåll genom skrivelser av den 1 februari 2016 och den 3 mars 2016, men hittills har denna information inte lämnats. Dessutom har flera andra känsliga utkast till lagstiftningsakter antagits av sejmen, såsom lagen om det nationella medierådet ⁽⁶⁾ och en ny lag mot terrorism ⁽⁷⁾.
66. Kommissionen anser att så länge författningsdomstolen är förhindrad att till fullo och verkningsfullt genomföra en författningsprövning saknas reell kontroll av författningsenligheten, inbegripet av förenligheten med grundläggande rättigheter, hos lagstiftningsakter såsom de som nämns ovan.
67. Kommissionen noterar till exempel att ny lagstiftning (särskilt medielagstiftningen ⁽⁸⁾) väcker farhågor angående mediernas frihet och mångfald. Den nya medielagstiftningen ändrar närmare bestämt reglerna för utnämning av styrelser och tillsynsnämnder för public service-radio och public service-tv/radio och placerar dem under regeringens kontroll (finansministern), snarare än under ett oavhängigt organ. I den nya lagstiftningen föreskrivs även att nuvarande styrelser och tillsynsnämnder omedelbart ska entledigas. Härvidlag ifrågasätter kommissionen i synnerhet möjligheterna till rättslig prövning för personer som påverkas av lagen.

⁽¹⁾ Lag av den 30 december 2015 om ändring av radio- och tv-lagen, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 7 januari 2016, punkt 25.

⁽²⁾ Lag av den 30 december 2015 om ändring av lagen om offentlig förvaltning och vissa andra lagar, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 8 januari 2016, punkt 34.

⁽³⁾ Lag av den 15 januari 2016 om ändring av polislagen och andra lagar, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 4 februari 2016, punkt 147.

⁽⁴⁾ Lag av den 28 januari 2016 om allmänna åklagarmyndigheten, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 15 februari 2016, punkt 177. Lag av den 28 januari 2016 – förordningar om tillämpning av lagen – lagen om allmänna åklagarmyndigheten, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 15 februari 2016, punkt 178.

⁽⁵⁾ Lag av den 18 mars 2016 om ombudsmannen och om ändring av vissa andra lagar. Lagen undertecknades av Polens president den 4 maj 2016.

⁽⁶⁾ Lag av den 22 juni 2016 om det nationella medierådet. Lagen undertecknades av Polens president den 27 juni 2016.

⁽⁷⁾ Lag av den 10 juni 2016 mot terrorism. Lagen undertecknades av Polens president den 22 juni 2016. Kommissionen är vidare medveten om att justitieministern den 5 maj 2016 överlämnade en ny lag om ändring av lagen om domstolsväsendets nationella råd och vissa andra lagar till det nationella lagstiftningscentrumet.

⁽⁸⁾ Lag av den 30 december 2015 om ändring av radio- och tv-lagen, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 7 januari 2016, punkt 25, samt lag av den 22 juni 2016 om nationella medierådet. Lagen undertecknades av Polens president den 27 juni 2016.

68. Lagstiftning som exempelvis den nya lagen om offentlig förvaltning ⁽¹⁾ är lika viktig rättsstatsprincipiellt och ur de grundläggande rättigheternas synvinkel. Kommissionen frågade i detta sammanhang i sina skrivelser av den 1 februari respektive den 3 mars 2016 den polska regeringen om möjligheterna till rättslig prövning för personer som påverkas av lagen ⁽²⁾. Den polska regeringen har hittills inte svarat kommissionen på denna punkt.
69. Den lag som ändrar polislagen och vissa andra lagar ⁽³⁾ föranleder eventuellt frågor som rör förenligheten med de grundläggande rättigheterna, bl.a. vad avser integritet och uppgiftsskydd. Den 28–29 april 2016 besökte en delegation av Venedigkommissionen Warszawa för diskussioner om ändringarna av polislagen och vissa andra lagar, och avgav ett yttrande under sitt sammanträde den 10–11 juni 2016 ⁽⁴⁾. I yttrandet sägs bl.a. att de processuella garantier och materiella villkor som anges i lagen fortfarande är otillräckliga för att förhindra överdriven användning och obehörigt ingrepp i enskildas privatliv.
70. Den nya lagstiftningen mot terrorism kan dessutom komma att ge upphov till frågor om dess förenlighet med grundläggande rättigheter ⁽⁵⁾ och är föremål för författningsprövning.
71. Kommissionen anser sammanfattningsvis att så länge författningsdomstolen är förhindrad att till fullo och verkningsfullt genomföra en författningsprövning kommer det inte att finnas någon reell kontroll av lagstiftningsakters förenlighet med de grundläggande rättigheterna. Detta väcker allvarliga farhågor med avseende på rättsstatsprincipen, särskilt eftersom flera särskilt känsliga nya lagstiftningsakter som sejmen nyligen har antagits borde bli föremål för författningsprövning. Dessa farhågor accentueras ytterligare av att det i lagen av den 22 juli 2016, som ovan anförts, föreskrivs att ett antal pågående mål ska vilandeförklaras.

5. KONSTATERANDE AV ETT SYSTEMHOT MOT RÄTTSSTATSPRINCIPEN

72. Av ovan anförda skäl anser kommissionen att en situation uppstått där ett systemhot föreligger mot rättsstatsprincipen i Polen. Det faktum att författningsdomstolen är förhindrad från att till fullo och verkningsfullt genomföra författningsprövning inverkar menligt på dess integritet, stabilitet och normala funktionssätt, vilket är av en av de väsentliga garantierna för rättsstatsprincipen i Polen. När ett konstitutionellt rättssystem har införts är det av yttersta vikt för rättsstatsprincipen att detta fungerar på ett verkningsfullt sätt.
73. Respekten för rättsstatsprincipen är inte bara en nödvändig förutsättning för skyddet av samtliga grundläggande värden som räknas upp i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen. Det är också en förutsättning för att upprätthålla alla rättigheter och skyldigheter som följer av fördragen och internationell rätt, och för att skapa ett ömsesidigt förtroende mellan medborgare, företag och nationella myndigheter i alla övriga medlemsstater.

6. REKOMMENDERAD ÅTGÄRD

74. Kommissionen rekommenderar de polska myndigheterna att vidta lämpliga åtgärder för att brådska komma till rätta med detta systemhot mot rättsstatsprincipen. Kommissionen rekommenderar särskilt de polska myndigheterna att
- a) till fullo genomföra utslagen från författningsdomstolen av den 3 respektive den 9 december 2015 enligt vilka de tre domare som den förra kammaren lagenligt utnämnde i oktober 2015 kan tillträda sina domarämbeten i författningsdomstolen, och att de tre domare som den nya kammaren har utnämnt utan giltig rättslig grund inte tillträder utan att först ha blivit valda på giltigt sätt,
- b) offentliggöra och till fullo genomföra författningsdomstolens utslag av den 9 mars 2016 och dess därefter meddelade utslag och se till att offentliggörandet av framtida utslag sker automatiskt och inte är avhängigt något beslut av den verkställande eller lagstiftande makten,

⁽¹⁾ Lag av den 30 december 2015 om ändring av lagen om offentlig förvaltning och vissa andra lagar, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 8 januari 2016, punkt 34.

⁽²⁾ Skrivelse av den 1 februari 2016 från förste vice ordförande Timmermans till justitieminister Ziobro. Skrivelse av den 3 mars 2016 från förste vice ordförande Timmermans till utrikesminister Waszczykowski.

⁽³⁾ Lag av den 15 januari 2016 om ändring av polislagen och andra lagar, offentliggjord i det officiella kungörelseorganet den 4 februari 2016, punkt 147.

⁽⁴⁾ Yttrande nr 839/2016.

⁽⁵⁾ Lag av den 10 juni 2016 mot terrorism. Lagen undertecknades av Polens president den 22 juni 2016.

- c) se till att eventuella reformer av lagen om författningsdomstolen respekterar utslagen från författningsdomstolen, däribland utslagen av den 3 respektive den 9 december 2015 och utslaget av den 9 mars 2016, och till fullo tar Venedigkommissionens yttrande i beaktande, och vidare säkerställa att författningsdomstolens verkningsfullhet som garant för konstitutionen inte undergrävs av krav, som var för sig eller sammantagna, såsom de ovan anförda gällande domförhet, handläggning av mål i kronologisk ordning, möjlighet för riksåklagaren att förhindra prövning av mål, uppskjutande av överläggning eller övergångsbestämmelser som påverkar pågående mål och vilandeförklarar mål,
 - d) säkerställa att författningsdomstolen kan pröva författningsenligheten hos den nya lagen av den 22 juli 2016 om författningsdomstolen innan den träder i kraft och offentliggöra och till fullo genomföra domstolens utslag i detta avseende,
 - e) avstå från åtgärder och offentliga uttalanden som kan undergräva författningsdomstolens legitimitet och verkningsfullhet.
75. Kommissionen betonar att det lojala samarbete som krävs mellan olika statliga institutioner i rättsstatsrelaterade frågor är väsentligt för att en lösning ska kunna finnas för den nuvarande situationen. Kommissionen uppmuntrar även de polska myndigheterna att efterhöra Venedigkommissionens synpunkter på den nya lagen av den 22 juli 2016 om författningsdomstolen.
76. Kommissionen uppmanar den polska regeringen att lösa de problem som fastställts i denna rekommendation inom tre månader från mottagandet av den, och att meddela kommissionen om de mått och steg som vidtagits i detta avseende.
77. Kommissionen står redo att på grundval av denna rekommendation fortsätta den konstruktiva dialogen med den polska regeringen.

Utfärdad i Bryssel den 27 juli 2016.

På kommissionens vägnar
Frans TIMMERMANS
Vice ordförande

ARBETSORDNINGAR OCH RÄTTEGÅNGSREGLER

UTKAST TILL ÄNDRING I DOMSTOLENS RÄTTEGÅNGSREGLER

DOMSTOLEN HAR BESLUTAT OM FÖLJANDE ÄNDRING I SINA RÄTTEGÅNGSREGLER

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 253 sjätte stycket,

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 106a.1,

med beaktande av protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol, särskilt artikel 63, och

av följande skäl:

Med anledning av att tribunalens rättegångsregler trätt i kraft den 1 juli 2015, bör det i domstolens rättegångsregler införas en bestämmelse som gör det möjligt för domstolen att vid handläggningen av mål om överklagande på ett lämpligt sätt behandla upplysningar eller handlingar som en part har gett in till tribunalen enligt artikel 105.1 eller 105.2 i tribunalens rättegångsregler och som på grund av att de är konfidentiella inte har kommunicerats med den andra parten.

Med rådets godkännande den 6 juli 2016.

Artikel 1

Följande artikel ska föras in i kapitel 8 i avdelning V i domstolens rättegångsregler av den 25 september 2012 ⁽¹⁾:

"Artikel 190a

Behandling av upplysningar eller handlingar som getts in till tribunalen enligt artikel 105 i tribunalens rättegångsregler

1. När ett överklagande ges in mot ett avgörande som tribunalen har meddelat i ett mål där en part har gett in upplysningar eller handlingar enligt artikel 105 i tribunalens rättegångsregler, vilka inte har kommunicerats med den andra parten, ska tribunalens kansli göra dessa upplysningar eller handlingar tillgängliga för domstolen, på de villkor som anges i det beslut som avses i punkt 11 i nämnda artikel.
2. De upplysningar eller handlingar som avses i punkt 1 ska inte kommuniceras med parterna i målet vid domstolen.
3. Domstolen ska se till att konfidentiella uppgifter som finns i upplysningar eller handlingar som avses i punkt 1 inte röjs vare sig i det avgörande genom vilket målet avgörs slutligt eller, i förekommande fall, i generaladvokatens förslag till avgörande.
4. De upplysningar eller handlingar som avses i punkt 1 ska återlämnas till den part som gav in dem till tribunalen så snart det avgörande genom vilket målet vid domstolen avgörs slutligt har delgetts, förutom om målet återförvisas till tribunalen. I det sistnämnda fallet ska de berörda upplysningarna eller handlingarna åter göras tillgängliga för tribunalen, på de villkor som anges i det beslut som avses i punkt 5.
5. Domstolen ska genom beslut fastställa säkerhetsbestämmelser för att skydda de upplysningar eller handlingar som avses i punkt 1. Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*."

⁽¹⁾ Domstolens rättegångsregler (EUT L 265, 29.9.2012, s. 1), ändrade genom domstolens rättegångsregler (EUT L 173, 26.6.2013, s. 65).

ÄNDRING I TRIBUNALENS RÄTTEGÅNGSREGLER

TRIBUNALEN HAR BESLUTAT OM FÖLJANDE ÄNDRING I SINA RÄTTEGÅNGSREGLER

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 254 femte stycket,
med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 106a.1,
med beaktande av protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol, särskilt artikel 63, och
av följande skäl:

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2424 av den 16 december 2015 om ändring av rådets förordning (EG) nr 207/2009 om gemenskapsvarumärken och av kommissionens förordning (EG) nr 2868/95 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 40/94 om gemenskapsvarumärke samt om upphävande av kommissionens förordning (EG) nr 2869/95 om de avgifter som skall betalas till Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken, mönster och modeller) ⁽¹⁾ ändras namnet på Kontoret för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och mönster). Rättegångsreglerna bör därför ändras på så sätt att det förs in en hänvisning till Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet.

Med domstolens godkännande.

Med rådets godkännande den 6 juli 2016.

Artikel 1

I artikel 1.2 g i tribunalens rättegångsregler ⁽²⁾ ska hänvisningen till "Kontoret för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och mönster)" ersättas med en hänvisning till "Europeiska unionens immaterialrättsmyndighet" och ordet "byrån" ersättas med ordet "myndigheten". I artiklarna 45.4, 171, 172, 174, 177.1 c och 177.2 ska ordet "byrå" ersättas med ordet "myndighet".

Artikel 2

Denna ändring i rättegångsreglerna är giltig på de i artikel 44 i rättegångsreglerna angivna språken och ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Ändringen ska träda i kraft den dag den offentliggörs.

Luxemburg den 13 juli 2016.

E. COULON
Justitiesekreterare

M. JAEGER
Ordförande

⁽¹⁾ EUT L 341, 24.12.2015, s. 21.

⁽²⁾ Tribunalens rättegångsregler (EUT L 105, 23.4.2015, s. 1).

ÄNDRING I TRIBUNALENS RÄTTEGÅNGSREGLER

TRIBUNALEN HAR BESLUTAT OM FÖLJANDE ÄNDRING I SINA RÄTTEGÅNGSREGLER

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 254 femte stycket,
med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 106a.1,
med beaktande av protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol, särskilt artikel 63, och
av följande skäl:

Konfidentiella upplysningar eller handlingar som är relevanta för avgörandet av målet, vilka har getts in i enlighet med artikel 105 i tribunalens rättegångsregler och inte har återlämnats under rättegången, bör göras tillgängliga för domstolen, så att denna fullt ut kan utöva sin behörighet som överinstans vid överklagande av ett avgörande från tribunalen som har meddelats efter ett förfarande under vilket de särskilda bestämmelserna i artikel 105 har tillämpats.

Om tribunalens avgörande inte överklagas inom den frist som anges i protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol, bör sådana upplysningar eller handlingar däremot återlämnas till den part som har gett in dem.

Till följd av detta bör tribunalens rättegångsregler ändras.

Med domstolens godkännande.

Med rådets godkännande den 6 juli 2016.

Artikel 1

Punkt 10 i artikel 105 i tribunalens rättegångsregler av den 4 mars 2015 ⁽¹⁾ ska ersättas med följande:

”10. Sådana upplysningar eller handlingar som avses i punkt 5, vilka inte har dragits tillbaka i enlighet med punkt 7 av den part som har gett in dem, ska återlämnas till den berörda parten, så snart den frist som avses i artikel 56 första stycket i stadgan har löpt ut, såvida inte tribunalens avgörande överklagas inom denna frist. Om tribunalens avgörande överklagas, ska de ovannämnda upplysningarna eller handlingarna göras tillgängliga för domstolen på de villkor som anges i det beslut som avses i punkt 11.”

Artikel 2

Denna ändring i rättegångsreglerna är giltig på de i artikel 44 i rättegångsreglerna angivna språken och ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Ändringen ska träda i kraft den dag den offentliggörs.

Luxemburg den 13 juli 2016.

E. COULON
Justitiesekreterare

M. JAEGER
Ordförande

⁽¹⁾ EUT L 105, 23.4.2015, s. 1.

ÄNDRINGAR I TRIBUNALENS RÄTTEGÅNGSREGLER

TRIBUNALEN HAR BESLUTAT OM FÖLJANDE ÄNDRINGAR I SINA RÄTTEGÅNGSREGLER

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 254 femte stycket,

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 106a.1,

med beaktande av protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol, särskilt artikel 63, och

av följande skäl:

Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2016/1192 av den 6 juli 2016 om överföring till tribunalen av behörigheten att i första instans avgöra tvister mellan Europeiska unionen och dess anställda ⁽¹⁾, som är avsedd att träda i kraft den 1 september 2016, föreskriver att tribunalen i första instans utövar behörigheten enligt artikel 270 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) att avgöra tvister mellan unionen och dess anställda, inbegripet tvister mellan, å ena sidan, institutioner och organ eller byråer och, å andra sidan, deras personal, för vilka Europeiska unionens domstol tilldelats behörighet.

Till följd av detta bör tribunalens rättegångsregler ändras.

Med domstolens godkännande.

Med rådets godkännande den 6 juli 2016.

Artikel 1

Tribunalens rättegångsregler ⁽²⁾ ska ändras på följande sätt:

1) I artikel 1.2 ska

a) led i) ersättas med följande:

”i) avses med ’direkt talan’ sådan talan som väcks med stöd av artiklarna 263 FEUF, 265 FEUF, 268 FEUF, 270 FEUF och 272 FEUF.”,

b) och ett led j) läggs till, med följande lydelse:

”j) benämns förordningen om fastställande av tjänsteföreskrifterna för tjänstemännen i Europeiska unionen och anställningsvillkor för övriga anställda i unionen ’tjänsteföreskrifterna’.”

2) Artikel 29 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 b ska orden ”Mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF, artikel 265 tredje stycket FEUF och artikel 268 FEUF” ersättas med ”Mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 263 fjärde stycket FEUF, artikel 265 tredje stycket FEUF, artikel 268 FEUF och artikel 270 FEUF”.

b) Punkt 2 b blir punkt 2 c.

⁽¹⁾ EUT L 200, 26.7.2016, s. 137.

⁽²⁾ Tribunalens rättegångsregler (EUT L 105, 23.4.2015, s. 1).

c) I punkt 2 ska följande led införas som led b):

”b) Mål om talan som väckts enligt artikel 270 FEUF där det uttryckligen har framställts en invändning om rättsstridighet avseende en rättsakt med allmän giltighet, såvida inte de frågor som denna invändning föranleder redan har varit föremål för prövning av domstolen eller tribunalen.”

3) I artikel 39.1 ska den första meningen ersättas med följande:

”Tjänstemän och övriga anställda med uppgift att direkt bistå ordföranden, domarna och justitiesekreteraren ska anställas på de villkor som anges i tjänsteföreskrifterna.”

4) Artikel 78 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 2–5 numreras om och blir punkterna 3–6.

b) Följande ska läggas till som punkt 2:

”2. En ansökan med stöd av artikel 270 FEUF ska, i förekommande fall, åtföljas av det klagomål som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna och det beslut varigenom klagomålet har besvarats, med uppgift om vilken dag klagomålet gavs in respektive beslutet delgavs.”

c) I punkt 5, som blir punkt 6, ska hänvisningen ”i punkterna 1–4” ersättas med hänvisningen ”i punkterna 1–5”.

5) I artikel 80.2 ska orden ”i artikel 78.5” ersättas med ”i artikel 78.6”.

6) I artikel 81.2 ska hänvisningen till ”artikel 78.3–78.5” ersättas med en hänvisning till ”artikel 78.4–78.6”.

7) Artikel 86 ska ändras på följande sätt:

a) Punkterna 3–6 numreras om och blir punkterna 4–7.

b) Följande ska läggas till som punkt 3:

”3. I mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 270 FEUF ska justering av talan göras genom separat handling och, med avvikelse från punkt 2, inom den frist som enligt artikel 91.3 i tjänsteföreskrifterna gäller för att väcka talan om ogiltigförklaring av den rättsakt som föranleder justeringen av talan.”

8) I artikel 110 ska en punkt 4 med följande lydelse läggas till:

”4. I mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 270 FEUF får ledamöterna i den dömande sammansättningen och generaladvokaten under den muntliga förhandlingen uppmana rättegångsdeltagarna själva att yttra sig om vissa aspekter av målet.”

9) I artikel 120 ska orden ”eller personaldomstolen” utgå.

10) I artikel 124.1 ska orden ”Om parterna förlikas innan tribunalen har avgjort målet” ersättas med ”Om parterna förlikas utanför tribunalen innan tribunalen har avgjort målet”.

11) Efter artikel 125 ska ett nytt kapitel med fyra artiklar läggas till, enligt följande:

”Kapitel 11a

FÖRLIKNING PÅ TRIBUNALENS INITIATIV I MÅL SOM ANHÄNGIGGJORTS MED STÖD AV ARTIKEL 270 FEUF

Artikel 125a

Förfarandet

1. Tribunalen får när som helst under rättegången undersöka möjligheterna till förlikning av hela eller del av tvisten mellan parterna.

2. Tribunalen ska ge referenten, som ska biträddas av justitiesekreteraren, i uppdrag att försöka uppnå en förlikning av tvisten.
3. Referenten får föreslå en eller flera lösningar för att få tvisten att upphöra, vidta lämpliga åtgärder för att underlätta förlikning och genomföra de åtgärder som han eller hon har beslutat i detta avseende. Referenten får särskilt
 - a) uppmana parterna att lämna upplysningar,
 - b) uppmana parterna att förete handlingar,
 - c) bjuda in parternas företrädare, parterna själva eller tjänstemän eller övriga anställda som bemyndigats att förhandla ett eventuellt avtal till överläggningar, och
 - d) ha enskilda samtal med varje part i samband med de överläggningar som avses i led c), om parterna samtycker till detta.
4. Punkterna 1–3 ska även tillämpas i ett förfarande om interimistiska åtgärder.

Artikel 125b

Verkningar av parternas avtal

1. Om parterna ingår förlikning inför referenten, får de begära att lydelsen av avtalet ska stadfästas i en handling som undertecknas av referenten samt av justitiesekreteraren. Denna handling ska delges parterna och ska äga vitsord.
2. Målet ska avskrivas genom motiverat beslut av ordföranden. På begäran av en part, med den andra partens samtycke, ska avtalets lydelse antecknas i avskrivningsbeslutet.
3. Ordföranden ska besluta om rättegångskostnaderna i enlighet med vad som anges i avtalet eller, om inget anges, enligt vad han eller hon finner skäligt. I förekommande fall ska ordföranden besluta om intervenientens rättegångskostnader i enlighet med artikel 138.

Artikel 125c

Särskild dagbok och akt

1. Handlingar som ges in i förlikningsförfarandet enligt artikel 125a
 - ska föras in i en särskild dagbok, på vilken artiklarna 36 och 37 inte ska tillämpas, och
 - ska förvaras i en akt som ska vara åtskild från akten i målet.
2. Parterna ska underrättas om handlingar som ges in i förlikningsförfarandet enligt artikel 125a, med undantag för handlingar som vardera parten har tillställt referenten i samband med de enskilda samtal som avses i artikel 125a.3 d.
3. Parterna får ta del av handlingarna i den från akten i målet åtskilda akten, som avses i punkt 1, med undantag för handlingar som vardera parten har tillställt referenten i samband med de enskilda samtal som avses i artikel 125a.3 d.
4. Intervenienter får inte ta del av handlingarna i den från akten i målet åtskilda akten, som avses i punkt 1.

5. Rättegångsdeltagarna har rätt att på kansliet ta del av den särskilda dagboken, som avses i punkt 1.

Artikel 125d

Förlikningsförfarandet och rättegången

Tribunalen och parterna är förhindrade att i rättegången använda yttranden, förslag, erbjudanden och medgivanden som gjorts i syfte att träffa en förlikning eller handlingar som upprättats i detta syfte.”

- 12) Artikel 127 ska ändras på följande sätt:

- a) Rubriken ”Överlämnande av mål till domstolen eller personaldomstolen” ska ersättas med ”Överlämnande av mål till domstolen”.
- b) Orden ”och artikel 8.2 i bilaga I till stadgan” ska utgå.

- 13) I artikel 130.7 ska orden ”Tribunalen ska överlämna målet till domstolen eller personaldomstolen, om det omfattas av deras behörighet” ersättas med ”Tribunalen ska överlämna målet till domstolen, om det omfattas av dess behörighet”.

- 14) I artikel 135.1 ska ordet ”undantagsvis” utgå.

- 15) I artikel 143.4 ska hänvisningen till artikel ”78.3–78.5” ersättas med en hänvisning till artikel ”78.4–78.6”.

- 16) Artikel 147.5 ska ändras på följande sätt:

- a) Hänvisningen till artikel ”78.3” ska ersättas med en hänvisning till artikel ”78.4”, och
- b) hänvisningen till artikel ”78.5” ska ersättas med en hänvisning till artikel ”78.6”.

- 17) Artikel 156 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkterna 3 och 4 numreras om och blir punkterna 4 och 5.
- b) Följande ska läggas till som punkt 3:

”3. I mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 270 FEUF får ansökningar som avses i punkterna 1 och 2 göras så snart ett klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna har getts in i enlighet med de villkor som anges i artikel 91.4 i tjänsteföreskrifterna.”

- 18) I artikel 173.5 ska hänvisningen till artikel ”78.3–78.5” ersättas med en hänvisning till artikel ”78.4–78.6”.

- 19) I artikel 175.4 ska hänvisningen till artikel ”78.3–78.5” ersättas med en hänvisning till artikel ”78.4–78.6”.

- 20) Artikel 193 ska ändras på följande sätt:

- a) I punkt 1 ska orden ”eller personaldomstolens” utgå.
- b) Punkt 2 ska utgå.
- c) Siffran som föregår punkt 1 ska utgå.

- 21) I artikel 196.2 ska ordet ”personaldomstolen” ersättas med orden ”tribunalen i egenskap av första instans” och orden ”i egenskap av överklagandeinstans” ska läggas till efter ordet ”tribunalen”.

- 22) I artikel 213.3 ska orden ”och personaldomstolen” utgå.

Artikel 2

Dessa ändringar i rättegångsreglerna är giltiga på de i artikel 44 i rättegångsreglerna angivna språken och ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*. Ändringarna ska träda i kraft den 1 september 2016.

Luxemburg den 13 juli 2016.

E. COULON
Justitiesekreterare

M. JAEGER
Ordförande

ÄNDRINGAR I DE PRAKTISKA GENOMFÖRANDEBESTÄMMELSENA TILL TRIBUNALENS RÄTTEGÅNGSREGLER

TRIBUNALEN HAR,

med beaktande av artikel 224 i tribunalens rättegångsregler,

med beaktande av de praktiska genomförandebestämmelserna till tribunalens rättegångsregler,

BESLUTAT OM FÖLJANDE ÄNDRINGAR I DE PRAKTISKA GENOMFÖRANDEBESTÄMMELSENA TILL TRIBUNALENS RÄTTEGÅNGSREGLER:

Artikel 1

De praktiska genomförandebestämmelserna till tribunalens rättegångsregler ⁽¹⁾ ska ändras på följande sätt:

1. I punkt 14 ska orden "i de fall som omfattas av artikel 54 första stycket i stadgan och artikel 8.1 i bilagan till denna stadga – den dag då inlagan kom in till domstolens justitiesekreterare eller till personaldomstolens justitiesekreterare." ersättas med "i de fall som omfattas av artikel 54 första stycket i stadgan – den dag då inlagan kom in till domstolens justitiesekreterare."
2. Efter punkt 14 ska följande läggas till som punkt 14a:

"14a. I enlighet med artikel 125c i rättegångsreglerna ska handlingar som ges in i förlikningsförfarandet enligt artiklarna 125a–125d i rättegångsreglerna föras in i en särskild dagbok, på vilken artiklarna 36 och 37 i rättegångsreglerna inte ska tillämpas."
3. Efter punkt 24 ska följande läggas till som punkt 24a:

"24a. Handlingar som ges in i förlikningsförfarandet enligt artikel 125a i rättegångsreglerna ska förvaras i en akt som ska vara åtskild från akten i målet."
4. I punkt 26 ska första meningen ersättas med följande:

"26. När rättegången vid tribunalen är avslutad, ska kansliet se till att akten i målet samt den akt som avses i artikel 125c.1 i rättegångsreglerna tillsluts och arkiveras."
5. Efter punkt 33 ska följande läggas till som punkt 33a:

"33a. Det som anges i punkterna 28–33 ovan gäller inte rätten att ta del av den akt som avses i artikel 125c.1 i rättegångsreglerna. Rätten att ta del av denna särskilda akt regleras av nämnda bestämmelse i rättegångsreglerna."
6. I punkt 110 ska hänvisningen till "artikel 78.5" ersättas med en hänvisning till "artikel 78.6".
7. Punkt 114 ska ersättas med följande:

"114. I mål om direkt talan i den mening som avses i artikel 1 i rättegångsreglerna ska det högsta tillåtna sidantalet för inlagorna (*) vara följande.

⁽¹⁾ EUT L 152, 18.6.2015, s. 1.

I andra mål om direkt talan än mål som väcks enligt artikel 270 FEUF får inlagorna inte överstiga följande sidantal:

- 50 sidor för ansökan och för svaromålet,
- 25 sidor för repliken och för dupliken,
- 20 sidor för en invändning om rättegångshinder och för yttranden över en sådan invändning,
- 20 sidor för en interventionsinlägga och 15 sidor för yttranden över en sådan inlägga.

I mål om direkt talan som väcks enligt artikel 270 FEUF får inlagorna inte överstiga följande sidantal:

- 30 sidor för ansökan och för svaromålet,
- 15 sidor för repliken och för dupliken,
- 10 sidor för en invändning om rättegångshinder och för yttranden över en sådan invändning,
- 10 sidor för en interventionsinlägga och 5 sidor för yttranden över en sådan inlägga.

(*) Texten ska utformas i enlighet med vad som anges i punkt 96 c i dessa praktiska genomförandebestämmelser."

8. Efter punkt 140 ska följande läggas till som punkt 140a:

"140a. I mål som anhängiggjorts med stöd av artikel 270 FEUF är det önskvärt att institutioner till svaromålet fogar de rättsakter med allmän giltighet som de åberopar och som inte har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, med uppgift om när de antogs, trädde i kraft och, i förekommande fall, upphävdes."

9. I punkt 243 ska hänvisningen till artikel "78.3" ersättas med en hänvisning till artikel "78.4".

10. I punkt 264 ska hänvisningen till "artikel 156.4" ersättas med en hänvisning till "artikel 156.5".

11. Bilaga 1 ska ändras på följande sätt:

- a) I inledningen ska hänvisningen till "artikel 78.5" ersättas med en hänvisning till "artikel 78.6".
- b) I punkt b ska hänvisningen i den första kolumnen till "artikel 78.3" ersättas med en hänvisning till "artikel 78.4".
- c) Punkterna e–g blir punkterna f–h.
- d) I den första kolumnen ska följande införas som punkt e:
 - "e) ingivande av det klagomål som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna och av det beslut varigenom klagomålet har besvarats (artikel 78.2 i rättegångsreglerna)".
- e) I punkt e, som blir punkt f, ska hänvisningen i den första kolumnen till "artikel 78.2" ersättas med en hänvisning till "artikel 78.3".
- f) I den första kolumnen ska följande införas som punkt h:

"h) angivande av den dag då det klagomål som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna gavs in och av den dag då det beslut varigenom klagomålet har besvarats delgavs (artikel 78.2 i rättegångsreglerna)".

Artikel 2

Dessa ändringar i de praktiska genomförandebestämmelserna till tribunalens rättegångsregler ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Ändringarna ska träda i kraft den 1 september 2016.

Utfärdade i Luxemburg den 13 juli 2016.

E. COULON
Justitiesekreterare

M. JAEGER
Ordförande

RÄTTELSE

Rättelse till rådets genomförandeförordning (EU) 2016/466 av den 31 mars 2016 om genomförande av artikel 21.2 i förordning (EU) 2016/44 om restriktiva åtgärder med hänsyn till situationen i Libyen

(Europeiska unionens officiella tidning L 85 av den 1 april 2016)

På sidorna 4 och 5, bilagan (gällande bilaga III till förordning (EU) 2016/44), ska numren "16", "17" och "18" före de förtecknade personerna ersättas med numren "21", "22" och "23".

ISSN 1977-0820 (elektronisk utgåva)
ISSN 1725-2628 (pappersutgåva)

Europeiska unionens publikationsbyrå
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

SV